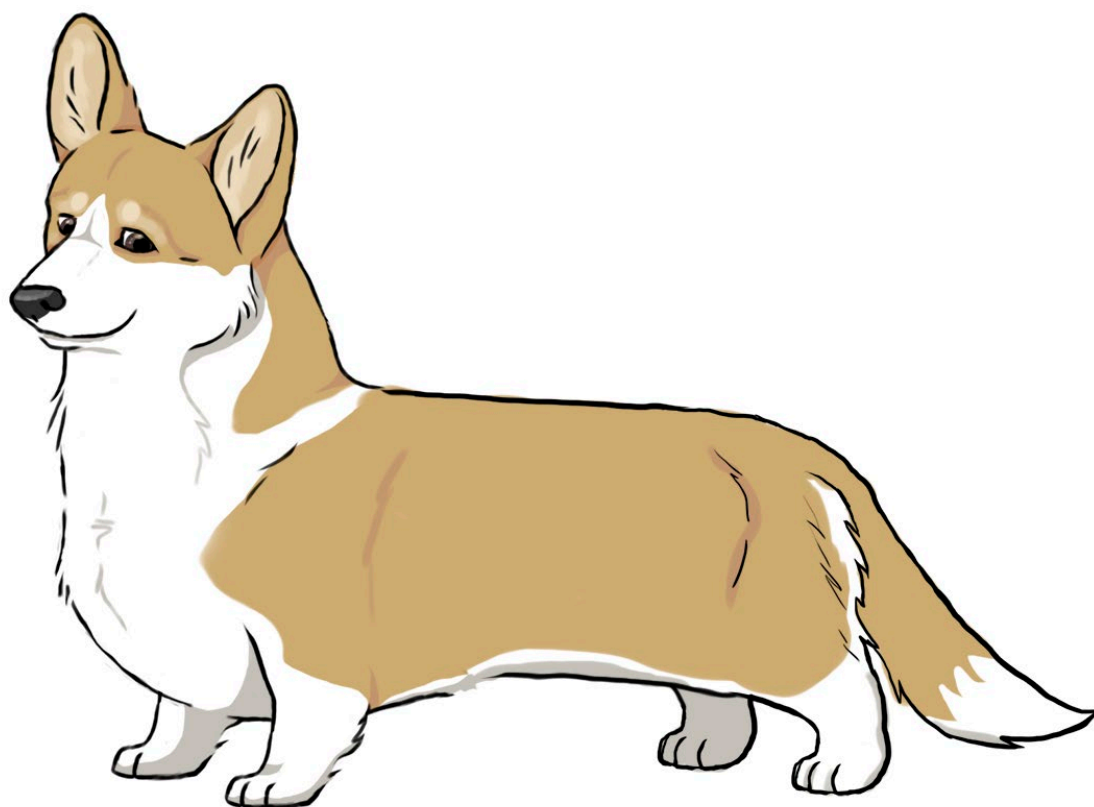

Jalostuksen tavoiteohjelman
päivitys vuosille **2027–2031**

WELSH CORGI PEMBROKE

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa **xx.xx.xxxx**
SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt **xx.xx.xx**

Sisällys

1.	YHTEENVETO	4
2.	RODUN TAUSTA	6
3.	JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	8
4.	RODUN NYKYTILANNE.....	9
4.1.	Populaation rakenne ja jalostuspohja	9
4.1.1.	Populaation rakenne ja sukusiitos	9
4.1.2.	Jalostuspohja.....	12
4.1.3.	Rodun populaatiot muissa maissa	18
4.1.4.	Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	19
4.2.	Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	19
4.2.1.	Rotumääritelmän maininnat luonteesta, käyttäytymisestä sekä käyttötarkoituksesta	19
4.2.2.	Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin	19
4.2.3.	PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöominaisuuksien testaus ja/tai kuvaus	20
4.2.4.	Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa.....	20
4.2.5.	Käyttö- ja koeominaisuudet	23
4.2.6.	Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen	26
4.2.7.	Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta	28
4.3.	Terveys ja lisääntyminen	28
4.3.1.	PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat	28
4.3.2.	Muut rodulla todetut sairaudet ja viat.....	44
4.3.3.	Yleisimmät kuolinsyyt.....	46
4.3.4.	Lisääntyminen	46
4.3.5.	Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	48
4.3.6.	Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	49
4.4.	Ulkomuoto	49
4.4.1.	Rotumääritelmä	49
4.4.2.	Näyttelyt ja jalostustarkastukset.....	51
4.4.3.	Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	51
4.4.4.	Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	52
5.	YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA.....	53
5.1.	Käytetyimpien jalostuskoirien taso	53
5.2.	Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen	56
6.	JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	58

6.1.	Jalostuksen tavoitteet.....	58
6.2.	Suosituksat jalostuskoirille ja yhdistelmille	58
6.3.	Rotujärjestön toimenpiteet	59
6.4.	Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	60
6.5.	Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	63
7.	LÄHTEET	64
8.	LIITTEET	64
	Liite 1 Welsh corgi pembroke, luonnetestitulokset 2000–2023	65
	Liite 2 Nostoja terveys- ja käyttäytymiskyselyn tuloksista 2013–2023	66

1. YHTEENVETO

Rodun käyttötarkoitus

Welsh corgi pembroke on monipuolinen seuralainen nyky-yhteiskunnan tarpeisiin. Se soveltuu aktiivisemmankin perheen lemmikiksi ja monenlaiseen harrastustoimintaan. Alkuperäisessä karjakoiraikäytössä welsh corgeja käytetään enää harvemmin, mutta niiden tulisi kuitenkin kyetä niin fyysisesti kuin psyykkisestikin alkuperäisiin tehtäviinsä.

Keskeisimmät jalostustavoitteet sekä toimenpiteet niiden saavuttamiseksi

Luonne ja käyttäytyminen	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Luonneominaisuuksien ja käyttäytymisen kartoittaminen	Suomen Kennelliiton käyttäytymisen jalostustarkastuksen käyttöönotto, luonneprofiilin laatiminen ja tulosten kerääminen
Terveys	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Virallisten terveystutkimustulosten lisääntyminen	PEVISA-ohjelmaan sisällytetty laajat selkätutkimukset. Lonkkaindeksien vaihtoehtoisen hyödyntämisen käyttöönotto PEVISA-ohjelmassa. Kyynärnivelen inkongruenssiläusuntojen kerääminen ja tulosten vaikutusten seuranta jalostuksessa. Silmätarkastuslausuntojen tilastointi.
Laajojen terveystietojen kerääminen	Terveystietopankin perustaminen Kohdennetut terveystarkastukset
Rodulle tärkeiden geenitesti- määrittely ja tulosten kerääminen	Rotujärjestö tiedottaa jäsenistöään rodulle saatavilla olevista geenitesteistä sekä jakaa tietoa siitä, miten geenitestausta voidaan käyttää jalostuksen työkaluna jalostusmateriaalia hukkaamatta. Rotujärjestö kerää ja tallentaa geenitestituloksia terveystietopankkiinsa.
Lisääntyminen	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Pentueseurantalomakkeen vastausten lisääminen Synnytyskomplikaatioiden syiden kartoitus	Pentueseurantalomakkeen päivitys Kannustetaan kasvattajia pentueseurantalomakkeen palauttamiseen Lomakkeista saatujen tietojen analysointi ja raportointi
Rakenteen ja anatomian terveys	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Anatomian tuntemus rodunharrastajien keskuudessa lisääntyä.	Rotujärjestö jakaa anatomiaoppia Corgiset-jäsenlehdessä, webinaareissa ja mm. kasvattajapäivillä.
Lioiteltujen/sairaalloisten piirteiden tunnistaminen ja tiedostaminen	Asiaa tuodaan esille paitsi ulkomuototuomareiden koulutuksissa myös rodunharrastajien keskuudessa
Käyttöominaisuudet	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Nyky-yhteiskuntaan soveltuvien seura- ja harrastekoirien käyttöominaisuuksien säilyttäminen	Kannustetaan corginomistajia osallistumaan erilaisiin rotujärjestön tapahtumiin ja harrasteisiin
Paimennustaipumusten testaamisen lisääntyminen	Rotujärjestö järjestää paimennustaipumustestauksia
Jalostuspohja	
Tavoitteet	PEVISA, jalostussuositukset, muut toimenpiteet
Geenipohjan laajentaminen	PEVISA-ohjelmaan sisällytetty kielto uusintayhdistelmistä. Jalostuksen tavoiteohjelmaan sisällytetyt jälkeläismääräsuositukset päivitetään ja niistä tiedotetaan vuosittain

Pentueiden rekisteröintiin vaikuttavat ehdot

Pentujen vanhemmista tulee astutushetkellä olla laajempi selkäkuvaus- (LTV, VA, SP, IDD), lonkkakuvaus- ja kyynärnivelen inkongruenssiläusunto tai aiempi kyynärnivelläusunto sekä astutushetkellä voimassa oleva silmätarkastuslausunto, joka ei ole 24 kk vanhempi. Perinnöllistä kaihia, PRA:ta tai tRD:ta sairastavan koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. Diagnoosi ”muu vähämerkityksellinen kaihi” ei kuitenkaan sulje koiraa jalostuksesta. Jos koiralla on todettu mRD, gRD tai PPM, on se paritettava kyseisen sairauden osalta terveen koiran kanssa. D lonkkaisen voi parittaa vain A tai B lonkkaisen kanssa tai vaihtoehtoisesti pentueen vanhempien lonkkaindeksien keskiarvon tulee astutushetkellä olla vähintään 101. Uusintayhdistelmät on kielletty.

Ulkomaisia koiria koskeva poikkeus: Ei vaadita PEVISA-tutkimuksia. Jos pentueen vanhempi on ulkomainen koira, eikä sillä ole ulkomaista lonkkalausuntoa tai -indeksiä, saa sitä käyttää vain A-C-lonkkaiselle koiralle tai sellaiselle D-lonkkaiselle koiralle, jonka oma indeksi on vähintään 101. Ulkomaisille koirille voidaan huomioida myös mahdollinen ulkomainen indeksi. (narttu 1, uros 2 pentuetta)

Lisäksi huomioitava, että Suomen Kennelliiton koirarekisteriohjeen mukaisesti töpö-töpö yhdistelmät ovat kiellettyjä. Rodulle on olemassa töpöhäntäisyyden geenitesti.

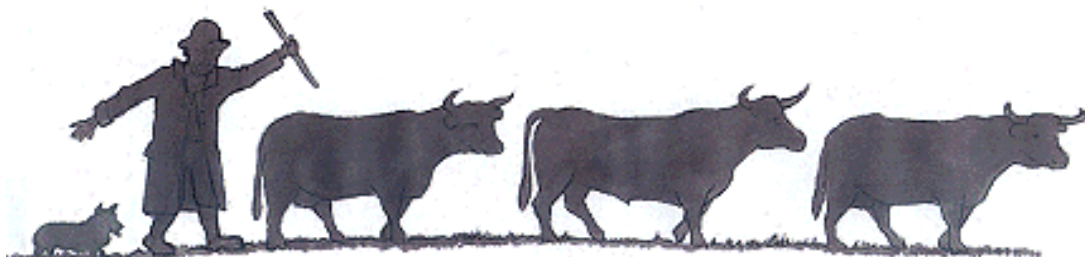

Kuva 1. Welsh corgi pembrokella esiintyviä värejä ovat eri sävyiset punaiset ja soopelit valkoisin merkein sekä erilaiset variaatiot tricolour värityksestä.

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Welsh corgi pembroken taustaa on pohdittu paljon. Todenmukaisin teoria lienee, että ruotsalaiset viikingit veivät mukanaan länsigöötanmaanpystykorvien esi-isiä Walesiin tai se, että he toivat corgin esi-isiä takaisin Ruotsiin sotasaaliina ja näin pohjustivat länsigöötanmaanpystykorvien syntyä. Sukulaisuus näiden kahden rodun, samoin kuin niiden työtapojen välillä, on huomattava. Nämä pembroken alkukoirat sitten oletettavasti sekoittuivat corgiroduista vanhempana pidettyihin cardiganeihin ja rotujen tarinat yhtyivät. Alkuaikoina on tapahtunut risteytyksiä molempien muunnosten kesken ja vanhoista pembrokeiden sukutauluista voi löytää cardiganeja ja vastaavasti cardiganeilta myöhemmin pembrokeksi tunnustettuja yksilöitä.

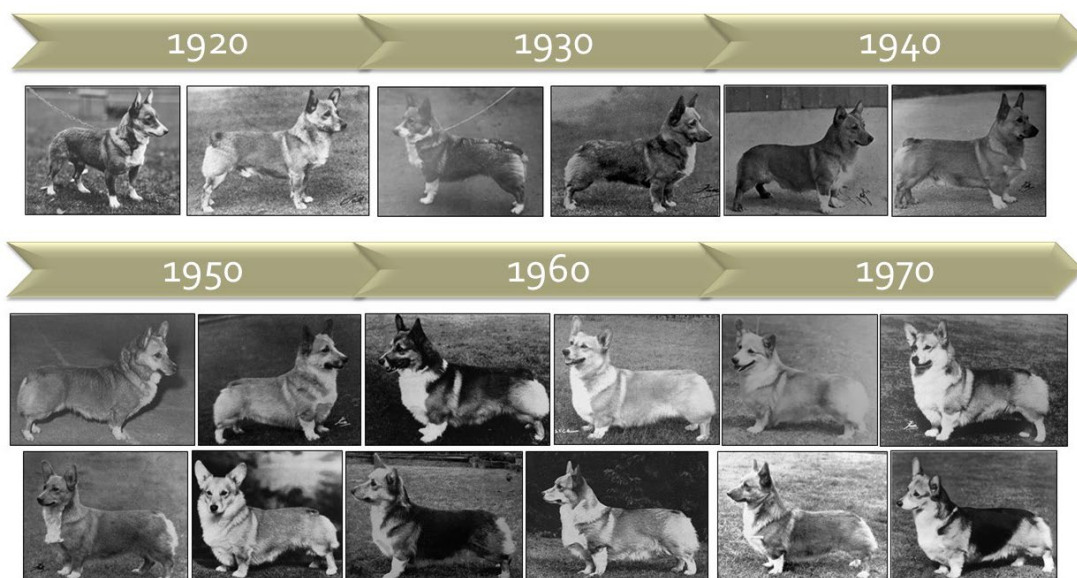
Kuva 2. Corgit kuljettivat karjaa markkinoille pitkiäkin matkoja.

Corgeja oli Walesissa talonpojilla ja ne autoivat tilan vartioinnissa ja karjan paimenuksessa. Lehmien ja hevosten potkut menivät yleensä matalan, keskinkertaisella nopeudella paimentavan koiran yli. Corgi oli korvaamattomaksi avuksi, kun karja piti ajaa markkinoille, joskus jopa Lontooseen saakka. Se paimensi päivät ja vartioi yöt. Tämä rankka elämä vaati sisukkuutta, notkeutta ja tarkkaavaisuutta. Nämä ovatkin corgin leimaa antavia ominaisuuksia tänäkin päivänä.

Englannin Kennelklubi tunnusti Welsh Corgin vasta vuonna 1925. Vuonna 1934 cardigan ja pembroke erotettiin omiksi roduikseen niin jalostus- kuin näyttelytarkoituksessakin

Kuvat 3 ja 4. Maisemakuvaa Walesista ympäristöstä, jossa rodun kantakoirat ovat asustaneet.

Kuva 5. Rodun kehitystä Iso-Britanniassa 1920–1970 luvuilla.

Eri linjat

Welsh corgi pembroket ovat levinneet maailmanlaajuisesti, mutta varsinaisiksi aktiivialueiksi rodun kotimaan, Iso-Britannian, lisäksi voidaan lukea Yhdysvallat, Australia, Uusi-Seelanti, Venäjä sekä monet Euroopan maat. Erityisiä linjajeroja ei ole kuitenkaan havaittavissa.

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

Welsh corgi pembroken suosio alkoi jo 1960-luvulla ja ensimmäinen pentue rekisteröitiin Suomessa 1964. Useita koiria tuotiin sekä Ruotsista että Iso-Britanniasta. Ne olivat sen aikaista hyvää tasoa ja useimmat korkeasti palkituista vanhemmista. Rodun uranuurtajana voidaan pitää Eeva-Maija Lautiaista (kennel Nurkkaniemen), jonka lukuisat tuonnit loivat vankkaa pohjaa suomalaiselle corgikasvatukselle ja rodun tunnettavuudelle. 1970-luvulla rekisteröintimäärät llähtivät tasaiseen kasvuun. Koirakantamme sai uusia linjoja Australian ja Norjan tuontikoirista. Pembroket sai osakseen suurta ihailua ja uusia kasvattajia.

1980-luvulla Suomeen saapui yli 60 uutta tuontia Iso-Britanniasta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta. Suurin osa näistä tuli mukaan jalostuskäyttöön. Rekisteröintimäärät jatkoivat tasaista kasvua ja vuosikymmenen vaihteeseen tultaessa rekisteröintimäärät olivat lähes 300 pembrokea per vuosi.

Rekisteröintimäärät huipentuivat 1990-luvulla ja korkeimmillaan se oli 1993 jolloin rekisteröitiin 438 pembrokea. Tämän jälkeen tilanne alkoi hiljalleen tasaantua ja vakiintua. Uusia tuontimaita olivat Viro, Puola, Sveitsi ja Yhdysvallat. Rodun pariin tuli uusia kasvattajia ja rotua tehtiin tunnetuksi muun muassa tottelevaisuuskokeissa. 1996 tuli voimaan häntien tyvistyskielto, mutta se ei vaikuttanut mainittavasti rodun suosioon ja kasvattajien aktiivisuuteen.

2000-luvulle saavuttaessa pembroken vuosirekisteröinnit asettuivat reilun 200 yksilön tuntumaan. Uusia tuontikoirien kotimaita olivat muun muassa Uusi-Seelanti, Venäjä, Tsekit, Kanada ja Alankomaat. Lisäksi kansainvälinen yhteistyö ja muun muassa keinosiemennysmahdollisuudet ovat laajentaneet geenipohjaa.

2020-luvulla tuonnit muualta Euroopasta ovat lisääntyneet edelleen. Rekisteröintimäärät ovat vakiintuneet noin 200 yksilöön. Tuontikoiria rekisteröidään vuosittain kymmenkunta.

Suomalaissyntyisiä koiria on viety eri puolille maailmaa.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Nykyinen rotujärjestö ja aiempi rotua harrastava yhdistys

Helmikuun 10. päivä 1971 lausuttiin Suomen Welsh Corgi Seura ry – Finska Welsh Corgi Sällskapet rf:n perustamissanat Suomen Kennelliiton tiloissa Bulevardilla, Helsingissä. Yhdistys oli aluksi Suomen Seurakoiraliiton alainen rotua harrastava yhdistys, mutta toukokuun 6. päivänä 1978 Suomen Kennelliiton valtuusto hyväksyi Suomen Welsh Corgi Seuran rotujärjestöksi.

Rotujärjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

Suomen Welsh Corgi Seuran tehtävä on toimia welsh corgi cardigan ja welsh corgi pembroke –rotujen rotujärjestönä. Sen tarkoituksena on edistää rotujen jalostusta, oikeaa kasvatusta sekä toimia rodunharrastajien yhdysiteenä. Päämääräänsä yhdistys pyrkii erilaisen valistustyön avulla, sekä osallistumalla näyttelyihin, kursseihin ja kokeisiin tai itse niitä järjestämällä. Jäsenmäärä vuoden 2025 lopussa oli 1385. Corgiseuran toiminta-alueena on koko Suomi. Jotta yhdistyksen toiminta tavoittaisi jäsenistöä paremmin, on perustettu neljä paikallista alaosastoa, jotka tahoillaan järjestävät erilaisia tapahtumia. Yhdistyksen jäsenlehti Corgiset on ilmestynyt vuodesta 1976.

Taulukko1. Suomen welsh corgi seura ry:n jäsenmäärät vuosina 2018–2025.

v.2018	v.2019	v.2020	v.2021	v.2022	v.2023	v.2024	v.2025
1077	1160	1194	1306	1367	1370	1401	1385

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Suomen Welsh Corgi Seuralla on jalostustoimikunta, jonka toimintapiirissä ovat molemmat rotujärjestön edustamat rodut. Jalostustoimikunta kokoontuu tarvittaessa ja hyödyntää kokouksissaan etäyhteyksiä. Hallitus valitsee jalostustoimikunnan kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan. Työskentely tapahtuu hallituksen valvonnan alaisena.

Jalostustoimikunnan keskeisimpiä tehtäviä ovat tiedon kerääminen, jakaminen ja tilastointi sekä neuvonta ja ohjaus. Rotujärjestön lehdessä julkaistaan jalostustoimikunnan kirjoittamia artikkeleita ja raportteja. Lisäksi jalostustoimikunta ylläpitää rotujärjestön internetsivuilla erityistä jalostusosiota. Jalostustoimikunta vastaa tarvittaessa kirjallisesti jalostustiedusteluihin. Ulkomuototuomareiden erikoiskoulutus ja koearvostelut sekä kasvattajille suunnatut koulutuspäivät ovat myös jalostustoimikunnan järjestämisvastuulla.

Jalostustoimikunnan tehtäviin kuuluvat rotuneuvonta ja Suomen Kennelliiton pentulistan jalostussuosituksien seuranta corgien osalta. Niiden lisäksi mahdollisista kotia vaihtavista aikuisista koirista sekä jalostukseen tarjottavista PEVISA määräykset täyttävistä uroksista ilmoitetaan rotujärjestön kotisivuilla.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Rodun perinnöllinen monimuotoisuus tarkoittaa sen geenimuotojen (alleelien) runsautta. Puhutaan myös jalostuspohjan laajuudesta.

Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suoja monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistymisenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodun yksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2–3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalla kuin 20–50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4–6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä.

Lähde: MMT Katariina Mäki 5.8.2013, www.kennelliitto.fi

Welsh corgi pembroke pentuja on rekisteröity vuosina 2021–2025 yhteensä 1242. Näin ollen rotu kuuluu nk. suurilukuisiin rotuihin, jolloin monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on 2–3 % tästä rekisteröintimäärästä. Lukumäärällisesti tämä tarkoittaa 25–37 jälkeläistä. Toisen polven jälkeläisiä saisi pembrokella olla korkeintaan 4–6 % neljän vuoden rekisteröinneistä. Lukumäärällisesti tämä tarkoittaa 50–75 toisen polven jälkeläistä.

4.1.1. Populaation rakenne ja sukusiitos

Vuositalasto – rekisteröinnit

Taulukko 2. Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmän vuositalasto ajalta 2016–2025.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Pennut (kotimaiset)	169	259	207	305	302	293	289	273	207	294
Tuonnit	11	10	6	29	10	8	19	20	9	11
Rekisteröinnit yht.	180	269	213	334	312	301	308	293	216	305
Pentueet	35	56	48	69	62	58	61	52	44	62
Pentuekoko	4,8	4,6	4,3	4,4	4,9	5,1	4,7	5,2	4,7	4,7
Kasvattajat	30	38	39	41	38	38	41	36	33	35
jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	26	34	37	42	38	37	39	35	26	32
- kotimaiset	17	20	18	22	19	23	26	22	19	21

- tuonnit	5	11	11	15	17	10	13	12	7	9
- ulkomaiset	4	3	8	5	2	4	0	1	0	2
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v	3 v	3 v	4 v	3 v	3 v	3 v	3 v	3 v	3 v
	1 kk	1 kk	10 kk	1 kk	11 kk	6 kk	2 kk	5 kk	4 kk	5 kk

jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	35	56	48	68	62	57	60	52	44	61
- kotimaiset	28	52	42	62	49	48	50	47	38	57
- tuonnit	7	4	6	6	13	9	10	5	6	4
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v	2 v	3 v	3 v	3 v	3 v	3 v	3 v	2 v	3 v
	3 kk	11 kk	2 kk	1 kk	3 kk	1 kk	1 kk	1 kk	11 kk	5 kk
Isoisät	32	63	68	78	73	60	59	56	50	60
Isoäidit	36	78	79	89	88	75	81	73	62	78
Sukusiitosprosentti	1,18 %	2,34 %	2,35 %	1,88 %	2,06 %	1,78 %	1,86 %	1,67 %	1,81 %	1,17 %

Rekisteröintimäärät Suomessa

Welsh corgi pembroken vuosirekisteröinnit näyttäisivät Suomessa asettuvan noin 200–250 yksilön tuntumaan. Vuonna 2025 pentujen rekisteröintimäärä tippui 169 yksilöön, joka on alhaisin 2000-luvulla. Keskimääräinen vuosittainen rekisteröintimäärä on 260 pentua ajanjaksolla 2016–2025.

Jakautuminen linjoihin

Rotu ei ole jakaantunut erilaisiin linjoihin käyttötarkoituksen perusteella.

Tuontikoirien vuosittainen lukumäärä

Uusia tuontikoiria tuodaan vuosittain noin kymmenkunta ja kasvattajat ovat käyttäneet myös ulkomaisia uroksia nartuilleen.

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Keskimääräinen jalostukseen käytön ikä on pysynyt viimeiset 10 vuotta hyvin samankaltaisena. Sukupuolesta riippumatta keski-ikä vaihtelee 3–4 vuoden välillä.

Tietoa sukusiitoksesta

Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valittu geenipari sisältää geenistä kaksi samaa alleelia (versiota), jotka ovat molemmat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty alleeli on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja identtinen. Ilman sukusiitosta suurin osa yksilöiden geenipareista on heterotsygoottisia, jolloin haitalliset, usein resessiiviset alleelit pysyvät vallitsevan, normaalin alleelin peittäminä.

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytär-parituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos

vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Sukusiitos ei periydy. Jos koiran vanhemmat eivät ole keskenään sukua, pentujen sukusiitosaste on nolla.

Koirilla on rotuja muodostettaessa käytetty runsaasti sukusiitosta. Sukusiitoksella pyritään tuottamaan tasalaatuisia ja periyttämismuotoja eläimiä. Jos huonot alleelit esiintyvät kaksinkertaisina sukusiitoksen ansiosta, niin mikseivät hyvätkin. Toisaalta sukusiitetykin eläin siirtää vain puolet perimästään jälkeläisilleen, jolloin edulliset homotsygoottiset alleelijohdistelmät purkautuvat. Lisäksi jokainen yksilö kantaa perimässään useita haitallisia alleleja, joiden todennäköisyys tulla esiin jälkeläisissä kasvaa sukusiitoksen myötä, joten turvallisia sukusiitosyhdistelmiä ei ole.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä eläimen sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa, ja nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä.

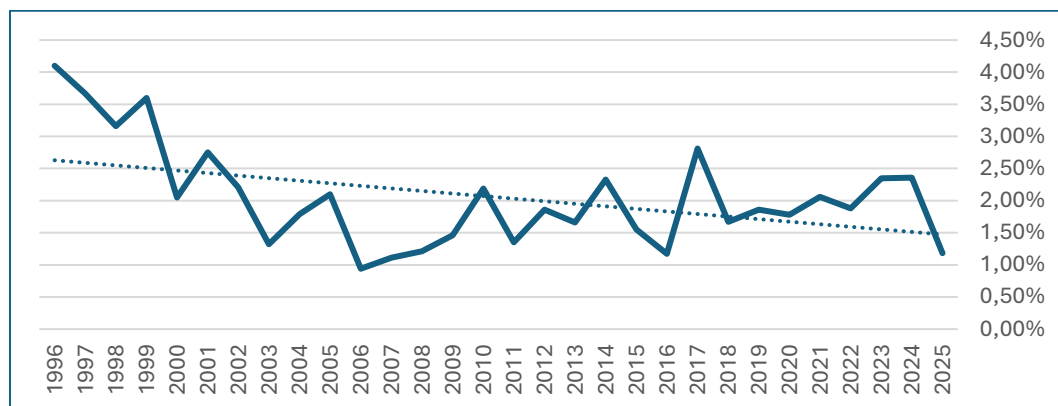
Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä, joten vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. Jalostuksessa suositellaan neljän-viiden sukupolven perusteella lasketun sukusiitosasteen pitämistä alle 6,25 %.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä sukusiitosprosentti lasketaan sillä sukupolvimäärällä, jonka kohdalla tunnettujen (tallennettujen) esivanhempien määrä ylittää vielä 50 %. Esimerkiksi kuudennessa sukupolvessa on sukutaulupaikkoja 64 esivanhemmalle. Jos esivanhemmista vähintään 33 kpl on tiedossa, sukusiitosaste lasketaan kuuden sukupolven mukaan. Jos taas vaikkapa emän puolella ei sukutaulutiedoissa ole esivanhempia tuossa kohtaa enää ollenkaan, on kuudennessa sukupolvessa tiedossa enintään 32 koiraa, jolloin sukusiitosaste lasketaan viiden sukupolven mukaan.

Lähde: MMT Katariina Mäki 5.8.2013 (päivitetty 13.1.2016) www.kennelliitto.fi

Rodun vuosittainen sukusiitosaste

Welsh corgi pembroken keskimääräinen sukusiitosprosentti on vaihdellut vuositasolla. Uusien tuontien vaikutus näkyy sukusiitosprosentin laskemisena ajoittain. Kasvattajien välinen yhteistyö yli maanrajojen sekä tuontikoirien hankinta on yleistynyt ja helpottunut. Tuontikoirien vaikutus näkyy sukusiitosprosentin laskuna pitkällä aikavälillä. Rekisteröintimäärien tippuminen alkaa näkyä sukusiitosprosentissa.

Kaavio 1. Sukusiitosprosentin kehitys pembrokeilla Suomessa 1996–2025.

Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmän sukusiitosasteita käytettäessä on mainittava, että sukusiitosaste on muilla kuin kotimaisilla roduilla laskettu puutteellisen sukupolvitiedon mukaan, joten se on aliarvio todellisesta tilanteesta. Huomioitavaa on, että 2020-luvulla tehdyt lukuisat uusintayhdistelmät ja samankaltaiset sisarusten parittamiset voivat tulevaisuudessa vaikuttaa sukusiitosasteen kasvunopeuteen.

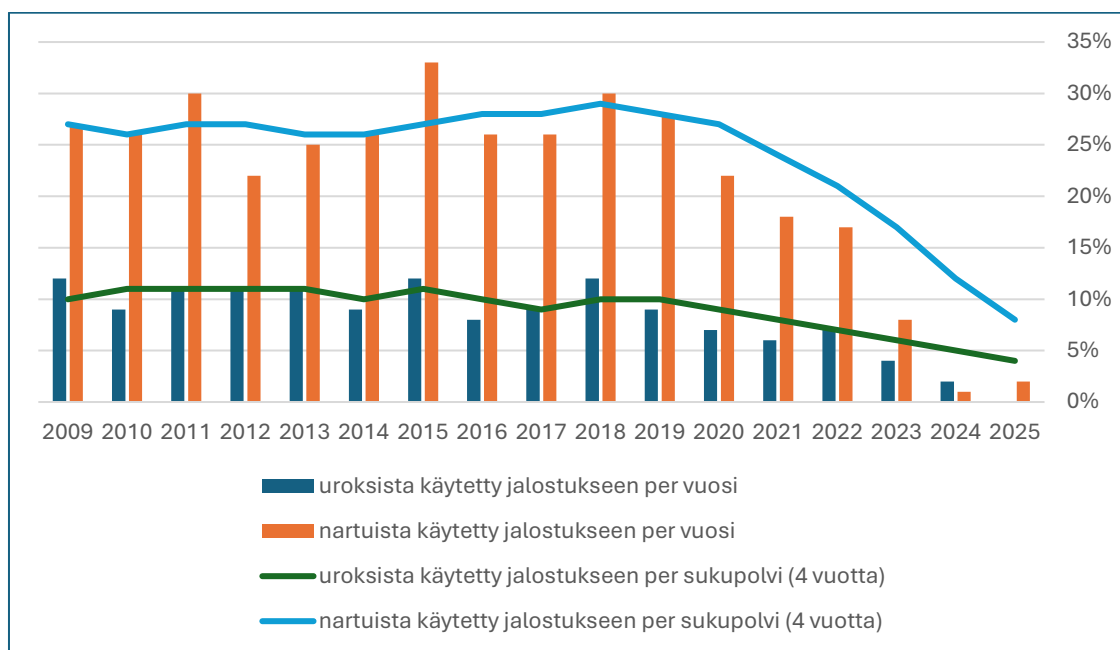
4.1.2. Jalostuspohja

Taulukko 3. Jalostuspohja.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Per vuosi																	
- pentueet	35	56	48	69	62	58	61	52	44	62	51	51	47	48	48	56	48
- jalostukseen käytetyt eri urokset	26	34	37	42	38	37	39	35	26	32	32	29	34	34	32	36	28
- jalostukseen käytetyt eri nartut	35	56	48	68	62	57	60	52	44	61	51	51	47	48	48	56	48
- isät/emät	0,74	0,61	0,77	0,62	0,61	0,65	0,65	0,67	0,59	0,52	0,63	0,57	0,72	0,71	0,67	0,64	0,58
- tehollinen populaatio	42 (60%)	61 (54%)	58 (60%)	75 (54%)	68 (55%)	64 (55%)	68 (56%)	60 (58%)	48 (55%)	62 (50%)	57 (56%)	54 (53%)	56 (60%)	56 (58%)	55 (57%)	63 (56%)	52 (54%)
- uroksista käytetty jalostukseen	0 %	2 %	4 %	7 %	6 %	7 %	9 %	12 %	9 %	8 %	12 %	9 %	11 %	11 %	11 %	9 %	12 %
- nartuista käytetty jalostukseen	2 %	1 %	8 %	17 %	18 %	22 %	28 %	30 %	26 %	26 %	33 %	26 %	25 %	22 %	30 %	26 %	27 %
Per sukupolvi (4 vuotta)																	
- pentueet	208	235	237	250	233	215	219	209	208	211	197	194	199	200	213	230	229
- jalostukseen käytetyt eri urokset	100	102	98	95	87	78	81	72	70	83	83	84	86	80	84	83	82
- jalostukseen käytetyt eri nartut	176	193	181	180	174	160	171	160	155	159	162	161	156	147	174	185	174
- isät/emät	0,57	0,53	0,54	0,53	0,5	0,49	0,47	0,45	0,45	0,52	0,51	0,52	0,55	0,54	0,49	0,45	0,47
- tehollinen populaatio	187 (45%)	198 (42%)	188 (40%)	185 (37%)	174 (37%)	158 (37%)	166 (38%)	152 (36%)	147 (35%)	162 (38%)	164 (42%)	164 (42%)	164 (41%)	153 (38%)	169 (40%)	175 (38%)	169 (37%)
- uroksista käytetty jalostukseen	4 %	5 %	6 %	7 %	8 %	9 %	10 %	10 %	9 %	10 %	11 %	10 %	11 %	11 %	11 %	11 %	10 %
- nartuista käytetty jalostukseen	8 %	12 %	17 %	21 %	24 %	27 %	28 %	29 %	28 %	28 %	27 %	26 %	26 %	27 %	27 %	26 %	27 %

Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

Kymmenen vuoden ajalta noin 8 % syntyneistä welsh corgi pembroke uroksista päätyy jalostuskäyttöön. Narttujen osalta prosentti näyttää vakiintuneen noin 22 prosenttiin. Lukuja tarkasteltaessa on otettava huomioon, ettei viimeisimpien vuosien kaikkia jalostuskoiria ole vielä ehditty tilastointihetkellä käyttää jalostukseen ja näin ollen luvut ovat näinä vuosina huomattavasti pienemmät.

Kaavio 2. Jalostukseen käytettyjen uroksien ja narttujen osuudet syntyneistä.

Isät/emät -luku

Isien ja emien lukumäärän suhde (isien lukumäärä jaettuna emien lukumäärällä) kuvaa kannan monimuotoisuutta ja kertoo sen, kuinka lähellä jalostukseen käytettyjen urosten lukumäärä on narttujen lukumäärää. Jos suhdeluku on yksi, uroksia olisi käytetty yhtä paljon kuin narttuja. Pembrokella tässä suhdeluvussa olisi parantamista. Koirien sukulaistumista saataisiin hidastettua, mikäli kasvattajien urosvalinnat hieman laajenisivat ja uusia uroksia löydettäisiin jalostuskäyttöön. Tällöin suhdeluku kääntyisi taas kasvuun ja monimuotoisuus lisääntyisi.

Tietoa tehollisesta populaatiokoosta

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä, keskenään eri sukuista koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Kun tehollista kokoa arvioidaan jalostuskoirien lukumääristä tai rekisteriaineistojen sukutauluista, laskelmat tehdään aina sukupolvea kohden. Sukupolven pituus on seurakoirilla kolmesta neljään ja käyttökoirilla viisi vuotta. Nyrkkisääntönä on, että tehollinen koko on enintään neljä kertaa tänä aikana jalostukseen käytettyjen, eri sukuisten urosten lukumäärä. Jalostuskoirien lukumäärän perusteella laskettu tehollinen koko on aina yliarvio, koska kaava olettaa, etteivät jalostuskoirat ole toisilleen sukua ja että niillä on tasaiset jälkeläismäärät. Parempi tapa arvioida tehollista populaatiokokoa perustuu rodun keskimääräisen sukusiitosasteen kasvunopeuteen, mutta tämä kaava toimii vain suljetulle populaatiolle ja aineistolle, jossa sukupuut ovat hyvin pitkiä. Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä Koiranetissä käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuva laskentakaava on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät ja keskinäisen sukulaisuuden. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $Ne = 4 * Nu * Nn / (2 * Nu + Nn)$, jossa

- Nu on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja
- Nn neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

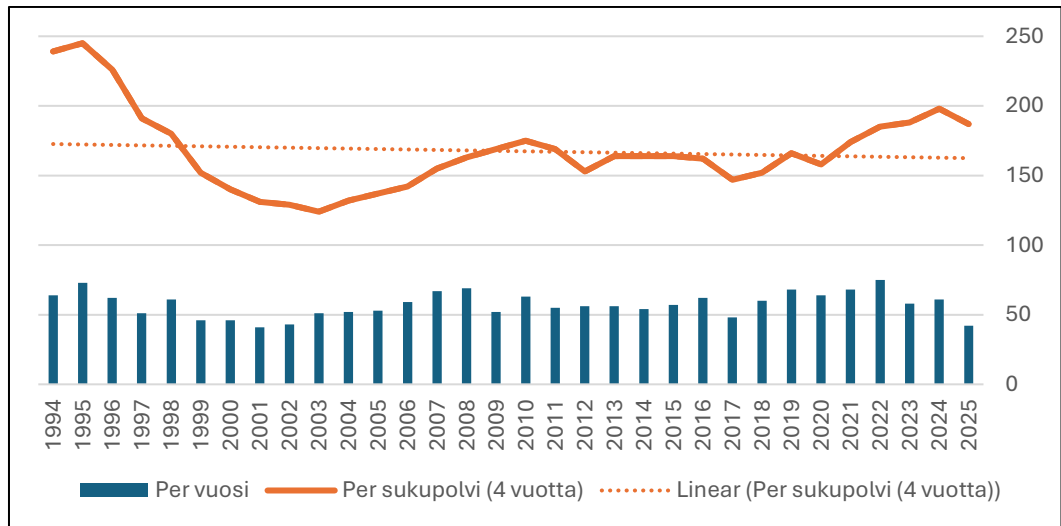
Eräs suositus jalostuseläinten minimimäärästä on 25 lisääntyvää urosta ja 50 narttua, jotka eivät ole keskenään läheistä sukua, eli joilla ei ole yhteisiä sukulaisia kolmen tai neljän sukupolven etäisyydellä. Tämä vastaa tehollista kokoa 67. Nykytiedon mukaan tehollisen koon tulisi lyhyellä aikavälillä olla vähintään 100 ja pitkällä aikavälillä paljon tätä isompi, jopa tuhat yksilöä, jotta sukulaistumisesta johtuva sukusiitos ei rappeuttaisi sitä. Useimmilla koiraroduilla tähän pitkän aikavälin tavoitteeseen ei päästä, joten tulevaisuudessa tarvitaan ennen pitkää risteytyksiä. Jos rodun tehollinen koko on alle 50, rotu on kriittisessä tilassa, jossa geenimuotoja häviää niin nopeasti, ettei luonto pysty tasapainottamaan tilannetta.

Paras tapa pitää tehollinen koko mahdollisimman suurena on käyttää rodun koiria ja sukulinjoja jalostukseen mahdollisimman laajasti ja huolehtia, että koirien jälkeläismäärät pysyvät tasaisina. Toisaalta suurimmalla osalla roduistamme on kantoja myös ulkomailla, jolloin voi olla mahdollista tuoda maahan ”uutta verta”. Monella rodulla ulkomailta ei kuitenkaan ole saatavissa sen erilaisempaa geenimateriaalia kuin kotimaastakaan.

Lähde: MMT Katariina Mäki 31.10.2013, päivitetty 14.1.2016, www.kennellitto.fi

Rodun tehollinen populaatiokoko

Welsh corgi pembroken vuosittainen tehollinen populaatiokoko on pysytellyt melko samankaltaisena, joskin pentä laskua on sukupolvitasolla havaittavissa.

Kaavio 3. Welsh corgi pembroken tehollisen populaatiokoon kehitys.

Taulukko 4. Vuosina 2016–2025 eniten jälkeläisiä saaneet urokset.

#	Uros	Tilastointiaikana				Toisessa polvessa		YHT	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	MISTYCOR OPEN HEART FOR LOVE (Salvenik Set To Star x Dwynella Gimme That Look) s. 2014 RUS	15	71	2,73 %	3 %	10	48	15	71
2	MAXBORD MY STAR (Style Life Don Corleone x Laif Spring Extasy Of My Beauty) s. 2017 RUS	14	66	2,54 %	5 %	9	35	14	66
3	ANNLINEN'S IM DRESSED IN BLACK VELVET (Triad For Dressed For Success x Annlina's Design Of Hope) s. 2016 FI	11	64	2,46 %	8 %	18	97	11	64
4	TRIAD DRESSED FOR SUCCESS (Woodsedge Brynlea Noir Like Me x Triad Little Black Dress For Caamora) s. 2015 USA	13	60	2,31 %	10 %	43	215	13	60
5	CLOUDMOORE HUBBA-N-BUBBA (Triad Panoramic x Cloudmoore Be My Lover) s. 2015 FI	11	58	2,23 %	12 %	8	42	11	58
6	LEJREGÅRD'S MY ROYAL DIAMOND FOREVER (Lejregård's My Royal Celebration x Lejregård's One And Only) s. 2020 DK	12	56	2,16 %	14 %	3	11	12	56
7	PROMISEHILL NO GREATER KISS (Annlina's My Ways Chance x Promisehill Irish Mist) s. 2010 FI	7	45	1,73 %	16 %	40	162	14	75
8	TRIAD PANORAMIC (Brynlea Willowisp I Got Rhythm x Triad Simply Curious) s. 2013 USA	10	44	1,69 %	18 %	41	199	13	60
9	ALENCLAUD QUARRY (Alenclaud Robin x Alenclaud Nicole) s. 2017 RA	9	44	1,69 %	20 %	7	44	9	44
10	PIRTEK JAZZ GYDA GALON FAWR (Rowells Find My Way x Pirtek Sono La Donna D'Casa) s. 2015 FI	8	42	1,62 %	21 %	8	31	8	42
11	ANDVOL HELLY BERRY (Hum'nbird Jesse Stone X Andvol Eskada) s. 2014 RUS	9	41	1,58 %	23 %	9	38	10	48
12	KÄRPPÄLEHDON MR FUSSPOT (Promisehill No Greater Kiss x Kärppälehdon Making Money) s. 2017 FI	11	41	1,58 %	24 %	5	19	11	41
13	ANNLINEN'S LET ME CATCH A DREAM (Caamora I Have A Dream For Annlina x Annlina's Gem Of Design) s. 2017 FI	6	41	1,58 %	26 %	3	12	6	41
14	CORGI RED HILL DINO JUNIOR (Ivoire Tower Gastro x Dranjoy Chantilly Dream) s. 2022 IT	8	41	1,58 %	27 %	0	0	8	41
15	MISTYCOR CUSTOM MADE AT BERYLLOS (Salvenik Super Duper Star x Style Life Randewoo Night) s. 2014 RUS	7	40	1,54 %	29 %	12	60	9	49

Kaikista tänä aikana käytetyistä uroksista (175 kpl) 33 yksilöä on tuottanut 50 % tarkasteluajavälin aikana syntyneistä pennuista.

Taulukko 5. Vuosina 2016–2025 aikana eniten jälkeläisiä saaneet nartut. Tarkasteluaikana jalostukseen oli käytetty 384 eri narttua.

#	Narttu	Tilastointiaikana			Toisessa polvessa		Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	NADEZHNY STRAZH VASILISA (Svarzekoks Done For Russia x Team Leiksad Bravy Fox) s. 2014 RUS	5	30	1,15 %	6	21	5	30
2	CROWNWISH BEAUTIFUL ROSE (Triad Panoramic x Cloudmoore Suffel-N-Puffel) s. 2015 FI	4	27	1,04 %	5	25	4	27
3	GINGAKEI WALJAN (Dame Fox I'm A Golden Wonder x Haapatassun Hulina) s. 2020 FI	3	25	0,96 %	1	6	3	25
4	MURMUR FLORENTINA (Alenclaud Quarry x Corgilandia Magadamia) s. 2018 FI	3	23	0,89 %	3	14	3	23
5	CLOUDMOORE O' DEAR O' DEAR (Cloudmoore Hubba-N-Bubba x Cloudmoore What A Fox Say) s. 2017 FI	3	22	0,85 %	4	22	3	22
6	LITTLE SNOW PRINCESS DES SALINES DE GOUPIL (Ghostbuster De Clos Des Duchesses x Heidi Des Salines De Goupil) s.2015 FR	4	22	0,85 %	2	10	4	22
7	FRENDLAIN'S BIA BLANKA (Trafox Kimber x Tsäpäkkä Oona) s. 2016 FI	3	22	0,85 %	5	25	3	22
8	CLOUDMOORE APPLE OF MY EYE (Wickham O'r Tirroedd Isel x Cloudmoore Be My Lover) s. 2014 FI	3	21	0,81 %	5	33	3	21
9	CLOUDMOORE HOTGOSSIP DOTCOM (Triad Dressed For Success x Cloudmoore Apple Of My Eye) s. 2017 FI	3	20	0,77 %	9	35	3	20
10	CLOUDMOORE CHILIPEPPER (Annline's I'm Dressed In Black Velvet x Cloudmoore Be My Lover) s. 2018 FI	3	20	0,77 %	6	29	3	20
11	CLOUDMOORE WHAT THE FOX SAY (Annline's Reach For The Stars x Cloudmoore Vanilla Fudge) s. 2014 FI	2	19	0,73 %	10	68	3	25
12	REGION'S HOLD ME BREEZY (Sacaron Valley Whisper x Region's Emmylou Harris) s. 2018 FI	2	19	0,73 %	0	0	2	19
13	INGERMANLANDIJA KASSANDRA (Cragonjoy Sky Warrior x Ingermanlandija Feeriya Uspekha) s. 2016 RUS	4	18	0,69 %	0	0	4	18
14	SUONSYRJÄN NEED YOU MY LOVE (Kara Archa Bendhamin x Suonsyrjän Keep My Lovely) s. 2018 FI	4	18	0,69 %	4	18	4	18
15	CLOUDMOORE ONCE UPON A TIME (Caamora Shamquin I Have A Dream For Annline x Cloudmoore What The Fox Say) s. 2015 FI	3	18	0,69 %	4	13	3	18

Jalostuskoirien käyttömäärät

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen welsh corgi pembroken elinikäiselle jälkeläismäärälle Suomessa on tällä hetkellä vuosien 2022–2025 rekisteröintimäärien (yht. 996 yksilöä) perusteella laskettuna 30 jälkeläistä (kts. kohta 4.1). Sivulla 15 olevassa taulukossa 4 kaikki 15 urosta ja lisäksi sijoilla 16–22 olevat urokset (Lisja Staja Special Edition, Royal Style Telman Haus , Laif Spring Chicago, Lubosz Lisiura, Dragonjoy Red Diamond, Promisehill Because I'm Lucky ja Wallfugh Outlander Lad)) ylittävät tämän suosituksen.

Yksittäisten uroksien jälkeläismäärää merkittävämpi ongelma rodussa oli kuitenkin ollut samojen yhdistelmien kertaaminen, eli uusintayhdistelmät. Uusintayhdistelmät kiellettiin 1.1.2025 alkaen. Taulukko 6 havainnollistaa tarkastelujaksolla (2014–2024) tehdyt uusintayhdistelmät. Suomen Welsh Corgi Seura ei puoltanut uusintayhdistelmien poikkeuslupa-anomuksia, niitä tuli yksi kappale vuonna 2025.

Taulukko 6. Uusintayhdistelmät tarkastelujaksolla 2014–2024.

Yhdistelmä tehty vuosina	Uros	Narttu	Pentueet	Kaikki	Pennut	Uusimnoista
2019, 2020	ALENCLAUD QUARRY	LITTLE SNOW PRINCESS DES SALINES DE GOUPIL	2	11	6	5
2016, 2017, 2018	ANDVOL HELLY BERRY	NADEZHNY STRAZH VASILISA	3	19	7	12
2015, 2016	ANDVOL HELLY BERRY	TEAM LEIKSAID BRAVY FOX	2	11	7	4
2017, 2018	CLOUDMOORE HUBBA-N-BUBBA	CLOUDMOORE ONCE UPON A TIME	2	16	8	8
2022, 2022	CVAJGELT S MEDNOGO OZERA	HAAPATASSUN TELLUSNAINEN	2	14	7	7
2022, 2022	CVAJGELT S MEDNOGO OZERA	GINGAKEI WALJAN	2	14	8	6
2012*, 2014	FATIKON ÄLLÄ	FATIKON INDISPENSABLE	2*	12	7	5
2019, 2020	FEDINA'S HOLD YOUR BREATH	TEAM LEIKSAID GLORIA	2	8	3	5
2019, 2020	FEDINA'S HOLD YOUR BREATH	NADEZHNY STRAZH VASILISA	2	11	5	6
2023, 2024	FELANGRY UPTOWN FUNK	TEAM LEIKSAID LITTLE QUEEN	2	7	4	3
2019, 2020	KULKURIN-TÄHDEN ONNEMME KYNELEET	HAYWIRE'S WHATEVER IT TAKES	2	6	1	5
2022, 2023	LAIF SPRING CHICAGO	SUONSYRJÄN NEED YOU MY LOVE	2	10	6	4
2013, 2015	MAX	SUUKKOSUUN LITTLE MISS PIGGY	2	19	9	10
2019, 2021, 2022	MAXBORD MY STAR	INGERMANLANDIJA KASSANDRA	3	14	5	9
2019, 2020, 2022	MAXBORD MY STAR	DZHANIN BETSI	3	9	2	7
2019, 2021	MAXBORD MY STAR	SHELPRIZ AMARIGE MARIAGE	2	7	5	2
2015, 2017	MISTYCOR CUSTOM MADE AT BERYLLOS	WALES TALE'S GOTTA BE TREASURE	2	7	1	6
2020, 2021	MISTYCOR OPEN HEART FOR LOVE	HAYWIRE'S UNDER AND OVER IT	2	5	1	4
2015, 2016	ROWELLS BILLY THE KID	SOULCORKER LOVELY SPARK	2	13	5	8
2012*, 2013, 2014, 2015	ROWELLS BILLY THE KID	SUONSYRJÄN BETTY BOOP	4*	19	6	13
2015, 2016	SUONSYRJÄN DA VINCI	KÄKIKALLION BERTTA	2	10	5	5
2016, 2017	SUONSYRJÄN GET THE FULL LOVE	HAYWIRE'S KEEP YOUR STYLE	2	8	5	3
* ensimmäinen yhdistelmä tullut ennen tarkastelujaksoa 2013–2023			yht.	250	113	137

Taulukon vasemmanpuoleiseen sarakkeeseen on koostettu kaikki vuodet, joihin kyseinen yhdistelmä on tehty. Ensimmäinen vuosiluku tarkoittaa yhdistelmän ensimmäistä toteutuskertaa, eli vasta toinen ja siitä seuraavat vuosiluvut ovat uusintoja: esimerkiksi tarkastelujakson ensimmäinen yhdistelmä, Laif Spring Chicago ja Suonsyrjän Need You My Lover tehtiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 ja uusittiin vuonna 2023. Vastaavasti taulukon toinen yhdistelmä, Cvajgelt s Mednogo Ozera ja Haapatassun Tellusnainen tehtiin ensimmäisen kerran vuonna 2022 ja uusittiin samana vuonna uudelleen. Uusintoja tehtiin eri yhdistelmillä yhteensä 19 kertaa tarkastelujakson aikana (+2 jos otetaan mukaan vuosi 2012, jolloin yhdistelmä tehtiin

ensimmäisen kerran). Pääsääntöisesti uusinta samalle yhdistelmälle tehtiin kerran, mutta joitakin useammin kerrattuja yhdistelmiä löytyy näiden lisäksi.

Uusintayhdistelmätaulukosta voidaan myös havaita, että narttu Team Leiksaid Gloria on nartun Nadezhny Strazh Vasilisa jälkeläinen. Molemmat nartut on astutettu kahdesti uroksella Fedina's Hold Your Breath. Nadezhny Strazh Vasilisa nousee vuosina 2014–2023 (taulukko 7) eniten jalostukseen käytetyksi nartuksi viidellä pentueella. Pentueista kolmen isä on Andvol Helly Berry ja kahden Fedina's Hold Your Breath.

Toinen huomioitava seikka uusintayhdistelmätaulukosta on, että nartut Haapatassun Tellusnainen ja Gingakei Waljan ovat sisarpuolia keskenään. Molemmat nartut on astutettu kahdesti uroksella Cvajgelt s Mednogo Ozera.

Cvajgelt s Mednogo Ozera urosta on käytetty jalostukseen viidesti vuoden 2022 aikana ja sillä on 29 jälkeläistä narttujen Haapatassun Hulina, Gingakei Waljan ja Haapatassun Tellusnainen kanssa. Kaksi viimeistä ovat sisarpuolia ja ensimmäinen on näiden puolisisarusten emo.

Vuosina 2014–2023 aikana eniten jälkeläisiä saaneiden urosten listalta (taulukko 6) löytyy kolme urosta, joita on käytetty uusintayhdistelmiin: Mistycor Open Heart For Love, Maxbord My Star sekä Andvol Helly Berry. Eniten uusintayhdistelmillä pentuja on uroksella Maxbord My Star. Pentuja sille on rekisteröity 66 kappaletta. Ilman uusintoja pentuja olisi 48 kappaletta.

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

Jalostusuroslistan (taulukko 4) ensimmäisenä on viidellätoista pentueellaan ja 71 jälkeläisellään venäjällä syntynyt Mistycor Open Heart For Love. Listan uroksista 9 on tuontikoiria.

Uroslistan kolmas Anline's Im Dressed In Black Velvet on poika uroslistan neljänneltä sijalta löytyvälle Triad Dressed For Success. Uroslistan kahdeksas Triad Panoramic on isä uroslistan viidenneltä sijalta löytyvälle Cloudmoore Hubba-N-Bubba. Uroslistan sijalla 7 on uros Promisehill No Greater Kiss ja se on isä koiralle Kärppälehdon My Fusspot joka löytyy sijalta 12.

Jalostusnarttulistista (taulukko 5) toiselta sijalta löytyy Crownwish Beautiful Rose, jonka isä Triad Panoramic löytyy uroslistan (taulukko 6) sijalta kahdeksas. Narttulistista sijalta viisi löytyy koira Cloudmoore O'Dear O'Dear jonka isä Cloudmoore Hubba-N-Bubba löytyy uroslistan sijalta 5. Narttulistista sijalta 9 löytyy koira Cloudmoore Hotgossip Dotcom jonka isä Triad Dressed For Success löytyy uroslistan sijalta 4.

Jalostusnarttulistista sijalla kahdeksan oleva koira Cloudmoore Apple Of My Eye sekä narttulistista sijalla 10 oleva koira Cloudmoore Chilipepper ovat sisarpuolia ja niiden emä on Cloudmoore Be My Lover. Cloudmoore Hotgossip Dotcom, joka löytyy sijalta 9 on Cloudmoore Apple Of My Eye tytär. Narttulistalla sijalla 15 on Cloudmoore Once Upon A Time, joka on narttulistista 11 sijalla olevan Cloudmoore What A Fox Say tytär. Näiden kaikkien narttujen kantanarttu on Anline's World Of Design. Lisäksi tämä sama kantanarttu löytyy narttulistista sijalla olevan koiran Crownwish Beautiful Rose sukutaulussa (emän emän emä).

4.1.3. Rodun populaatiot muissa maissa

Iso-Britanniasta on viety koiria ympäri maailmaa, mutta liikenne on ollut kovin yksisuuntaista ja on myös edelleen. Kiinnostus rodun kotimaan koiriin on vähentynyt. Osa englantilaisista kasvattajista ei myy koiria ulkomaille ja terveystutkimustulosten puuttuminen ei lisää kiinnostusta. Rodun parissa on tapahtunut muutoksia, ansioituneet pitkäaikaiset kasvattajat ovat vähentyneet ja rotuun ei ole saatu uusia innokkaita kasvattajia.

Nykyäänä koirien tuottaminen ympäri maailmaa on helpottunut huomattavasti ja näin myös jalostuskoirien tuonti on mahdollista yhä useammalle.

Euroopassa kasvattajien välinen yhteistyö on lisääntynyt viime vuosien aikana. Kiinnostus pohjoismaalaiseen yhteistyöhön on vähäisempää.

Muissa pohjoismaissa corgeilta ei vaadita jalostuskäyttöä edellyttäviä laajempia terveystutkimuksia, mikä osaltaan vähentää mielenkiintoa koiria kohtaan.

Itä-Eurooppalaiset ovat panostaneet voimakkaasti jalostuskoiriensa hankintaan. Koiria on tuotettu runsaasti eri puolilta maailmaa ja heidän panoksensa corgikasvatuksessa on maailmanlaajuisesti jo hyvin merkittävä.

Yhdysvalloissa on lukumäärällisesti eniten rodun edustajia. Suuresta ja vanhasta populaatiosta johtuen Yhdysvalloissa on koirakanta, josta löytyy eniten sukutaulullisia variaatioita.

Aasian maissa rodun suosio on kasvanut räjähdysmäisesti. Maihin on tuotu koiria paljon mm. Yhdysvalloista, Australiasta ja Euroopasta. Aasian maissa tapahtuva kasvatustyö tulee olemaan merkittävää lähitulevaisuudessa.

Taulukko 7. Welsh corgi pembroken rekisteröintimääriä eri maissa. *tietoa ei ollut saatavilla 1.1.2026

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ruotsi	49	80	99	152	151	208	196	289	249	231	306	129
Norja	36	56	68	69	88	85	134	158	154	130	187	165
Tanska	43	59	89	60	119	89	67	112	81	68	79	107
Suomi	229	246	305	216	293	308	301	312	334	213	269	180
Puola	44	54	120	150	251	316	381	507	608	*	*	*
Iso-Britannia	274	366	393	456	576	795	887	1223	899	940	760	*
Italia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	727	865	*
Australia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	848	713	725

4.1.4. Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun jalostuspohjan laajuus

Welsh corgi pembroke on maailmanlaajuisesti suosittu rotu ja sukulinjoja on runsaasti.

Suomessa welsh corgi pembroken rekisteröinnit vaihtelevat 200–250 yksilön välillä. Uusia tuonteja rekisteröidään vuosittain noin 10. Muissa pohjoismaissa rekisteröintimäärät ovat selkeästi Suomea pienemmät. Pentueiden sukusiitosasteet ovat Suomessa viimeisen kymmenen vuoden aikana kääntyneet nousuun. Yksittäisten tuontiurostien suosiminen jalostuksessa lisää toisen polven jälkeläisten määrää, joten jatkossa sukusiitosaste saattaa edelleen nousta.

Tärkeimmät jalostuspohjaa kaventavat tekijät

Koska rodussa on esiintynyt jalostuspohjaa kaventavaa yhdistelmien kertausta ja yksittäisten jalostuskoirien liiallista käyttöä, tulisi kasvattajien etsiä enenevässä määrin uusia uroksia jalostuskäyttöön. Tässäkin on huomioitava myös koirien keskinäiset sukulaisuussuhteet, jotta jalostusvalintoja voidaan jatkossa tehdä kasvattamatta sukusiitoskerrointa liikaa.

Jälkeläismäärään perustuva PEVISA-ohjelma

Welsh corgi pembrokella ei ole PEVISA-ohjelmassa rajauksia jälkeläismäärälle.

4.2. Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1. Rotumääritelmän maininnat luonteesta, käyttäytymisestä sekä käyttötarkoituksesta

Rotumääritelmän mukaan Welsh corgi pembroken tulee olla avoin ja ystävällinen. Se ei koskaan saa olla hermostunut eikä aggressiivinen. Tarkkaavaisuus ja tarmokkuus ovat sille tunnusomaisia luonteenpiirteitä. Welsh corgi pembroken tulee olla rohkea, oppivainen ja työskentelyyn soveltuva. Pembroke on corgiroduista avoimempi. Se on tyyppisimmillään nopeasti syttyvä ja vilkas. Rotumääritelmässä hylkäävät virheet ovat vihaisuus tai liiallinen arkuus sekä selvästi epänormaali käyttäytyminen.

4.2.2. Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Rotu ei ole jakautunut eriytyneisiin linjoihin.

4.2.3. PEVISA-ohjelmaan sisällytetty luonteen ja käyttäytymisen ja/tai käyttöminaisuuksien testaus ja/tai kuvaus

Luonteen ja/tai käyttöminaisuuksien testaaminen ei kuulu welsh corgi pembrokella PEVISA-ohjelmaan.

4.2.4. Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Luonnekysely

Suomen Welsh Corgi Seura ry otti käyttöön koiranomistajille tarkoitetun terveys- ja käyttäytymiskyselyn 2000-luvun alkupuolella. Vastauksia saatiin tuolloin kuitenkin hyvin niukasti. Sama kysely julkaistiin sähköisenä yhdistyksen internetsivuilla syksyllä 2013. Vuoden 2023 loppuun mennessä kyselyssä oli vastauksia 377 welsh corgi pembrokesta. Rodun harrastajat kokevat luonteiden hieman parantuneen viimeisimpien vuosien aikana. Aiemmassa jalostuksen tavoiteohjelmassa julkaistun taulukon mukaan 2 % vastaajista koki rodun luonteet erinomaisiksi ja 28 % erittäin hyväksi. Vuoden 2018 lopussa vastaavat luvut olivat nousseet, sillä 6 % vastaajista koki rodun luonteet erinomaisiksi ja 32 % erittäin hyväksi. Vuoden 2023 lopussa luonteen koki erinomaiseksi 10%, erittäin hyväksi 37%, hyväksi 46%, välttäväksi 4% ja ei osaa sanoa luonteesta 1,5%

Käyttäytymisosiassa valittavana oli useita erilaisia arjen termejä, joista koiranomistajat valitsivat sen tai ne ominaisuudet, jotka kuvasivat koiraansa parhaiten.

Taulukko 8. Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä omistajien antamia kuvauksia welsh corgi pembrokestaan 2013–2018 ja 2019–2023.

Termi	% osuus 2013–2018	% osuus 2019–2023	Termi	% osuus 2013–2018	% osuus 2019–2023
Vilkas	50,0	46,9	Sosiaalinen	66,9	77,1
Itsepäinen	42,4	50,6	Rohkea	46,2	46,9
Leikkisä	67,8	79,5	Herkkähaukkuinen	42,4	37,3
Kuuliainen	35,6	37,3	Älykäs	66,5	73,5
Kova (ei muistele ikäviä asioita)	24,1	15,7	Oppivainen	66,1	67,5
Pehmeä (muistaa ikävät asiat)	22,5	21,7	Määräilevä	23,3	20,5
Rauhallinen	33,5	37,4	Miellyttävä seuralainen	80,5	84,3
Luotettava	52,5	49,4			

Pembroken omistajat kokevat 2019–2023 vastauksissaan koiransa itsepäisemmiksi, leikkisämmiksi, kuuliaisemmiksi, rauhallisemmiksi, sosiaalisemmiksi, älykkäämmiksi ja oppivaisemmiksi kuin aikavälillä 2013–2018 vastanneet. Vastauksen ”miellyttävä seuralainen”, olivat koiranomistajat valinneet useammin kuin aiemmin vastanneet. Vilkkkaus, herkkähaukkisuus ja määräileväisyys ovat omistajien näkökulman perusteella laskusuunnassa.

Welsh corgi pembrokea voitaneen pitää erinomaisena lenkkeilykaverina, sillä jopa 58 % vastaajista valitsi tämän vaihtoehdon terveys- ja käyttäytymiskyselyn käyttötarkoitusten listasta aikavälillä 2019–2023. Tässä ei ole tapahtunut muutosta sitten aikavälin 2013–2018. Myös seura- ja perhekoiran rooli oli hyvin yleinen valinta (58 %).

Taulukko 9. Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä omistajien kuvaus koiransa käyttötarkoituksesta.

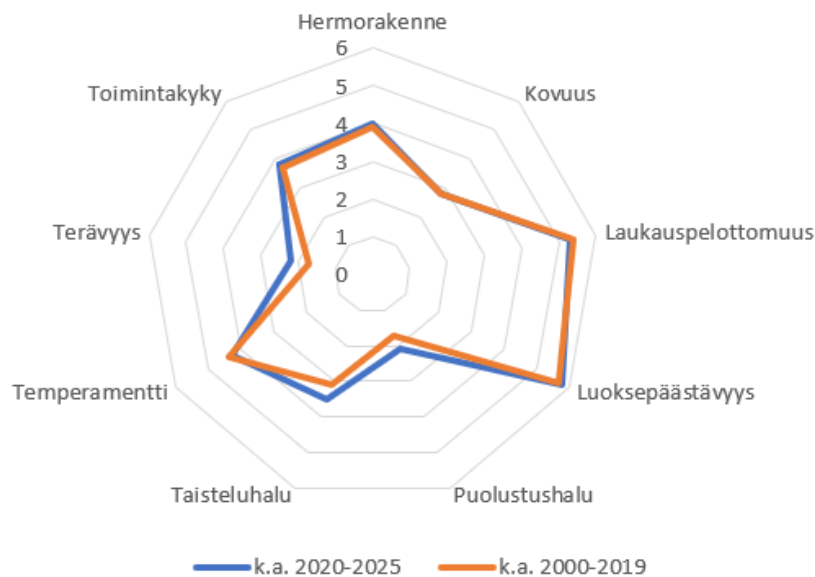
Käyttötarkoitus	2013–2018	2019–2023
täysin seura- ja perhekoira	53 %	55 %
aktiivinen lenkkeily	58 %	58 %
koirakoulussa käyminen	20 %	17 %
tottelevaisuuskoulutus	17 %	10 %
TOKO-kilpailut	8 %	1 %
koiranäyttelyt satunnaisesti	38 %	36 %
koiranäyttelyt aktiivisesti	12 %	11 %
agility omaksi huviksi	14 %	10 %

agility-kilpailut	8 %	0,70 %
rally-toko	9 %	20 %
koiratanssi	1 %	3 %
verijälki (mejä)	8 %	1 %
pelastuskoiratoiminta	2 %	1 %
kaverikoiratoiminta	3 %	3 %
paimennus harrastusmielessä	3 %	9 %

Taulukosta käy ilmi, että rally-toko on virallisista harrastusmuodoista kovasti nousussa. Myös paimennusharrastus on aktivoitumassa koemuodon yleistymisen myötä. Toko- ja agilityharrastus on voimakkaassa laskussa.

Luonnetesti

Luonnetestin tarkoitus on arvioida koiran käyttäytymistä tilanteissa, joissa sen hermosto joutuu rasitetuksi. Testitulosta voidaan hyödyntää koiran luonnekuvan määrittämiseen ja koulutuskelpoisuuden arviointiin. Testitulos antaa myös viitteitä koiran jalostuskelpoisuudesta rotujärjestöille ja kasvattajille. (lähde: www.kennelliitto.fi). Vuosina 2000–2025 luonnetestehin on osallistunut 164 pembrokea. Näiden tulokset on koottu taulukkoon, joka on jalostuksen tavoiteohjelman liitteenä (liite 1). Vuosina 2020–2025 luonnetesteihin on osallistunut 38 welsh corgi pembrokea.

Kaavio 4. Yhteenvedo vuosina 2000–2025 luonnetestatuista 164 suomalaisesta welsh corgi pembrokesta ja tulosten keskiarvoista. Kaavion uloin reuna kuvaa aina ominaisuuden suurinta ominaisuutta. Keskiarvokaavio vuosilta 2000–2025 kuvaa melko hyvin, hiven alhaista toimintakykyä lukuunottamatta aika ihanteellista nyky-yhteiskunnan pembrokea.

Kuten kaaviosta 4 voi huomata, ovat vuosina 2000–2025 testatuilla pembrokeilla on usealla osa-alueella tullut alentumaa. Vain laukaisupelottomuudessa on kasvua. Kovuus ja toimintakyky ovat säilyneet suhteellisen samoina. Vuosina 2000–2025 testatut pembroket eivät ole olleet niin vilkkaita, teräviä, taisteluhaluisia ja luoksepäästäviä kuin aiemmin testatut.

Luoksepäästävyys oli suurimmalla osalla 2020–2025 testatuista (73,7%) hyväntahtoinen, luoksepäästävä ja avoin. Koirista 21,1 % todettiin luoksepäästäviksi, mutta hieman pidättyväisiksi tai aavistuksen pidättyväiseksi. Yksi testatuista koirista oli todettu mieliteleväksi ja yksi testatuista oli selvästi pidättyväinen. yritti purra.

Toimintakykyä voisi kuvata rohkeutena toimia oudoissa ja uusissa tilanteissa. Welsh corgi pembrokella tulisi olla toimintakykyä, mutta tämän osa-alueen kohdalla eniten arvioita osui vuosina 2020–2025 kohtaan pieni (36,8%) ja kohtuullisen pieni (42,1%). Kohtuullista toimintakykyä osoitti (21,1%) testatuista.

Terävyys on koiran taipumusta reagoida aggressiivisesti siihen kohdistuvaan uhkaan. Riippumatta terävyyden määrästä, yhdelläkään vuosien 2020–2025 aikana testatuista koirista ei ollut jäljelle jääviä hyökkäyshaluja. Tämä on hyvä asia. Yli puolet testatuista (52,6%) ei osoittanut terävyyttä

Koiran halu puolustaa omaa laumaansa kutsutaan luonnetestitermeillä puolustushaluksi. Vuosina 2020–2025 testatuille pembrokeilla puolustushalun todettiin olevan pääosin pientä (44,7%) tai olevan puolustushaluttomia (42,1%). Vain 5 koiraa osoitti kohtuullista ja hillittyä puolustushalua.

Taisteluhalu kuvaa koiran synnynnäistä taipumusta nauttia kehonsa käytöstä saavuttaakseen haluamansa päämäärän. Se ilmenee yleensä leikkimishaluna. Tämä erikoiskoe on osoittanut welsh corgi pembroken taisteluhalun olleen vuosina 2020–2025 pääasiassa pientä (42,1%) tai kohtuullisen pientä (34,2%). Taisteluhalultaan riittämättömäksi todettiin 5 koiraa.

Hermorakenne tarkoittaa koiran paineensietokykyä voimakkaasti stressaavissa tilanteissa. Hyvä hermorakenne auttaa koiraa selviämään vaihtelevissa arjen tilanteissa. Tälle osa-alueelle luonnetestissä on annettu suuri painoarvo. Vuosina 2020–2025 testatuista 32 pembrokesta suurin osa sai tästä arvosanakseen ”hieman rauhaton” (73,7%). Se tarkoittaa, että koira selviytyy kaikista testin osasuorituksista, mutta siinä on havaittavissa merkkejä rauhattomuudesta ja henkisestä rasittumisesta. Luonnetestituomarit kuvaavat näitä tuloksia usein ”kelvoiksi arjen hermoiksi”.

Temperamentti on koiran käyttäytymisen vilkkautta, huomiokyvyn nopeutta ja kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin ja ympäristöihin. Se tarkoittaa kohtuullisen nopeaa reaktiokykyä ja oikein suuntautunutta huomiointia testitilanteissa. Vuosina 2020–2025 testatut pembrokot todettiin suurimmaksi osaksi kohtuullisen vilkkaiksi (76,3%).

Kovuudella tarkoitetaan koiran kykyä unohtaa epämiellyttävät asiat. Kaikkien luonnetestitulosten perusteella pembrokot ovat pääasiassa hieman pehmeitä ja näin oli myös ajanjaksolla 2020–2025 (81,6%). Tämän arvion saaneet koirat näyttävät selvästi muistavansa epämiellyttävät asiat, mutta pystyvät ohjaajansa tukemana ohittamaan paikan, jossa sitä pelästytettiin. Kova koira ei muistele ikäviä asioita. Pehmeäksi testattiin 18,4 % koirista. Pehmeä koira näyttää selvästi pelästyneensä muistaen ikävät asiat suhteellisen pitkänkin palautumisen jälkeen, vaatien myös ohjaajalta runsaasti houkuttelemista.

Luonnetestin lopuksi testataan myös laukausvarmuus. Kaikissa vuosina 2000–2025 testatuissa koirissa on ollut vain 16 laukaisualtista koiraa (9,8%). Vuosien 2020–2025 aikana laukaisualttiiksi todettiin 4 koiraa (10,5%). Koirista 60,5% todettiin laukaisuvarmoksi ja loput 28,9% laukaisukokemattomiksi. Laukaskokemattomana pidetään koiraa, joka reagoi ensimmäisiin laukauksiin, mutta kuultuaan useamman laukauksen levottomuus pienenee.

MH-luonnekuvaus

MH-kuvauksen tarkoitus on kerätä aineistoa koiran käyttäytymisestä ohjeen määrittelemissä tilanteissa. Kuvaustuloksia roduittain yhdistelemällä saadaan tietoa rodulle tyypillisestä luonteesta. Yksittäisen koiran MH kuvaa näin koiran luonteenominaisuuksia sekä yksilönä että rodulle tyypilliseen ja ihanneluonnekuvaan verrattuina. MH-kuvauksessa on kymmenen eri osiota, joissa kuvataan koiran 31 eri käyttäytymisreaktiota.

Suomessa MH-kuvaukseen on vuoden 2025 loppuun mennessä osallistunut 16 pembrokea. Näistä viidentoista koiran kuvaustulokset ovat käytettävissä, sillä 1 koiran kohdalla luonnekuvaustapahtuma on keskeytynyt ohjaajan aloitteesta. Rotujärjestön toiveena on, että corginomistajat veisivät koiriaan MH-kuvaukseen aktiivisemmin.

Käyttäytymisen jalostustarkastus

Kennelliiton käyttäytymisen jalostustarkastus on tarkoitettu työkaluksi, jolla voidaan kerätä yksityiskohtaista ja vertailukelpoista tietoa koirien ominaisuuksista. Tarkastus sisältää ulkomuoto- ja käyttäytymisosiota, jotka voidaan suorittaa samalla kertaa, erikseen tai vain toisen osa-alueen osalta. Käyttäytymisen jalostustarkastus keskittyy erityisesti arkipäiväisiin tilanteisiin ja asioihin kuten käsiteltävyyteen, alustarukuuteen tai ääniherkkyyteen. Tarkastus pohjautuu rotumääritelmään, jalostuksen tavoiteohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin sekä rotukohtaisiin ohjeisiin. Nämä tavoitteet tullaan laatimaan corgeille vuoden 2026 aikana. Tiedonkeruun kannalta on hyödyllistä saada tarkastustuloksia myös sellaisista koirista, joita ei itseään olla käyttämässä jalostukseen.

Kennelliiton jalostustarkastusten tarkoituksena on kerätä jalostuksellisesti merkityksellistä tietoa koiran ulkomuodosta ja käyttäytymisestä. Yksittäisen koiran jalostustarkastus antaa tietoa koiran ominaisuuksista ja mahdollistaa myös vertailun rodun muihin koiriin, rodun keskitasoon ja rodun jalostuksen tavoiteohjelmassa (JTO) määriteltyihin jalostustavoitteisiin.

Käyttäytymisen jalostustarkastus keskittyy erityisesti arkipäiväisiin tilanteisiin ja asioihin kuten käsiteltävyyteen, alusta-arkkuuksiin ja ääniherkkyyteen.

Lähde: Kennelliiton jalostustarkastukset, www.kennelliitto.fi

Näyttelyt

Rodunharrastajien keskuudessa yleisin harrastusmuoto on koiranäyttelyt. Niissä luonneominaisuuksia ei kuitenkaan mitata kattavasti ja vertailukelpoisesti. Näyttelyarvosteluihin lisätty käyttäytymisen kuvaus on lähes poikkeuksetta ollut valinnassa ”käsiteltävissä”. Vuodesta 2016 vuoteen 2025 loppuun welsh corgi pembrokelle kirjattiin 12286 näyttelykäyntiä, niistä yhdessä arvostelussa käyttäytymisen kuvaus kohdassa ”pelokas” ja kahdessa ”vihainen”.

Taulukko 10 vuosina 2016–2025 syntyneiden EVA- ja HYL-arvosanat.

	EVA	HYL	Yhteensä
Junioriluokka	12 tulosta	4 tulosta	3224 tulosta
Nuorten luokka	4 tulosta	1 tulosta	1726 tulosta
Avoin luokka	13 tulosta	2 tulosta	3383 tulosta
Käyttöluokka	0 tulosta	0 tulosta	2 tulosta
Valioluokka	2 tulosta	0 tulosta	2407 tulosta
Veteraaniluokka	5 tulosta	0 tulosta	1544 tulosta
Yhteensä	26 tulosta	7 tulosta	12286 tulosta

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Welsh corgi pembrokella ei ole merkittäviä luonne- ja käyttöominaisuseroja eri maiden populaatioiden välillä, sillä kaikkialla maailmassa rodun käyttötarkoitus on pääasiassa seura- ja harrastekoiria.

Sukupuolten väliset erot

Sukupuolesta riippumatta welsh corgi pembroket tarvitsevat johdonmukaisen kotikasvatuksen. Nuoret urokset voivat kuitenkin helposti mitellä omistajiensa kärsivällisyyttä pehmeämmiksi ja oppimishaluisemmiksi miellettyjä narttuja enemmän.

4.2.5. Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

Rodun alkuperäinen käyttötarkoitus on ollut karjan paimentaminen ja kuljetus sekä lauman vartiointi yöaikaan. Koira tarvitsi tehtävänsä sisukkuutta, notkeutta ja tarkkaavaisuutta. Rakenteen oli oltava kunnossa, että koira kesti työn rasituksen.

Corgi paimentaa karjaa haukkumalla ja/tai näykkimällä karjaa takaraajoista ohjaten laumaa haluttuun suuntaan. Matalajalkaisina ne välttävät paremmin nautojen mahdollisia potkuja kuin korkearaajaisemmat koirat.

Rodun alkuperäisessä käyttötarkoituksessa ei koiria tänä päivänä juuri ole. Joitakin yksittäisiä koiria on paimennustehtävissä nautakarjatiljoilla. Myös joitakin lammaspaimenia löytyy, mutta tulee muistaa, että rotu on tarkoitettu nimenomaan nautojen paimennukseen.

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Welsh corgi pembroke on alkuperältään paimennukseen käytetty rotu. Paimennustaipumus kuuluu rodun alkuperäisiin käyttöominaisuuksiin. Suomessa paimennustaipumusta on mitattu sekä epävirallisissa että virallisissa testeissä.

Epäviralliset paimennustaipumustestit 2011–2012

Suomen Welsh Corgi Seura järjesti vuosina 2011–2012 epävirallisia paimennustaipumustestejä naudoilla. Testeihin osallistui yhteensä 60 koiraa, joista 27 oli pembrokeja. Vajaa puolet testatuista pembrokeista ei osoittanut paimennustaipumusta.

Testimäärät jäivät vähäisiksi, eikä tuloksia ole systemaattisesti hyödynnetty jalostuksen ohjauksessa. Testit antavat kuitenkin viitteitä siitä, että paimennusominaisuudet ovat rodussa edelleen olemassa, mutta niiden tasossa esiintyy vaihtelua.

Viralliset paimennustaipumustestit (PAIM-T)

Virallisia paimennustaipumustestejä on järjestetty Suomen Kennelliiton alaisuudessa vuodesta 2019 alkaen. Vuosina 2019–2025 testiin on osallistunut yhteensä 39 pembrokea, joista 33 on läpäissyt testin. Läpäisyprosentti on siten korkea, mutta osallistujamäärä suhteessa rekisteröintimääriin on edelleen pieni. Testituloksia ei tällä hetkellä edellytetä jalostuskäytöltä, eikä niitä ole laajasti hyödynnetty jalostusvalinnoissa.

Paimennuskokeet

Viralliset paimennuskokeet järjestetään kansainvälisten (FCI) sääntöjen mukaisesti.

Viisi pembrokea on suorittanut ja läpäissyt paimennuksen esikokeen. Kaksi koiraa on kilpaillut paimennuskokeen ensimmäisessä luokassa, ja toisella niistä on nousulupa toiseen luokkaan. Kokeisiin osallistuvien koirien määrä on toistaiseksi vähäinen, mutta saavutetut tulokset antavat viitteitä rodun käyttöominaisuuksien säilymisestä

Vuonna 2025 pembroke sai oikeuden osallistua kansainvälisissä näyttelyissä käyttöluokkaan (KÄY) esikokeen suorittaneena. Oikeutta käytti yksi koira.

Terveys ja käyttöominaisuudet

Paimennuksessa harjoittelevien ja kilpailevien koirien suoritusmäärät osoittavat, että corgi on edelleen pieni, ketterä ja työskentelykykyinen paimenkoira, jollaiseksi se on alun perin jalostettu. Paimennus edellyttää fyysisistä kestävyttä, tasapainoa, liikkuvuutta ja henkistä toimintakykyä.

Terveys ja käyttöominaisuudet liittyvät kiinteästi toisiinsa: rakenteelliset ongelmat, kiputilat tai heikko kuormituksensietokyky rajoittavat koiran mahdollisuuksia työskennellä ja harrastaa sen lisäksi että ne haastavat arjen sujuvuutta.

Terveyden edistäminen on olennainen osa käyttöominaisuuksien säilyttämistä. Jalostuksessa tulee pyrkiä kokonaisuuteen, jossa rakenne, terveys, hermorakenne ja työskentelykyky tukevat toisiaan.

Arvio ja tulevaisuuden näkymät

Paimennustaipumusta on rodussa edelleen havaittavissa. Testausmäärät olivat pitkään vähäisiä, mutta viime vuosina kiinnostus paimennusta kohtaan on selvästi kasvanut. Erityisesti vuosina 2023–2025 osallistujamäärät ovat nousseet aiempaan verrattuna. Kasvuun on todennäköisesti vaikuttanut rotujärjestön aktiivisuus sekä omien paimennustaipumustestien järjestäminen, mikä on madaltanut osallistumiskynnystä ja lisännyt tietoisuutta käyttöominaisuuksista.

Paimennustaipumus on rodussa edelleen havaittavissa, mutta testaus- ja koemäärät ovat pieniä suhteessa rodun kokonaismäärään. Käyttöominaisuuksien säilymistä ei tällä hetkellä seurata järjestelmällisesti jalostuksen näkökulmasta.

Welsh corgi pembroke on alkuperältään työskentelevä paimenkoira. Rodun käyttöominaisuuksien säilyttäminen on tärkeää, sillä tasapainoinen, toimintakykyinen ja hermorakenteeltaan kestävä koira on myös hyvä seurakoira. Työskentelyhalu, yhteistyökyky, rohkeus ja toimintavarmuus ovat ominaisuuksia, jotka tukevat arjessa hallittavuutta, koulutettavuutta ja henkistä hyvinvointia.

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen:

- ylläpitää rodun geneettistä monimuotoisuutta
- tukee hermorakenteen, toimintakyvyn ja kuormituksensietokyvyn säilymistä
- ehkäisee rodun liiallista yksipuolistumista pelkästään ulkomuotopainotteiseksi

Jos paimennustaipumusta ei seurata tai arvosteta, on riskinä, että rodun alkuperäinen työskentelykyky heikkenee vähitellen huomaamatta. Pitkällä aikavälillä tämä voi vaikuttaa myös rodun yleiseen toimintakykyyn ja luonteeseen.

Tavoitteena ei ole muuttaa rotua aktiiviseksi kilpailupaimenkoiraksi, vaan varmistaa, että rodun alkuperäiset käyttöominaisuudet säilyvät osana kokonaisuutta.

Jatkossa tavoitteena on

- lisätä tietoisuutta paimennustaipumustestien merkityksestä
- kannustaa testaukseen
- hyödyntää testi- ja koetuloksia jalostuksen tukena

Käyttöominaisuuksien huomioiminen on osa rodun identiteetin ja pitkän aikavälin elinvoimaisuuden turvaamista.

Vuonna 2026 rotujärjestö palkitsee ensimmäistä kertaa vuoden paimennuscorgin. Palkitseminen on osa yhdistyksen tavoitetta lisätä käyttöominaisuuksien näkyvyyttä ja kannustaa harrastajia paimennustestien ja -kokeiden pariin.

Vertailu rodun kotimaahan ja muihin tärkeisiin maihin

Rodun kotimaassa Iso-Britanniassa welsh corgi pembroket ovat päätoimisesti seurakoiria, joiden ehdottomasti merkittävin kilpailumuoto on koiranäyttelyt. Rodulle ei ko. maassa ole sopivaa käyttökoetta tai käyttötaipumustestausta. Maatiloilla on kuitenkin vielä koiria, jotka lemmikkitehtävänsä lisäksi pääsevät myös toisinaan niihin töihin, joihin rotu on alun perin kehitetty.

Yhdysvalloissa, Venäjällä ja muualla Euroopassa welsh corgi pembrokeja nähdään myös paimennuskokeissa ja -kilpailuissa. Kohde-eläiminä ovat pääasiassa lampaat, mutta kokeita on myös naudoille ja ankoille.

Kokeet

Welsh corgit koetaan monipuolisiksi harrastuskoiriksi ja harrastajien määrä on pysynyt varsin tasaisena. Pieni lasku koettiin luonnollisesti korona pandemian aikana, jolloin useat kisat ja tapahtumat peruttiin. Pian pandemian jälkeen koetulosten määrä jälleen nousi ja onkin ollut kasvussa sen jälkeen. Rally-tokossa ja noseworkissa on paljon aktiivisia welsh corgi pembroken kanssa harrastavia omistajia. Nosework tuli viralliseksi lajiksi vuonna 2020 ja se näkyi myös koetulosten nousuna.

Koetulokset agilyssä sekä tokossa ovat selvästi vähentyneet, kun taas rally-toko tulokset nousevat jatkuvasti. Paimennuskokeet ovat alkaneet kiinnostaa harrastajia ja onkin odotettavissa, että niiden tulokset tulevat nousemaan tulevaisuudessa.

Taulukko11. Yksittäiset kokeissa käyneet welsh corgi pembroket lajista riippumatta vuosittain. Sarakkeessa kaikki tarkastelukauden aikana kokeisiin osallistuneet yksittäiset corgit.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kaikki
Pembroke	47	48	49	48	46	45	66	64	74	77	564

Taulukko 12. Kokeisiin osallistuneet welsh corgi pembroket vuosittain 2016–2025

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Agility	10	12	14	12	5	5	7	5	6	8
Koiratanssi - Freestyle	0	0	0	0	0	1	1	2	3	2
Metsästyskoirien jäljestämiskoe	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0
Nosework	0	0	0	0	5	10	13	15	18	17
Paimennuksen esikoe	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3

Paimennuskoe	0	1	0	0	0	0	0	1	1	2
Paimennustaipumuskoe	0	0	0	0	3	0	2	13	10	14
Käyttäytymiskoe	1	0	1	0	1	2	0	0	0	1
Rallytoko	25	30	34	31	28	26	45	40	33	18
Tottelevaisuuskoe	8	7	8	7	9	10	9	7	12	10
Luonnetesti	7	5	4	5	7	11	13	1	1	7

Taulukko 13. Welsh corgi pembroken koe- ja kilpailusuoritukset 2016–2025.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Agility	142	71	210	118	101	101	156	155	128	89
Rally-Toko	103	126	121	131	86	81	169	161	100	69
TOKO	18	19	18	15	21	23	34	18	38	22
Metsästyskoirien jäljestämiskoe (MEJÄ)	2	2	0	0	2	0	0	1	0	0
Käyttäytymiskoe (BH)	1	0	1	0	1	2	0	0	0	1
Luonnetesti LTE	7	5	4	5	7	11	13	1	1	7
MH-luonnekuvaus	2	4	1	0	1	2	0	2	0	0
Paimennuksen esikoe (PAIM-E)	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Paimennustaipumuskoe (PAIM-T)	0	1	0	0	3	0	2	13	10	14
Paimennuskoe (PAIM)	0	1	0	0	0	0	0	2	3	2
Koiratanssi - Freestyle (KT-FS)	0	0	0	0	0	4	4	5	12	5
Nosework	-	-	-	-	8	46	62	72	78	102

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Lukuisia welsh corgi pembrokeja toimii Suomen Kennelliiton kaveri- tai lukukoirina. Myös mm. kuulukoiria, kiimantarkkailukoiria ja homekoiria on rodussa raportoitu olevan.

Alkuperäiset, rodunomaiset käyttäytymistarpeet ja niiden täyttäminen

Rodun käyttökoirana toimiminen lienee nykypäivänä muuttunut pääsääntöisesti seurakoirana toimimiseksi, koska alkuperäiseen työskentelyyn Suomessa maataloilla ei ole enää juurikaan tarvetta tai mahdollisuuksia. Käyttöominaisuuksia tulee kuitenkin pyrkiä säilyttämään ja testata paimennuskokeissa ominaisuuksien säilymistä.

Jotta welsh corgi pembroken rodunomaiset käyttäytymistarpeet täyttyvät, tulee sen saada riittävästi virikkeitä ja liikuntaa arjessa.

4.2.6. Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Rotujärjestön terveys- ja käyttäytymiskyselyssä esille nousseita ongelmia olivat eroahdistus (7,8%) ja sisäsiisteysongelmat (2,8%). Asioiden ja esineiden tuhoamista oli esiintynyt 12% koirista.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä yliseksuaalisuutta ilmoitettiin olevan 0%:lla koirista ja merkkillua sisätiloissa 5%:lla.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä tiedustellaan myös mahdollisista sosiaalisen kanssakäymisen ongelmista.

Verrattaessa 2020–2023 ajanjaksoa aikaisempiin vastauksiin, nousee esille se, että pelot vieraita ihmisiä kohtaan ovat hieman nousussa. Tämä näkyi myös luonnetestituloksissa, joissa pidättyväisyys vieraita ihmisiä kohtaan oli viime vuosina kasvanut. Onneksi kuitenkin arkailua tapahtuu enimmäkseen vain joskus. Pientä resurssiaggressiivisuuden nousuakin on vastauksissa havaittavissa.

Taulukko 14. Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä eniten eriasteista ongelmakäyttäytymistä raportoitiin seuraavasti (vuodesta 2013 alkaen kokonaisvastausmäärä 377, jonka eriasteiset tulokset suluissa).

	Vastaukset 2013–2019 %	Vastaukset 2020–2023 %
Suhtautuu pelokkaasti ja aristellen vieraita ihmisiä kohtaan (aina 1,4%, usein 9,7% ja joskus 88,9%)	17,8	21,1
Suhtautuu aggressiivisesti vieraita ihmisiä kohtaan (usein 30,0% ja joskus 70,0%)	2,1	3,5
On aggressiivinen oman sukupuolen edustajia kohtaan (aina 5,9%, usein 23% ja joskus 71,1%)	53,4	55,6
Käyttäytyy aggressiivisesti toisia koiria kohtaan sukupuoleen katsomatta (aina 3,0%, usein 11,2% ja joskus 85,8)	36,0	34,5
Vahtii omaa ruokakuppiaan, leluaan, petiään perheenjäseniltä (aina 7,5%, usein 30,2% ja joskus 62,3%)	15,3	19,7
Vahtii omia esineitään tai makuupaikkaansa muilta koirilta (aina 3,9%, usein 26,0% ja joskus 70,2%)	47,5	48,6
Sallii hoitotoimenpiteet (kynsien leikkuu, harjaus, pesu) purematta (aina 87,1%, usein 9,6% ja joskus 3,4%)	92,8	96,5
Haraa voimakkaasti vastaan eläinlääkärin hoitotoimenpiteissä (aina 10,2%, usein 11,1% ja joskus 78,7%)	28,0	29,6

Pelot ja ääniherkkyys

Arkuuden ja pelkotilojen tulkitseminen voi olla hankalaa, sillä niiden aiheuttajana voi olla myös huonot elämäkokemukset ja erilaiset kiputilat. Erilaisia pelkotiloja nousi esiin terveys- ja käyttäytymiskyselyn perusteella melko paljon, mutta onneksi painopiste on kuitenkin vain joskus esille nousevassa käytöksessä. Pelokkuudet näyttäisivät olevan pienessä nousussa vuosien 2020–2023 vastausten perusteella.

Taulukko 15. Pelkoihin ja ääniherkyyteen liittyviä vastauksia terveys- ja käyttäytymiskyselystä (kokonaisvastausmäärä 142).

	Vastaukset 2013–2019 %	Vastaukset 2020–2023 %
Käyttäytyy pelokkaasti kuullessaan äkillisiä kovia ääniä kuten pamauksia, rysähdyksiä jne. (aina 8,3%, usein 18,6% ja joskus 73,1%)	62,3	66,9
Käyttäytyy pelokkaasti vieraisissa paikoissa ja uusissa tilanteissa (aina 2,3%, usein 10,0% ja joskus 87,7%)	33,9	35,2
Säikähdettyään "mörköä" menee kuitenkin katsomaan ja haistamaan kohdetta (aina 51,6%, usein 36,2%, joskus 12,2%).	90,3	91,5
Kummeksuu liikuntarajoitteisia ihmisiä, pyörätuoleja, kynnärsauvoja jne. (aina 1,2%, usein 12,1% ja joskus 86,7%)	46,2	39,4

Pehmeys ja/tai arkuus luonteissa vaikuttaa hieman lisääntyneen (4,7 %). Se vaikuttanee myös koiran kotihoitokäsittelyyn sekä vieraan ihmisen käsittelyyn esim. eläinlääkärissä. Arkuuksiin ja ääniarkkuuksiin tulee kiinnittää huomiota. Tähän tarkoitukseen esimerkiksi Suomen Kennelliiton käyttäytymisen jalostustarkastus on hyvä arviointimenetelmä. Jalostukseen käytettävien yksilöiden osalta tulisi kiinnittää huomiota niiden luonteenpiirteisiin. Selkeästi ääniarvoja tai uusia tilanteita arastelevia koiria ei tulisi käyttää jalostukseen.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä ei ole noussut erityisiä rodulle ominaisia ikään liittyviä käytöshäiriöitä muutoin kuin pentuajan tuhoamisena.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Welsh corgi pembroke ei näytä kovin helposti kipuaan, joten mahdolliset luusto- ja nivelsairaudet voivat antaa ensimmäiset merkkinsä käytöksen muuttumisena joko apaattiseksi, hermostuneeksi tai jopa aggressiiviseksi.

4.2.7. Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmät ongelmakohdat, ongelmien syyt ja niiden vähentäminen

Koska näyttelyt ovat rodunharrastajien keskuudessa yleisin harrastusmuoto, eivät rotumääritelmän mukaiset luonneominaisuudet tule esille kattavasti. Alkuperäinen käyttötarkoitus karjaa kuljettavana koirana on vaatinut itsevarmuutta ja jopa röyhkeyttä. Nykyään pembroket ovat seurakoiraomaistumassa ja rodunomaiset työkoirapiirteet jäävät jalostusvalinnoissa taka-alalle. Suuntaus ei välttämättä ole huono asia, sillä 1970-luvulla corgit tunnettiin esimerkiksi eläinlääkäreiden keskuudessa häijyinä ja äreinä asiakkaina. Vaarana on kuitenkin se, että corgin olemuksesta menetetään se erityinen kipinä, joka erottaa sen muista seurakoiraroduista.

Luonteen pehmeneminen tuo valitettavasti äärimmilleen vietyä mukanaan myös arkuutta ja hermostuneisuutta. Rotumääritelmän mukaan arkuus ja aggressiivisuus ovat hylkääviä virheitä.

Jalostukseen ei saa käyttää koira, jolla on huono hermorakenne tai joka on arka tai vihainen.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1. PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

PEVISA-ohjelman voimaantulovuosi sekä ohjelman muutokset

Kirjainyhdistelmä PEVISA tarkoittaa Suomen Kennelliiton hyväksymää perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmaa. Sillä pyritään pääasiallisesti ennaltaehkäisemään ja/tai vähentämään sellaisia perinnöllisiä vikoja ja sairauksia, jotka heikentävät koiran elämänlaatua. PEVISA-ohjelmassa asetetaan jalostukseen liittyviä lisäehtoja pentueen rekisteröinnille.

Welsh corgi pembroken PEVISA-ohjelma astui ensimmäisen kerran voimaan 1.1.2013. Alkuperäistä PEVISA-ohjelmaa on päivitetty kolmesti.

Voimassaoloaika	PEVISA-ohjelman sisältö	Tarkentavat lisäehdot
2013–2014	- lonkka- ja kyynärkuvauslausunto - silmätarkastuslausunto voimassa 24 kk	
2015–2019	- lonkka- ja kyynärkuvauslausunto tai kyynärnivelen inkongruenssilasunto - silmätarkastuslausunto, voimassa 24kk	- perinnöllistä kaihia, PRA:ta, gRD:ta tai tRD:ta sairastavan koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. Diagnoosi ”muu vähämerkityksellinen kaihi” ei kuitenkaan sulje koira jalostuksesta. Jos koiralla on todettu mRD tai PPM, on se paritettava kyseisen sairauden osalta terveen koiran kanssa. Pysyvä poikkeus: <i>Ulkomaisilta uroksilta (2 pentuetta ei vaadita PEVISA-tarkastuksia</i>
2020–2024	- lonkka- ja kyynärkuvauslausunto - silmätarkastuslausunto, voimassa 24kk - nartun tulee olla vähintään 18kk ja uroksen 12kk astutettaessa	- D-lonkkaisen saa yhdistää vain A, B tai C kanssa - perinnöllistä kaihia, PRA:aa ja tRD:aa sairastavan jälkeläisiä ei rekisteröidä. Diagnoosi ”Muu vähämerkityksellinen kaihi” ei sulje koira jalostuksesta. - mRD:aa, gRD:aa tai PPM:aa sairastavan voi yhdistää vain terveisilmäisen kanssa Pysyvä poikkeus: <i>Ulkomaisilta uroksilta (2 pentuetta ei vaadita PEVISA-tarkastuksia</i>

2025–2026	<ul style="list-style-type: none"> - lonkkakuvaus- ja kyynärnivelen inkongruenssilausunto tai aiempi kyynärnivellausunto - selkokuvauslausunnot SP, VA, LTV, IDD - silmätarkastuslausunto, voimassa 24kk - koiran väri on ilmoitettava rekisteröinnin yhteydessä 	<ul style="list-style-type: none"> - D-lonkkaisen saa yhdistää vain A tai B kanssa tai vanhempien lonkkaindeksiin tulee olla vähintään 101 - perinnöllistä kaihia, PRA:aa ja tRD:aa sairastavan jälkeläisiä ei rekisteröidä. Diagnoosi ”Muu vähämerkityksellinen kaihi” ei sulje koiraa jalostuksesta. mRD:aa, gRD:aa tai PPM:aa sairastavan voi yhdistää vain terveysilmäisen kanssa <p>Pysyvä poikkeus: Ulkomaisilta koirilta (uros 2 pentuetta, narttu 1 pentue) ei vaadita PEVISA-tarkastuksia.</p> <p>Uusintayhdistelmät on kielletty.</p>
2027–2031	XXX	XXX

Lisäksi Suomen Kennelliiton koirarekisteriohjeen mukaisesti kahden luonnontöppöhäntäisen yhdistelmät ovat kiellettyjä.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika”, (engl. hip dysplasia, HD) on koirien yleisin luuston ja nivelten kasvuhäiriö. Se voidaan määrittellä perinnölliseksi lonkkanivelen löysyydeksi. Lonkat ovat syntymähetkellä silmämääräisesti normaalit, mutta muutokset alkavat jo pennun ensimmäisten elinviikkojen aikana.

Löysyys johtaa reisiluun pään ja lonkkamaljan riittämättömään kontaktiin. Alueelle kohdistuu epänormaalin suuri paine, joka on sitä suurempi mitä pienempi kontaktialue on. Tämä voi johtaa mikromurtumiin ja lonkkamaljan mataloitumiseen. Noin vuoden iässä lantion luutumisen on täydellistä ja yleensä kipukin helpottaa tässä iässä. Lonkkanivelen kasvuhäiriö johtaa usein nivelrikkoon. Nivelrikon kehittymisen aikatauluun ja tyyppiin vaikuttavat rotukohtaiset ja yksilölliset erot. Lonkkanivelen kasvuhäiriön perimmäistä syytä ei tiedetä, mutta se periytyy tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella kvantitatiivisesti eli siihen vaikuttaa useita eri geenejä. Myös ympäristöllä on vaikutusta lonkkavian ilmenemiseen ja vaikeusasteeseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriötä tavataan lähes kaikilla roduilla, mutta yleisintä se on suurilla ja jättiroduilla. Oireet voidaan huomata pentuna 3–12 kuukauden iässä, jolloin kipu johtuu löysyyden aiheuttamasta nivelkapselin tulehduksesta tai luukalvon hermojen jännityksestä ja repeämisestä. Nuorilla koirilla oireina voivat olla takajalkojen ontuminen, ”pupuhypely”, ylösnousuvaikkeudet levon jälkeen, liikkumishaluttomuus ja nakshteleva ääni kävellessä. Oireet voivat alkaa äkillisesti ja omistaja voi liittää ne johonkin tapaturmaan. Oireet voivat vähentyä selvästi tai loppua kokonaan jopa useiksi vuosiksi, kun nivelen ympärille muodostuva sidekudos vähentää nivelen löysyyttä.

Toinen oireilevien koirien ryhmä on aikuiset koirat, joiden oireiden syynä on nivelrikko. Vanhemmilla nivelrikkoisilla koirilla oireet voivat olla epämääräisiä ja oireilu laitetaan usein vanhenemisen piikkiin. Tyypillisiä oireita ovat takajalkojen ontuminen ja jäykkyys liikkeessä. Lonkkavikainen koira yrittää viedä painoa pois takaosalta, mikä ilmenee kävellessä selkälinjan aaltoiluna ja lantion kiertymisinä. Tämä johtaa myös takaosan lihaskatoon ja etupään lihasten voimistumiseen.

Lonkkanivelen kasvuhäiriön ja siitä johtuvan nivelrikon hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys. Ylipaino pahentaa oireita ja pelkkä painon pudotus voi helpottaa koiran oloa. Tulehduskipulääkkeitä ja pistoksena tai suun kautta annettavia nivelnesteiden ja nivelruston koostumusta parantavia aineita käytetään yleisesti. Sopiva liikunta pitää lihaksiston kunnossa ja nivelet liikkuvina. Kirurgisia hoitoja on myös olemassa.

Lonkkavian vastustamisohjelma perustuu useimmilla roduilla lonkkien röntgenkuvaukseen. Lonkkanivelen kasvuhäiriön periytyvyys on kohtuullinen. Ilmiasuunkin perustuvan jalostusvalinnan pitäisi johtaa tuloksiin, jos valinta on systemaattista eikä lonkkavikaisia koiria käytetä. Jalostusarvoindeksien (BLUP-indeksit) avulla valinta on tehokkaampaa. Indeksissä otetaan huomioon koiran kaikkien tutkittujen sukulaisten taso ja poistetaan röntgentuloksiin vaikuttavien ympäristötekijöiden vaikutusta. Jalostusindeksejä lasketaan jo useille roduille sekä lonkka- että kyynärnivelistä. Indeksien laskemisen edellytyksenä on riittävä määrä kuvattuja koiria.

Suomessa käytetään FCI:n vahvistamaa kansainvälistä lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

- A ei muutoksia
- B lähes normaali / rajatapaus
- C lievä
- D kohtalainen (keskivaikea)
- E vaikea

Tätä asteikkoa noudatetaan koiran 6 vuoden ikään saakka. Tämän jälkeen arvostelussa on otettava huomioon koiran ikä ja erityisesti sekundäärinivelrikko.

(Lähde: ELT Anu Lappalainen, 2013, www.kennelliitto.fi)

Taulukko 16. Vuosina 2014–2024 syntyneiden welsh corgi pembrokeiden lonkkanivellausunnnot.

Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	A	B	C	D	E
2014	233	45 %	7 %	10 %	41 %	33 %	9 %
2015	235	44 %	9 %	12 %	50 %	26 %	3 %
2016	300	48 %	4 %	13 %	39 %	36 %	8 %
2017	255	45 %	5 %	16 %	47 %	23 %	9 %
2018	277	57 %	3 %	21 %	44 %	24 %	8 %
2019	302	57 %	2 %	15 %	38 %	30 %	15 %
2020	301	59 %	2 %	18 %	41 %	28 %	12 %
2021	304	52 %	6 %	19 %	44 %	22 %	8 %
2022	306	53 %	11 %	19 %	42 %	22 %	6 %
2023	202	35 %	11 %	26 %	26 %	24 %	13 %
2024	288	14 %	5 %	20 %	40 %	28 %	8 %
Yhteensä	3063	47 %	6 %	17 %	42 %	27 %	9 %

Welsh corgi pembrokella esiintyy lonkkanivelen kasvuhäiriötä lievästä aina vaikea-asteiseen saakka. Suomen Welsh Corgi Seura terveystarkastukseen on 31.12.2023 mennessä saatu vastauksia 378 welsh corgi pembrokeesta. Näistä 48 koiralla (12,7 %) ilmoitettiin olleen lonkkaoireilua. Oireilleista koirista vain 18 koirasta oli virallinen lonkkanivellausunto.

Taulukko 17. Lonkkiaan oireilleiden koirien viralliset lonkkalausunnnot.

	E	D	C	B	A	YHT.
Oireillut lonkkiaan	3	8	6	1	0	18

Lievä lonkkanivelen kasvuhäiriö ei yleensä aiheuta koiralle oireita. Vaikeissa lonkkaniveldysplasiatapauksissa oireilun alkamisiät vaihtelivat kyselyn vastausten perusteella 4 kuukaudesta aina yli 10-vuotiaaseen.

BLUP-indeksi

BLUP-indeksi kuvastaa koiran tasoa suhteessa vertailujoukon eli laskennassa mukana olleiden saman rodun koirien keskitasoon. Kunkin rodun indeksit standardoidaan siten, että kyseisen vertailujoukon keskiarvoksi tulee 100. Eri roduille ja saman rodun eri maissa oleville populaatioille lasketut indeksit eivät ole vertailukelpoisia keskenään, koska kussakin populaatiossa on hieman erilainen keskiarvo sekä erilaiset ympäristövaikutukset.

Yli sadan koira on jalostusarvoltaan rodun keskiarvoa parempi ja alle sadan koira rodun keskiarvoa huonompi. Kun yhdistelmän uroksen ja nartun indeksien keskiarvo on yli 100 (tai summa yli 200), ovat pennut odotusarvoltaan rodun keskitasoa parempia. Kyseinen jalostettava ominaisuus paranee rodussa vähitellen, jos jalostusyhdistelmien indeksit ovat systemaattisesti suurempia kuin 100.

Lähde: www.kennelliitto.fi / Artikkelit "Mikä BLUP Indeksit"

Kasvattajat saivat jalostuspäätöksensä avuksi loppuvuodesta 2013 KoiraNet-järjestelmään welsh corgi pembrokeille lonkkien BLUP-indeksit. Indeksien todellista vaikutusta rodun lonkkaniveldysplasia-asteen kehittymiselle ei ole vielä arvioitu, sillä kasvattajat ovat vasta viime vuosina ottaneet indeksit avukseen.

Vuoden 2025 alusta voimaan tullut PEVISA-ohjelma mahdollistaa yhdistelmän, jonka vanhempien BLUP-indeksien keskiarvo on astutushetkellä vähintään 101 riippumatta vanhempien omasta lonkkatuloksesta.

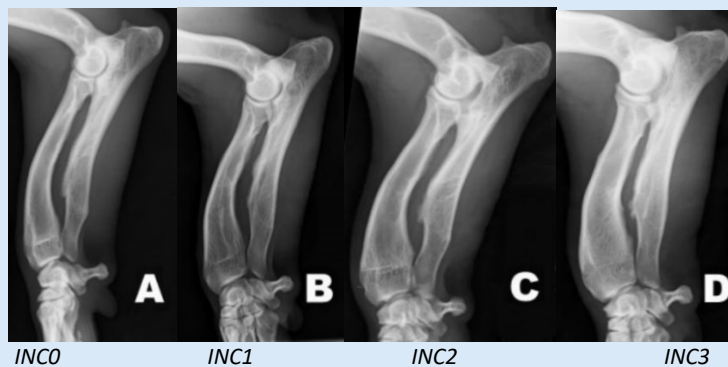
Kyynärnivelen inkongruenssi

Koiran kyynärvarsi koostuu kyynär- ja varttinäluusta, jotka yhdessä olkaluun kanssa muodostavat kyynärnivelen. Varttinä- ja kyynärluu nivELYVÄT ranteen pikkuluiden kanssa. Kondrodystrofisilla koiraroduilla on perinnöllinen luiden kasvuhäiriö, joka aiheuttaa jalkojen luiden pituuskasvun häiriintymisen jo sikiöaikana, ja näillä roduilla on tyypillisesti lyhyet raajat ja pitkäkökö matala runko. Tyypiprotu on mäyräkoira, ja muita tähän ryhmään kuuluvia rotuja ovat mm. kiinanpalatsikoira, basset hound, corgit, länsigöötanmaanpystykorva, skyenterrieri ja havannankoira. Varsin erilaisia rotuja, mutta kaikkia yhdistää sama lyhytjalkaisuuden aiheuttava mutaatio.

Luiden pituuskasvu tapahtuu rustoisten kasvulevyjen kohdalla. Pituuskasvu loppuu, kun kasvulevyt ovat luutuneet kiinni. Kaikilla kondrodystrofisten rotujen koirilla raajojen luut ovat lyhyemmät ja paksummat ja myös normaalia käyremmät, mutta toisinaan kyynärluun kasvulinja sulkeutuu liian aikaisin ja varttinäluun jatkaessa kasvuaan luiden mittasuhteet muuttuvat epänormaaleiksi. Seurauksena voi olla kyynärluun epäyhdenmukaisuus (inkongruenssi), kun ”liian pitkä” varttinäluu muodostaa portaan nivelpintaan tai varttinäluusta tulee liioitellun käyrä. Joskus varttinäluun yläpää menee osittain sijoiltaan. Joillain koirilla häiriö näkyy tassujen kiertymisenä ulospäin ja ranteiden taipumisena sisäänpäin. Kondrodystrofisilla roduilla taipumus kasvulinjan liian aikaiseen sulkeutumiseen on perinnöllinen ja siksi sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla.

Skyenterrieri-rodussa tehdyssä tutkimuksessa (Lappalainen ym. 2016) osoitettiin, että kyynärnivelen epäyhdenmukaisuus on yhteydessä ns. pentuontumiseen, joka on rodulla hyvin yleistä; noin kolmasosa pennuista ontuu kasvun aikana ja osa ontuu myös aikuisena. Koirat, joilla havaittiin röntgenkuvissa kohtalainen tai voimakas kyynärnivelen epäyhdenmukaisuus olivat niitä, jotka ontuivat pentuina tai aikuisina. Tutkimuksessa oli mukana 50 koiraa, joista kaikki aikuisina ontuneet olivat ontuneet myös kasvuiässä. Tutkimuksen yhtenä tarkoituksena oli kehittää matalaraajaisille koirille oma kyynärnivelen röntgenseulontaohjelma. Kennelliiton nykyisin käytössä oleva kyynärnivelen kuvausmenetelmä ja nivelen arviointi ei sellaisenaan sovellu matalaraajaisille koirille, koska siinä ei arvioida kyynärnivelen epäyhdenmukaisuutta.

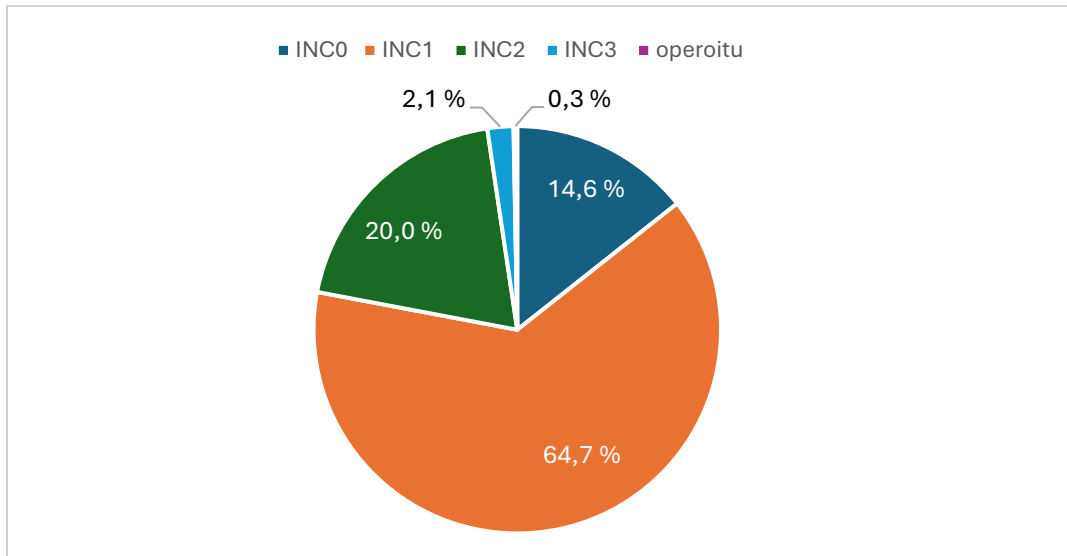
Kyynärnivelen epäyhdenmukaisuus näkyy parhaiten röntgenkuvassa, jossa niveltä ei ole taivutettu (avautumiskulma 90 astetta tai enemmän). Röntgenkuvassa täytyy näkyä kyynärnivelen lisäksi koko kyynärvarsi. Epäyhdenmukaisuus (inkongruenssi) arvioidaan asteikolla INCO – INC3 (Kuva 4), jossa INC 0 on yhdenmukainen ja INC3 on voimakkaasti epäyhdenmukainen nivel. Kondrodystrofisilla roduilla INC1 on vielä ”normaali”, mutta INC2- ja INC3-kyynärnivelet ovat selvästi epänormaaleja. Jalostuskoirien valinnassa olisi hyvä suosia INCO- ja INC1-nivelisiä koiria. INC2- tai INC3-nivelisiä koiria käytettäessä ne pitäisi yhdistää INCO:n kanssa (tai INC1:n, jos rodussa ei ole riittävästi INCO-nivelisiä koiria). Eri rotujen tilanne saadaan selville ainoastaan kuvaamalla riittävä määrä koiria, minkä jälkeen voidaan tehdä tarkempia rotukohtaisia jalostussuosituksia.

Kirjallisuus: Lappalainen AK, Hyvärinen, T, Junnila J, Laitinen-Vapaavuori O. Radiographic Evaluation of Elbow Incongruity in Skye Terriers. J Small Anim Pract 2016, 57: 96–99, Lainausta: www.incoc.fi

Vuoden 2019 loppuun saakka welsh corgi pembrokek saivat viralliset kyynärnivelen dysplasialausunnot (nk. ED lausunnot). Suomen Kennelliiton tekemän päätöksen mukaan kondrodystrofisille roduille ei kuitenkaan enää ole tarkoituksenmukaista antaa kyynärniveldysplasialausuntoja, sillä näillä roduilla ensisijainen

ongelma on kynnärnivelen inkongruenssi, jota kuvataan INC-asteikolla. Viralliset INC-lausunnot korvasivat ED lausunnot vuonna 2021.

Kaavio 4. INC lausunnot vuosilta 2021–2025

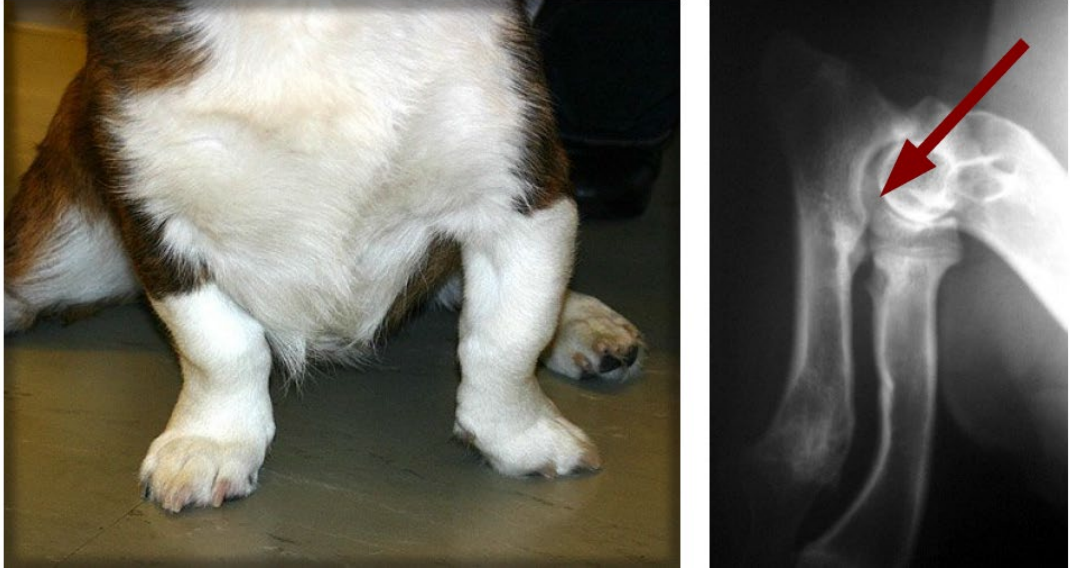
Vuosien 2021–2025 aikana jalostustietojärjestelmään oli kirjattu 794 welsh corgi pembroken inkongruenssilausuntoa. 1.1.2025 alkaen Suomen Kennelliiton koirarekisteriohjeen mukaisesti INC:n osalta asteikon huonoin tulos (INC3) poissulkee koiran jalostuskäytön. Myös operoitu rinnastetaan tähän asteikon huonoimpaan tulokseen.

Taulukko 18. Inkongruenssilausunnot vuosina 2021–2025. Tulos kirjattu huonomman kynnärnivelen mukaisesti.

Vuosi / tulos	0	1	2	3	operoitu	koiria
2021	15,6 %	67 %	15,6 %	1,7 %	0 %	179
2022	7,6 %	71,8 %	17,6 %	2,4 %	0,6 %	170
2023	11,9 %	62,9 %	21,4 %	3,1 %	0,6 %	159
2024	16,9 %	62,8 %	22,3 %	3,4 %	0 %	148
2025	22,5 %	58,0 %	24,6 %	0 %	0,7 %	138
Yhteensä	14,6 %	64,7 %	20,0 %	2,1 %	0,3 %	794

Inkongruenssilausunnon korvaa edelleen aiempi koiran saama ED-lausunto, jos koiralla sellainen on. Kyseisiä lausuntoja annettiin welsh corgi pembrokelle vielä vuonna 2020.

Suomen Welsh Corgi Seuran teettämän terveys- ja käyttäytymiskyselyn perusteella 42 welsh corgi pembrokella oli ollut eturaajojen ontumiskausia. Näistä 20 on oireillut ennen yhden vuoden ikää, ja merkittävä määrä 6–8-vuotiaana. Yksi koirista oli tarvinnut leikkaushoitoa ja muut olivat toipuneet levolla, tulehduskipulääkkeillä ja Cartrophen-pistoksilla. Kyselyn vastauksissa olevista koirista (270) virallisesti kynnärkuvattu (joko ED tai INC) oli 184.

Kuva 6. Voimakkaasti kasvuhäiriöinen welsh corgi cardiganin eturaaja, joka piti operoida. Kuvassa myös kyseisen koiran röntgenkuva, jossa näkyy kyynär- ja varttinäluiden epätasainen kasvu nivelen sisällä nk. portaana (merkitty nuolella).

Silmäsairaudet

Suomalaisia welsh corgeja on silmätarkastettu aktiivisesti varsinkin 90-luvun alusta lähtien, jolloin Suomen Welsh Corgi Seura asetti pentulistalle pääsyn ehdoksi vanhempien silmätarkastuksen, joka ei saa olla 24 kk vanhempi astutushetkellä. Tutkimusmäärään nähden löydöksiä (HC, RD, PPM, PHTVL/PHPV) on ollut harvakseltaan, mutta silmäsairauksien olemassaoloa ei kuitenkaan voi kieltää.

Taulukko 20. Silmätarkastuslausunnot 2013–2024 syntyneistä.

Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	Tutkittu %	Terkeitä	Terkeitä %
2013	222	74	33 %	59	80 %
2014	233	73	31 %	60	82 %
2015	235	81	34 %	65	80 %
2016	300	100	33 %	80	80 %
2017	255	86	34 %	69	80 %
2018	277	108	39 %	75	69 %
2019	302	108	36 %	80	74 %
2020	321	118	37 %	87	74 %
2021	324	100	31 %	71	71 %
2022	326	102	31 %	76	75 %
2023	202	38	19 %	25	66 %
2024	288	18	6 %	10	56 %

Taulukko 21. Silmätarkastuslausuntodiagnoosit vuosina 2013–2025 (sama koira voi olla useampaan kertaan).

Diagnoosi	Esiintymiä	Koiria
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	1454	1059
Ahyaloidea jäännös, Todettu	5	5
Distichiasis, todettu	47	38
Distichiasis/Ektooppinen cilia, Todettu	24	24
Ektooppinen cilia, Todettu	2	2
ICAAkammiokulman poikkeavuus, Ei todettu	1	1
Kaihin laajuus, Kohtalainen	6	5
Kaihin laajuus, Lievä	10	9
Katarakta, jonka sijaintia ei ole määritelty, Epäilyttävä	1	1
Kortikaalinen katarakta, Epäilyttävä	1	1
Kortikaalinen katarakta, Todettu	39	32
Kuivasilmäisyys, Todettu	3	3
Lasiaisprolapsi/lasiaisvuoto, Todettu	1	1
Muu verkkokalvon sairaus, Todettu	2	2
Muu vähämerkityksellinen kaihi, Todettu	11	11
Nukleaarinen katarakta, Todettu	18	13
PHTVL/PHPV, avoin	2	2
PHTVL/PHPV, Sairauden aste 1	6	5
PHTVL/PHPV, Sairauden aste 2 - 6	5	4
Posterior polaarinen katarakta, Todettu	14	11
PPM, iris-iris, Todettu	88	69
PPM, iris-kornea, Todettu	6	6
PPM, iris-linssi, Todettu	1	1
PPM, kalvo, Todettu	1	1
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, Todettu	40	37
RD, geografinen, Todettu	6	6
RD, multifokaali, Avoin	2	2
RD, multifokaali, Todettu	103	84
Sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio, Todettu	5	5
Silmämuutosten vakavuus, Kohtalainen	3	3
Silmämuutosten vakavuus, Lievä	64	56
Synnynäinen katarakta, Todettu	2	2

Perinnöllinen harmaakaihi, HC

Perinnöllinen harmaakaihi (hereditary cataract, HC) on silmäsairaus, jossa silmän läpinäkyvän linssin valkuisaineet alkavat saostua ja linssi menettää kirkkautensa. Kataraktaa on kolmea eri tyyppiä: kortikaalinen, posterior polaarinen ja nukleaarinen. Nukleaarinen kaihi ei sulje koiraa pois jalostuksesta. Welsh corgeilla tavattava kaihi on yleensä linssin takapinnan keskellä oleva kolmiomainen samentuma ja se ilmenee molemmissa silmissä. HC ei ole koiralle kivulias, eikä Suomen Welsh Corgi Seuran jalostustoimikunnalle ole raportoitu nopeasti sokeutuneista corgeista. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kaihi on rodussamme löytynyt jo ensimmäisellä silmätarkastuskerralla ja näin ollen sairast koirat ovat yleensä jääneet jalostuskäytön ulkopuolelle jo aikaisessa vaiheessa.

Verkkokalvon kasvuhäiriö, RD

Verkkokalvon kasvuhäiriö (retinaalinen dysplasia, RD) on synnynnäinen, molemmissa silmissä oleva muutos lievästä ja vaarattomasta verkkokalvon poimuista aina sokeutta aiheuttaviin kehityshäiriöihin asti. RD luokitellaan kolmeen eri asteeseen: multifokaalinen RD (mRD, aste 1), geograafinen RD (gRD, aste 2) ja totaali RD (tRD, aste 3). Jos koiralla on todettu mRD (aste1) tai gRD (aste 2), on se paritettava kyseisen sairauden osalta terveen koiran kanssa.

Värikanon kehityshäiriö (PPM)

Iiriksen eli värikanon kehityshäiriössä (persistoivat pupillamembraanit, PPM) pupilliaukon avautuminen ei ole ollut täydellistä. Värikanolta lähtee rihmoja joko linssiin, sarveiskalvoon tai toiseen kohtaan värikanon. Muutokset ovat yleensä lieviä, eivätkä vaikuta näkökykyyn. Suomessa ei ole todettu vakavia PPM-muutoksia ja diagnoosin saaneita koiria on käytetty harkitusti jalostukseen tutkittujen ja oireettomiksi todettujen yksilöiden kanssa.

Muut silmätarkastuslöydökset

PHTVL/PHPV (persistent hyperplastic tunica vasculosa lentis/persistent hyperplastic primary vitreous) on kirjainlyhenne sairauksista, joissa linssin ja silmänpohjan välinen sikiöaikainen verisuoniverkosto ei surkastu normaalisti syntymän jälkeen. Löydös jaetaan vakavuudeltaan kuuteen asteeseen, joista aste 6 tarkoittaa sitä, että silmä on sokea. Lievimmässä asteessa (1) näkyy linssin takapinnalla ainoastaan pieniä pigmenttipisteitä, jotka eivät vaikuta näkökykyyn eivätkä muutokset pahene iän myötä. Vakavammassa asteissa muutokset voivat aiheuttaa linssin lisääntyvää samentumista. Koiria, joilla on 1. asteen muutoksia, voidaan käyttää jalostukseen, mutta kumppanilla ei pidä olla samaa diagnoosia. Vakavampia muotoja (aste 2–6) ei tulisi käyttää jalostukseen. Welsh corgi pembrokella on tavattu yksittäisinä tapauksina muutama eriasteinen PHTVL/PHPV.

Distichiasis / ektooppinen cilia (aiempi yhteisnimitys cilia aberranta) tarkoittaa ylimääräisiä ripsiä, jotka tulevat ulos joko normaalin ripsirivin sisäpuolelta luomen reunasta (distichiasis) tai luomen sisäpinnalta (ektooppinen cilia). Luomen reunasta kasvavat ripset voivat kaartua ulospäin normaalien ripsien tavoin tai ne kääntyvät sisäänpäin kohti sarveiskalvoa. Ripset voivat olla pehmeitä tai kovia. Etenkin luomen sisäpinnan läpi suoraan sarveiskalvoa vasten kasvava ripsi voi aiheuttaa sarveiskalvon vaurioitumisen. Tämä ilmenee silmän siristelynä ja ylimääräisenä kyynelvuotona. Silmän sarveiskalvon pinnalla uivat pehmeät distichiasis-ripset eivät yleensä aiheuta oireita. Ylimääräisten ripsien merkitys koiralle on usein melko vähäinen, jolloin koiria voi perustellusta syystä käyttää jalostukseen, mutta mieluiten terveen kumppanin kanssa. Vakavia tapauksia (ektooppinen cilia ja selkeitä oireita aiheuttavat distichiat) ei kuitenkaan pidä käyttää jalostukseen. Welsh corgi pembrokella todetaan vuosittain muutama distichiasis-löydös, jotka ovat pääosin lieväasteisia.

Atresia Punctae on synnynnäinen kehityshäiriö, jossa ala- ja / tai yläluomen kyynelkanavan aukko puuttuu tai on selvästi normaalia pienempi. Tyypillinen oire on normaalia runsaampi kynelehtiminen. Hoitona on tarvittaessa aukon kirurginen avaus. Atresia punctae -diagnoosin saanutta koiraa voi perustellusta syystä käyttää jalostukseen terveen parituskumppanin kanssa.

Selkäsairaudet

Kondrodystrofisena, korkeuttaan selvästi pidempänä rotuna, welsh corgi pembroke on altis erilaisille selkävaivoille. KoiraNet-tietokannan tilastojen mukaan 2021–2025 kuolleilla welsh corgi pembrokella selkäsairaus on neljänneksi yleisin sairaudesta johtuva kuolinsyryryhmä. Kasvainsairaudet (102kpl) oli yleisin kuolinsyy näinä vuosina.

Taulukko 22. Welsh corgi pembroken selkäsairauksiin liittyviä kuolinsyitä KoiraNet-järjestelmässä (KoiraNet 1.1.2026).

	Keski-ikä	Tapauksia
Muu selkäsairaus	9 vuotta 6 kuukautta	4
Selkäsairaus	11 vuotta 8 kuukautta	42
Spondyloosi, nikamien luusilloittuma, nikamien yhteenluutumisen	10 vuotta 10 kuukautta	4
Synnynnäinen nikamien epämuodostuma	3 vuotta 7 kuukautta	1
Takaselän kipu-halvaus-oireyhtymä, cauda equina -oireyhtymä	13 vuotta 3 kuukautta	6

Välilevytyrä, ”mäyräkoirahalvaus”	9 vuotta 2 kuukautta	9
Selkäsairauksia yhteensä		28

Suomen Welsh Corgi Seuran terveystutkimukseen vastanneista 142 welsh corgi pembrokesta selkiään eri tavoin oireilleita oli 21. Kahdella todettiin olleen mäyräkoirahalvaus tai halvausoireita, jotka olivat ilmenneet 6–7-vuotiaina. Näistä koirista toinen operoitiin ja toinen hoidettu fysioterapeutilla.

Suomen Kennelliiton antamat selkäläusunnat tulivat virallisiksi 1.6.2013. Vuosina 2014–2023 virallisesti selkäkuvattuja welsh corgi pembrokeja on yhteensä 653, joilla erilaisia lausuntoja oli yhteensä 2315. Vertailukelpoista lausuntomateriaalia muista maista on vielä lähes mahdotonta saada, sillä Suomi on edelläkävijä näin kattavissa selkäläusunnoissa.

Taulukko 23. Welsh corgi pembroken viralliset selkäläusunnat 31.12.2025 saakka.

Lausunto	kpl
Kalkkeutuneet välilevyt (IDD)	791
Nikamien epämuotoisuus (VA)	913
Selän spondyloosi (SP)	787
Välimuotoinen lanne-ristinikama (LTV)	944
Yhteensä	2315

Selkäläusunnat liitettiin PEVISA-ohjelmaan 1.1.2025. Tällä on tarkoitus kerätä tietoa jalostukseen käytettävistä koirista ja lisätä vielä entisestään tutkimustulosten määrää.

Kondrodystrofia (CDDY/IVDD) ja kondrodysplasia (CDPA)

Kondrodystrofiaa tavataan monilla koiraroduilla. Sille on ominaista raajojen lyhyys, mikä johtuu varhaisista muutoksista kasvulevyjen rakenteessa. Lyhytjalkainen fenotyyppi tunnetaan kahdella nimellä: kondrodystrofia ja kondrodysplasia. Kondrodysplasia tunnetaan myös koirien kääpiökasvuisuutena. Sana ”chondro” tulee rustosta ja ”dysplasia” epänormaalista kasvusta, kun taas sana ”dystrofia” tarkoittaa kudoksen, tässä tapauksessa ruston, rappeutumista.

Kondrodystrofian (CDDY) takana on lyhytkasvuisuutta aiheuttava geeni FGF4 koiran kromosomissa 12. Tämä vaikuttaa koiran olkavarteen sekä kyynär- ja varttinäluuhun lyhentäen niitä, sekä aiheuttaa jälkimmäisten luiden eriasteista taipumista. Mutaation katsotaan olevan vastuussa myös selän välilevyrappeutumille nuoremmalla iällä (IVDD). Se voi aiheuttaa koiralle välilevynpullistumia, jotka usein tarvitsevat leikkaushoitoa ja toisinaan jopa halvauttavat koiran. Vuoden 2025 loppuun mennessä rotuyhdistyksen terveystietopankkiin oli ilmoitettu 121 welsh corgi pembroken CDDY-geenitestitulosta. 84 % prosenttia testatuista oli homotsygootteja CDDY:n suhteen. Loput 37 % olivat heterotsygootteja.

Homotsygootti	Heterotsygootti	Vapaa	kpl
102	19	0	121
84 %	37 %	0 %	100 %

Kondrodysplasia (CDPA) johtuu FGF4-retrogeenin kiinnittymisestä koiran kromosomiin 18. Tämä mutaatio selittää lyhytjalkaisen fenotyypin roduilla kuten esimerkiksi basset hound, welsh corgit, mäyräkoirat, westiet ja skotlanninterrierit.

Kondrodysplasia (FGF4-18) aiheuttaa selkeästi lyhyet jalat (corgit, mäyräkoirat) kun taas kondrodystrofia (FGF4-12) hieman matalamman ulkomuodon. Niillä roduilla, joilla esiintyy molempia mutaatioita, kasvattajat voivat hyötyä geenitestituloksista CDDY:n esiintyvyyden vähentämiseksi säilyttäen kuitenkin CDPA:n antaman lyhytjalkaisen fenotyypin. Welsh corgeilla tavataan näitä molempia mutaatioita.

Koiria, joilla on N-alleeli, on kuitenkin niin vähän, että pelkän geenitestin varaan ei välilevysairauden vastusta voi jättää, vaan selkäkuvauksiin perustuvaa jalostusvalintaa tulee jatkaa. CDDY (12-FGF4 -retrogeeni) on merkittävä riskitekijä välilevysairauden synnyssä, mutta välilevyn rappeutumiseen vaikuttaa myös muita vielä tuntemattomia geenejä.

Lähde: Anu Lappalainen, ELT, dos. Suomen Ranskanbulldogit ry, <https://www.kennelliitto.fi/files/suomen-ranskanbulldogit>

Geenitestejä tulkitaan CDDY:n osalta seuraavasti:

- Clear/puhdas = N/N = koiralla ei ole FGF4-12 alleelia
- Carrier/kantaja = N/CDDY = koiralla on yksi alleeli, joka lisää riskiä välilevyrappeumaan ja koira voi olla hieman lyhytraajaisempi
- Affected/sairas = CDDY/CDDY = koiralla on kaksi alleelia, jotka lisäävät riskiä välilevyrappeumaan ja todennäköisesti koira on myös lyhytraajaisempi

Rotujärjestö suosittelee corgien DNA-testauksia CDDY:n ja CDPA:n osalta rodussa esiintyvän heterotsygotia-asteen selvittämiseksi ja tiedon kartuttamiseksi.

Terveystietopankki

Suomen Welsh Corgi Seura ry on aloittanut terveystietojen ja geenitestitulosten keräämisen terveystietopankkia varten vuoden 2024 alussa, maaliskuussa pidetyn vuosikokouksen päätöksen mukaisesti. Terveystietopankkiin kerätään tietoja koirien terveydentilasta, erilaisista diagnosoiduista sairauksista sekä geenitestauksien tuloksia.

Terveystietojen osalta täytettävän lomakkeen lisäksi tulee lähettää koiran saama virallinen diagnoosi, josta kirjataan tiedot terveystietopankin Diagnosit sairauksista -osioon. Geenitestien kirjaamista varten tarvitaan testauksen tehneen laboratorion antama raportti, mistä kerätään tiedot seuran omaan Geenitietopankkiin, johon kirjataan CDDY, CDPA, Lafora, vWD1, DM ja PRA tulokset. Suomen Kennelliiton ylläpitämään Koiranet -jalostustietojärjestelmään on 31.3.2025 saatu mahdollisuus kirjata virallisesti otetut CDDY, Lafora ja PRA tulokset.

Selkärangan välilevytyrä ja välilevyrappeuma

Välilevytyrä on matalaraajaisille koiraroduille (mm. mäyräkoirat, corgit) yleinen sairaus. Sitä kutsutaan usein myös nimellä mäyräkoirahalvaus. Välilevytyrän synty tapa ja sijainti määrittävät oireiden kuvan. Oireilu voi alkaa äkillisesti ja voimakkaasti, jos välilevy tyräytyy äkillisesti ja kovalla voimalla. Kroonistuneissa tapauksissa oireet voivat olla lievempiä ja oireilu satunnaisempaa. Oireiden voimakkuus riippuu siitä, kuinka paljon tyrä painaa selkäydintä. Lievissä tapauksissa kipua tunteva koira voi vetäytyä omiin oloihinsa ja/tai olla haluton hyppäämään, kiipeämään portaissa, liikkumaan ja lenkkeilemään. Toisinaan välilevytyrä aiheuttaa voimakasta kipua, jolloin koira voi valittaa ääneen esimerkiksi nostettaessa, seisä selkä köyryssä tai välttää pään liikuttelua. Kipureaktion puuttuminen ei kuitenkaan tarkoita, etteikö koiralla voisi olla välilevytyrä. Koiralla voi olla neurologisia puutoksia, jotka vaihtelevat lievistä horjumisesta aina täydelliseen halvaantumiseen saakka. Ensimmäisiä merkkejä neurologisista ongelmista ovat yleensä asentotuntoreaktion hidastuminen tai pois jääminen. Tämä tarkoittaa sitä, että koira ei käännä heti tassuaan oikein päin, kun tassu käännetään varpaan yläosat alustaa vasten.

Välilevytyrää voidaan epäillä tyypillisten oireiden perusteella. Joskus tavallisissa röntgenkuvissa voidaan välilevytyräkohdassa havaita kalkkeutunutta välilevymateriaalia selkäydinkanavassa tai selvästi kaventunut nikamaväli. Usein tyrää ei kuitenkaan voi erottaa röntgenkuvista, vaan se kannattaa varmistaa magneettikuvauksella, CT-kuvauksella tai varjoainekuvauksella.

Välilevytyrää hoidetaan joko konservatiivisella hoidolla tai leikkaushoidolla. Konservatiivinen hoito pitää sisällään häkkilepoa, tulehduskipulääkkeitä, fysioterapiaa ja esimerkiksi akupunktiota. Lievemmissä tapauksissa konservatiivisella hoidolla on yleensä hyvä hoitovaste. Leikkaushoitoon turvaututaan vakavammassa tapauksissa tai toistuvissa kiputiloissa. Mikäli syväkiputunto puuttuu, on leikkaushoidolla jo kiire, jotta pysyviä vaurioita ei syntyisi. Leikkaushoidossa tyräytynyt välilevymassa imetään pois painamasta selkäydinkanavaa ja kipuoireet paranevat yleensä melkein välittömästi. Neurologisten puutosten paraneminen yleensä kestää kauemmin ja vaatii pidempiaikaista kuntoutusta ja fysioterapiaa. Suurin osa koirista paranee täysin, mutta hermostollisten puutoksien jääminen osalle on mahdollista. Sairaus voi myös uusia.

Kondrodystrofiaisuus aiheuttaa välilevyjen poikkeuksellisen varhaisen rappeutumisen ja altistaa välilevyjen tyräytymiselle. Röntgenkuvista on mahdollista havaita kalkkeutuneet välilevyt. Taipumus välilevytyrään on osoitettu useissa tutkimuksissa perinnölliseksi (Stigen ym. 1993, Jensen 2000, Lappalainen 2015). Sen periytymismekanismi ei ole tiedossa, mutta on hyvin todennäköistä, että siihen vaikuttaa useita genejä ympäristön vaikutuksen lisäksi.

Kalkkeutuneiden välilevyjen esiintyminen on mäyräkoirilla tehtyjen tutkimusten mukaan myös perinnöllistä, mutta arviot niiden periytymisasteista vaihtelevat. Eräiden tutkimusten mukaan periytymisasteet ovat 0,15-0,87 välillä (Stigen 1993, Jensen ym. 2000), mutta tuoreimmassa kotimaisessa n. 1550 mäyräkoiraa käsittävässä tutkimuksessa (Lappalainen 2015) periytyvyysasteeksi on saatu 0,53. Periytyvyysastetta pidetään korkeana, kun se on 0,4-0,5 ja alhaisena kun se on alle 0,2. Suuri periytyvyysaste tarkoittaa, että ilmiöön (fenotyyppiin) eli tässä tapauksessa kalkkeumien määrään perustuvalla jalostamisella voi olla mahdollista saada aikaan etenemistä nopeasti ja saada aikaan mahdollisimman vähän kalkkeumia omaavia koiria ja näin pienentää välilevytyrjän riskiä. Mäyräkoirilla tehtyjen tutkimuksien mukaan voidaan varovaisesti päätellä, että vakavia leikkausta vaativia välilevytyriä esiintyy enemmän koirilla, joilla on enemmän kalkkeutumia, vaikka tyräytynyt välilevy ei aina olekaan kalkkeutunut. Suomalaisen tutkimuksen (Lappalainen ym. 2014) mukaan on myös todettu, että koirat, joilla on vähemmän kalkkeumia, oireilevat iäkkäämpinä kuin koirat, joilla kalkkeutumia on enemmän. Myös leikkausta vaativien potilaiden kohdalla tämä näyttäisi siis pitävän paikkansa. Osittain tulosta voi selittää myös se, että kalkkeutumia saattaa kadota iän myötä esimerkiksi oireettoman tyräytymisen seurauksena.

Kondrodystrofisilla koiraroduilla on mutaation aiheuttama raajojen pitkien luiden kasvuhäiriö, minkä johdosta näillä koirilla on tyypillinen pitkänomainen ulkomuoto ja lyhyet ja käyrät raajat. Kondrodystrofisia koirarotuja ovat esimerkiksi mäyräkoirat, kiinanpalatsikoira, welsh corgi ja skyenterrieri. Mutaatioon liittyy taipumus selkänikamien välilevyjen varhaiseen rappeutumiseen (intervertebral disc disease, IDD), joka alkaa jo ensimmäisen elinvuoden aikana. Rappeutuneet välilevyt ovat alttiita vaurioille ja seurauksena on mäyräkoirahalvauksena tunnettu välilevytyrä. Sen oireet voivat vaihdella muutaman päivän kestävästä selkäkivuista täydelliseen takajalkojen halvaantumiseen. Jos välilevytyrä on kaularangan alueella, oireina ovat voimakas kaulan alueen kipu ja joskus etu- ja takajalkojen halvausoireet. Tyypillisin sairastumisikä on 4–5 vuotta.

Osalla koirista on oireita vain kerran, mutta toisilla ne uusiutuvat. Usein selkäkivut (esimerkiksi liikkumis- tai hyppäämishaluttomuus) edeltävät halvausoireita ja siksi omistajan on syytä suhtautua myös lieviin oireisiin vakavasti. Selkäkivut sekoitetaan usein myös mahakipuihin. Lieviä oireita hoidetaan levolla ja tarvittaessa lepoon yhdistetään kipulääkkeet. Toistuvien tai jatkuvien kipujen ja halvausoireiden suositeltu hoito on leikkaus, jossa selkäydintä painava tyräytynyt välilevymateriaali poistetaan. Mäyräkoirahalvauksen ennuste on useimmiten hyvä, mutta toipuminen vakavasta halvauksesta voi kestää pitkään.

Kondrodystrofisilla roduilla pitkälle rappeutuneet välilevyt voivat kalkkeutua. Kalkkeutumistaipumuksella on perinnöllinen tausta ja kalkkeutuneiden välilevyjen määrällä on yhteys sairastumisriskiin. Koirista, joilla ei ole yhtään kalkkeutunutta välilevyä, vain harvat sairastuvat. Kalkkeutuneet välilevyt näkyvät röntgenkuvissa, mikä mahdollistaa sairauden vastustamisen röntgenseulonnan avulla. Tutkimuksissa on todettu, että välilevyt kalkkeutuvat kahteen ikävuoteen mennessä. Osa kalkkeutumista voi myöhemmin kadota ja siksi röntgenkuvauksen suositeltu ikä on 24–42 kuukautta. Sairauden vähentämiseksi tulisi jalostuksessa suosia koiria, joilla on mahdollisimman vähän kalkkeutuneita välilevyjä.

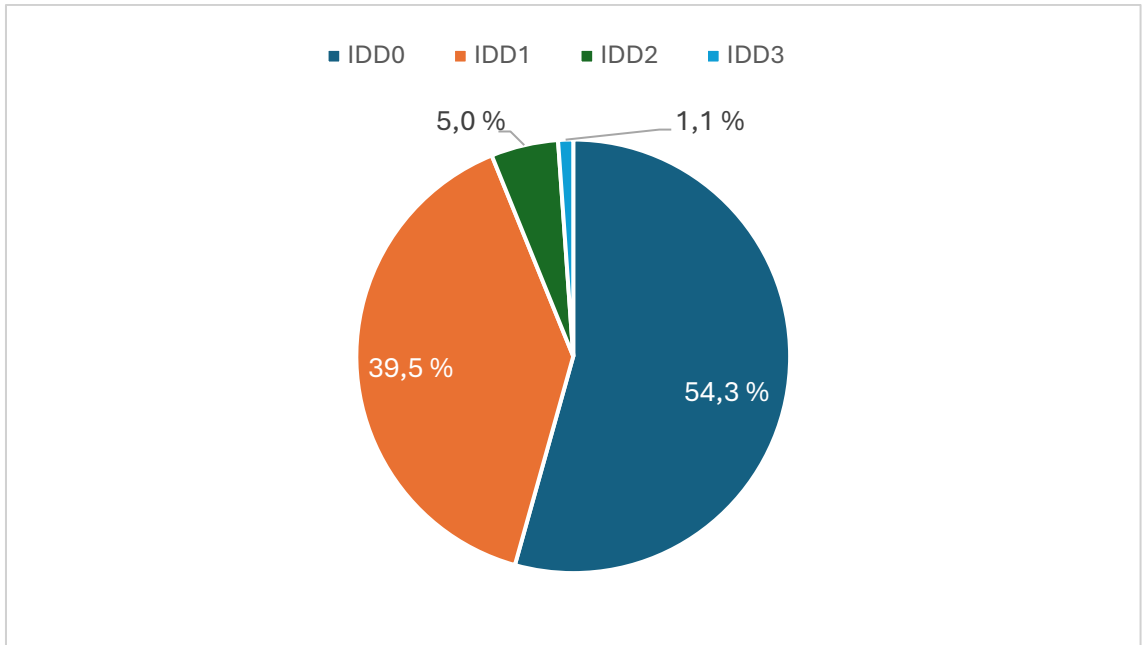
IDD:stä voi saada lausunnon 24 kuukautta täyttänyt koira.
Arvostelussa käytetty asteikko:

- IDD0, puhdas, Ei muutoksia
- IDD1, lievä 1–2 osittain tai kokonaan kalkkeutunutta välilevyä
- IDD2, keskivaikea 3–4 osittain tai kokonaan kalkkeutunutta välilevyä
- IDD3, vaikea 5 tai enemmän osittain tai kokonaan kalkkeutunutta välilevyä

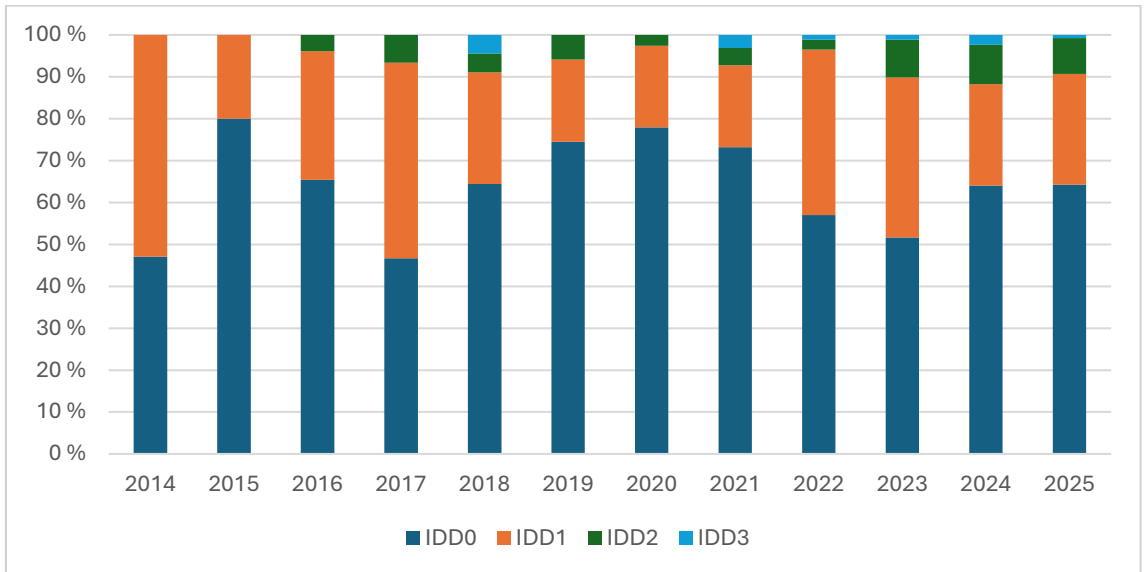
(Lähde: ELT Anu Lappalainen, www.kennelliitto.fi -sivusto)

Vuosien 2014–2025 aikana IDD-lausunnon on saanut yhteensä 791 welsh corgi pembrokea. Tänä aikana puhtaan eli IDD0-lausunnon saaneiden koirien määrä on pysytellyt 10 % tuntumassa. Suurin osa lausunnon saaneista pembrokeista ovat joko IDD0 (puhdas) tai IDD1 (lievä). Koirista 25 sai lausunnon IDD2 (keskivaikea) ja vain yhdeksän koiraa IDD3 (vaikea).

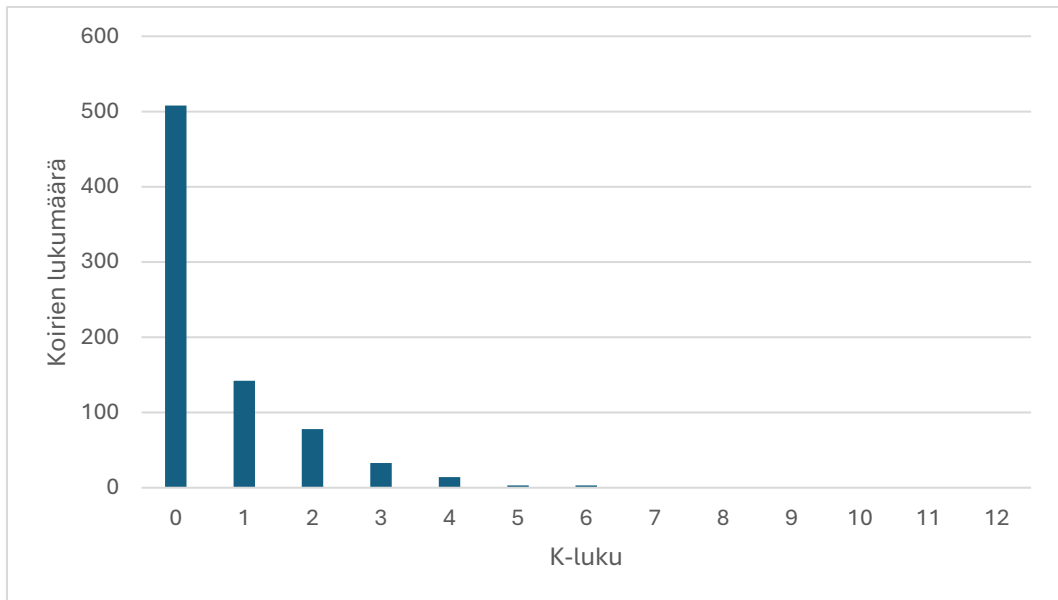
Rotujärjestön vuoden 2025 alusta voimaan tullut suositus on, että IDD3 koira yhdistettäisiin vain IDD0 tai IDD1 koiran kanssa. Yli 8-vuotiaiden virallisesti selkäkuvaamattomien, selkäänsä oireilemattomien uroksien jalostuskäytölle rotujärjestö voi puoltaa poikkeuslupaa.

Kaavio 5. IDD-lausunnot lausuntovuosina 2014–2025, 937 lausuntoa.

Kaavio 6. IDD-lausunnot lausuntovuosittain 2014–2025

Kaavio 7. Kalkkeutuneiden välilevyjen määrä (nk. K-luku) lausuntovuosina 2014–2025. Keskiarvo K-luvulle on kaikkien lausuntojen perusteella welsh corgi pembrokella 0,60.

Välimuotoinen lanne-ristinikama

Välimuotoinen lanne-ristinikama (lumbosacral transitional vertebra, LTV) on yleinen synnynnäinen ja perinnöllinen nikamaepämuodostuma, jonka periytymismekanismeja ei tunneta. LTV:llä tarkoitetaan nikamaa, jossa on sekä lanne- että ristinikaman piirteitä.

Välimuotoinen nikama voi olla viimeinen lannenikama (L7), jolloin puhutaan sakralisaatiosta tai ensimmäinen ristiluun nikama (S1), jolloin puhutaan lumbalisaatiosta. Muutos voi olla symmetrinen eli samanlainen oikealla ja vasemmalla puolella tai epäsymmetrinen, jolloin selällään otetussa röntgenkuvassa nähdään puoliero. Diagnoosi tehdään usein lonkkakuvasta, josta voidaan nähdä koiran ristiluun ja lanne-ristiluuliitos yhdestä suunnasta ("ylhäältäpäin"). Joillain koirilla lannenikamien lukumäärä on poikkeava, normaalin 7 nikaman sijaan näillä koirilla on 8 tai 6 lannenikamaa. Tämä on yksi LTV:n muoto ja se voidaan nähdä sivusuunnasta otetusta röntgenkuvasta (koira on kuvattaessa kyljellään), jossa ristiluun lisäksi näkyy koko lanneranka.

LTV:tä esiintyy useilla koiraroduilla, ja ainakin saksanpaimenkoirilla sen yhteydestä selkävaiivoin on tutkimustietoa. LTV altistaa lanne-ristiluuliitosalueen varhaiselle rappeutumiselle, minkä seurauksia voivat olla takaselän kivut ja pahimmassa tapauksessa takajalkojen halvausoireet. Hoitona käytetään lepoa ja kipulääkkeitä ja vakavimmissa tapauksissa leikkaushoitoa. Kotikoirina sairastuneet koirat pärjäävät usein melko hyvin, mutta ennuste paluusta harrastus- tai työkoiraksi on epävarma.

LTV:stä voi saada lausunnon 12 kuukautta täyttänyt koira. Arvostelun perusteet ja kuvaesimerkit eri asteista löydät:

http://www.kennelliitto.fi/sites/default/files/media/ltv_arvostelun_perusteet.pdf

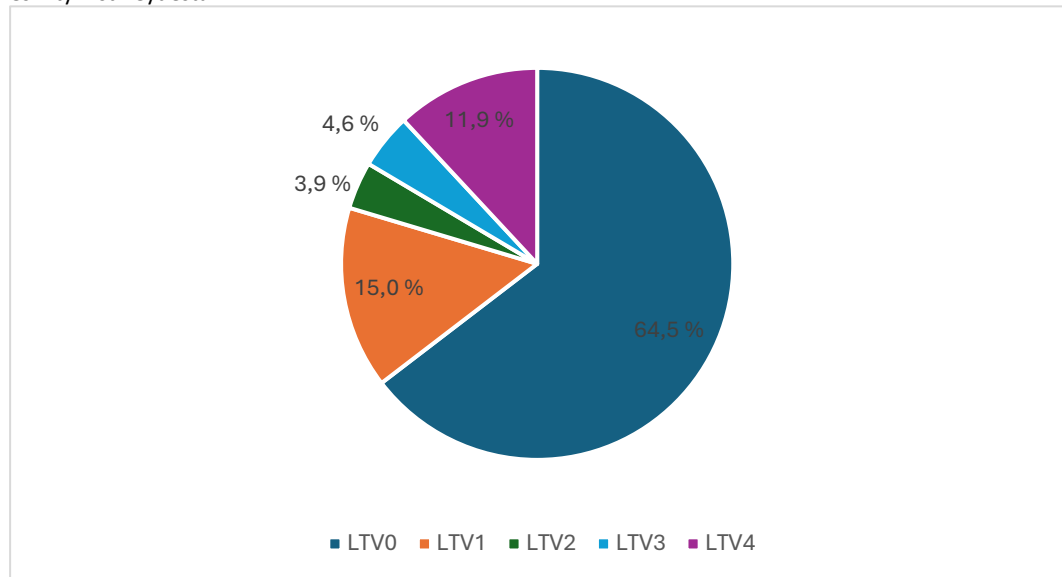
Arvostelussa käytetty asteikko:

- LTV0 Ei muutoksia
- LTV1 Jakautunut ristiluun keskiharjanne (S1–S2)
- LTV2 Symmetrinen välimuotoinen lanne-ristinikama
- LTV3 Epäsymmetrinen lanne-ristinikama
- LTV4 6 tai 8 lannenikamaa

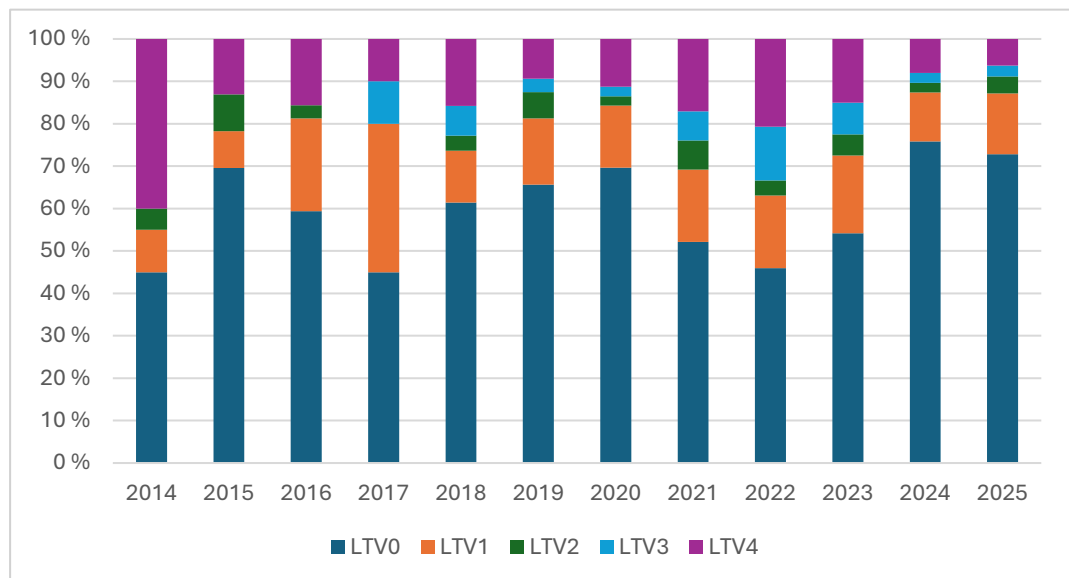
LTV-muutosten yleisyydestä eri roduissa ei juurikaan ole vielä tietoa. Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta suosittelee jättämään LTV4-tuloksen saaneet koirat pois jalostuksesta. Myös oireilevat koirat on syytä jättää pois jalostuksesta. Tuloksen LTV1, LTV2 tai LTV3 saanut, oireeton koira suositellaan yhdistettävän vain normaalin (LTV0) koiran kanssa.

(Lähde: ELT Anu Lappalainen, www.kennelliitto.fi -sivusto)

Welsh corgi pembrokella näyttäisi esiintyvän erilaisia muutoksia lanne-ristinikaman alueella. Näistä yleisin on jakautunut ristiluun keskiharjanne (LTV1), mutta melkein yhtä yleistä on muutokset lannenikamien määrässä (LTV4). Rotujärjestö pyrkii uudella PEVISA-ohjelmalla saamaan kattavasti lisätietoa LTV-muutosten esiintymistiheydestä.

Kaavio 8. Viralliset LTV-lausunnot (välimuotoinen lanne-ristinikama) welsh corgi pembrokeilla 2014-2025, 1186 lausuntoa.

Kaavio 9. Welsh corgi pembroken viralliset LTV-lausunnot (välimuotoinen lanne-ristinikama) tutkimusvuosittain.

Spondyloosi

Spondylosis deformans eli spondyloosi on selkärangan rappeumasairaus, jossa selkänikamien rajoille muodostuu luupiikkejä ja/tai -silloja. Spondyloosia kehittyy usein normaalistikin ikääntymisen myötä, mutta boksereilla rappeumaa todetaan jo nuorilla koirilla. Spondyloosi on todettu perinnölliseksi sairaudeksi boksereilla (perinnöllisyys 0,42–0,62), joten sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla.

Silloittumat ovat yleisimpiä rintarangan loppuosassa ja lannerangan sekä ristiselän alueella, joten rinta- ja lannerangasta otetut sivukuvat ovat riittäviä kartoituskuvaamisessa. Spondyloosin suositeltava kuvausikä

boksereilla on 2 vuotta, jolloin ikääntymismuutoksia ei vielä ole, mutta perinnölliset muutokset ovat ehtineet muodostua. Vanhalle koiralle sallitaan hieman enemmän muutoksia kuin saman lausunnon saavalle nuorelle koiralle, mutta eri-ikäisten koirien lausuntoja on vaikea verrata suoraan, koska ikääntymismuutosten osuutta on hankalaa arvioida. Kuitenkin kannattaa muistaa, että spondyloosi on etenevä sairaus, joten puhdas selkä tai vain lievät muutokset vanhemmalla koiralla on jalostuksellisesti erittäin merkittävä löydös.

Spondyloosia pidettiin pitkään koiralle merkityksettömänä oireettomana ikääntymismuutoksena. On kuitenkin havaittu, että selkärankaan muodostuneet luupiikit ja silloittumat voivat aiheuttaa koiralle vaihtelevanasteisia oireita kuten jäykkyyttä, ontumista, epämääräisiä selkäkipuja ja hyppämishaluttomuutta. Kehittymässä olevat luupiikit voivat murtua tai hangata toisiaan aiheuttaen tulehduskipua alueella – toisinaan paikalliset oireet helpottavat, kun luutumisen etenee täydeksi sillaksi. Ventraalinen eli nikamien alapuolelle muodostuva siltamuodostus jäykistää selkää rasittaen viereisiä nikamavälejä. Harvinaisempi lateraalinen eli nikamien sivuille muodostuva spondyloosi voi painaa hermojuuria ja aiheuttaa koiralle rajujakin oireita, kuten virtsan ja ulosteen pidätyskyvyttömyyttä tai halvausoireita. Tällaisen tilanteen diagnosointi vaatii useimmiten röntgenkuvauksen lisäksi tietokonetomografia (CT) tai magneetti (MRI) tutkimuksen. Spondyloosia sairastavien koirien oireilu vaihtelee voimakkaasti yksilöittäin ja jopa vaikeaa spondyloosia sairastava bokseri voi olla täysin oireeton, joten kartoituskuvaaminen on jalostuksellisesti tärkeää.

Spondyloosi on valitettavasti boksereilla jo niin yleistä, että pelkästään sen perusteella ei kannata koira sulkea pois jalostuksesta kuin vaikeissa tapauksissa, jotta jalostuskanta ei pienene liikaa. Spondyloosin periytymismekanismeja ei tarkkaan tiedetä, joten voidaan noudattaa yleistä vastaavanlaisten sairauksien jalostuksesta annettua suositusta: käytettäessä spondyloosia sairastavaa koira pyritään etsimään sille partneri, joka on spondyloosivapaa (SP0) tai jolla on vain lieviä muutoksia. Nuoren, keskivaikeaa (SP3) spondyloosia sairastavan koiran jalostuskäyttöä tulee harkita tarkkaan ja vaikeaa (SP4) spondyloosia sairastavat yksilöt tulisi sulkea pois jalostuksesta. Sukua tulee katsoa laajemminkin eli myös vanhempien ja pentuesisarusten lausunnot kannattaa huomioida koiran perimän ja ilmiäisvaikutuksen arvioimiseksi.

On tärkeää muistaa, että selkänikamissa voi olla paljon muitakin sairauksia kuin spondyloosi, joten spondyloosipuhdas (SP0) selkä ei aina ole sama kuin terve selkä. Välimuotoiset nikamat erityisesti lannerangan lopun ja ristiselän välissä (L7–S) ovat melko yleisiä ja altistavat ristiselän kivuille tai toimintahäiriöille usein jopa enemmän kuin spondyloosi.

Arvostelussa käytettävä asteikko (1.6.2013 alkaen):

- SP0, puhdas, Ei muutoksia
- SP1, lievä, Todetaan < 3 mm piikkejä korkeintaan 4 nikamavälissä tai > 3 mm piikkejä korkeintaan 3 nikamavälissä tai saareke korkeintaan 2 nikamavälissä.
- SP2, selkeä, Todetaan silloittuma (täysi tai vajaa) korkeintaan 2 nikamavälissä ja/tai suuria saarekkeita korkeintaan 2 nikamavälissä.
- SP3, keskivaikea, Todetaan silloittumia (täysiä tai vajaita) ja/tai suuria saarekkeita 3–7 nikamavälissä.
- SP4, vaikea, Edellisiä vakavammat muutokset

Lausunnossa otetaan huomioon kaikki rintanikamat (1–13) sekä lannenikamat (1–7) ja ristiluu. Tätä asteikkoa noudatetaan koiran 5 ikävuoteen saakka. Tämän jälkeen arvostelussa otetaan huomioon koiran ikä siten, että 5–7-vuotiaalla koiralla jätetään huomioimatta yksi silloittuma ja 8-vuotiaalla tai vanhemmalla koiralla jätetään huomioimatta kaksi silloittumaa. Kuitenkin jos vanhallakin koiralla on silloittumaa, ei se voi saada SP0 lausuntoa.

(Lähde: ELT Anu Saikku-Bäckström, www.kennelliitto.fi -sivusto)

Spondyloosista lausunnon voi saada 24 kuukautta täyttänyt koira. Welsh corgi pembrokella spondyloosi on varsin harvinaista. Vuosina 2014–2025 lausunnon saaneista 787 pembrokesta selkeäasteisia oli 12 ja lieväasteisia 10. Spondyloosin vaikeita asteita ei löytynyt lainkaan.

1.1.2025 alkaen Suomen Kennelliiton koirarekisteriohjeen mukaisesti spondyloosin osalta asteikon huonoin tulos eli SP4 poissulkee koiran jalostuskäytön.

Selkärangan nikamien epämuodostumat

Selkärangan nikamien epämuodostumia (vertebral anomaly, VA) esiintyy useilla koiraroduilla. Niin sanotuilla "korkkiruuvihäntäisillä" roduilla (bostoninterrieri, englanninbulldoggi ja ranskanbulldoggi) saattaa koko selkäranka olla korkkiruuvihäntään liittyen epämuotoinen. Myös mopsi kuuluu perinteisesti tähän brakykefaalisten (lyhytkalloisten) rotujen joukkoon, vaikka sen häntä on eri tavalla kierteinen. Näillä koirilla yleisimpiä nikaman kehityshäiriöitä ovat erimuotoiset puolinikamat (hemivertebra) ja perhosnikamat (nikama, joka selällään otetussa kuvassa muistuttaa muodoltaan perhosta).

Spina bifida (selkärankahalkio) on tila, jossa nikaman katto ei ole sikiönkehityksen aikana sulkeutunut ja selkäydin tai sen kalvot ovat ilman nikaman luista suojaa. Myös häntä ja ristiluu ovat em. roduilla muodostuneet epämuodostuneista nikamista, minkä takia häntä on epämuodostunut, hyvin lyhyt ja jäykkä. Kipuja tai neurologisia ongelmia esiintyy, jos epämuodostuneet nikamat painavat selkäydintä. Tällainen selkä on myös normaalia alttiimpi tapaturmille. Hännän epämuodostumat voivat aiheuttaa virheasennon, joka voi johtaa ulostamisvaikeuksiin tai ihovaurioihin. On todennäköistä, että kaikilla em. tyyppisillä koirilla esiintyy epämuodostuneita nikamia, mutta niiden määrä ja muoto vaihtelevat eri yksilöillä.

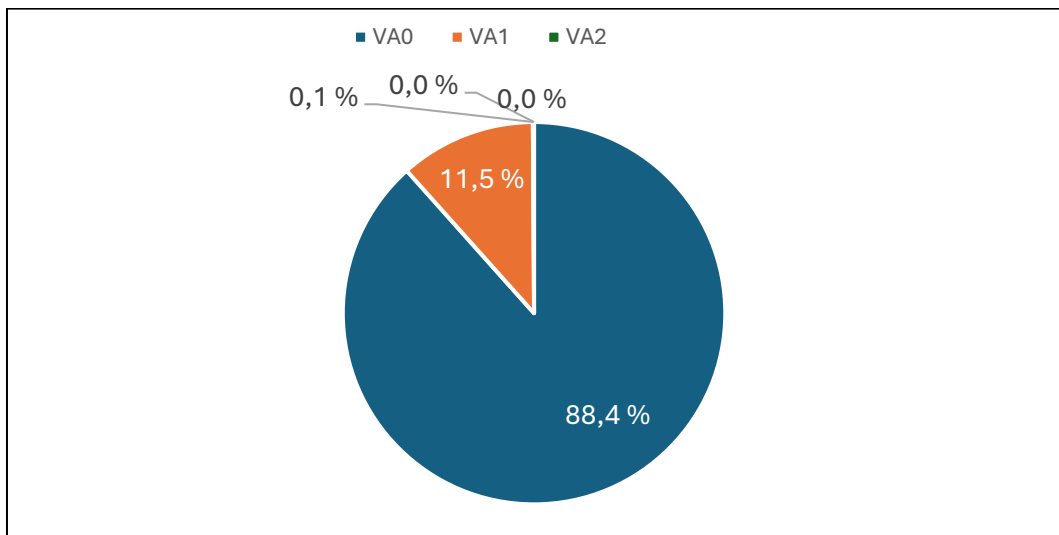
Nikamien epämuodostumista voi saada lausunnon 12 kuukautta täyttänyt koira. Arvostelussa käytetty asteikko:

- VA0, normaali, Ei muutoksia
- VA1, lievä, 1–2 epämuodostunutta nikamaa
- VA2, selkeä, 3–4 epämuodostunutta nikamaa
- VA3, keskivaikea, 5–9 epämuodostunutta nikamaa
- VA4, vaikea, 10 tai useampi epämuodostunut nikama

Joillakin koirilla voi olla nikamissa hyvin lieviä poikkeamia normaalista. Tällöin koira saa tuloksen VA0 (normaali), mutta lausunnon lisätietoihin merkitään VA-rajatapaus. Myös tällaisten muutosten lukumäärä näkyy koiran tiedoissa jalostustietojärjestelmässä. Yleisin tällainen muutos on lievä viimeisen rintanikaman vaillinaisesti kehittynyt kylkiluupari. Jos muutos ei kuitenkaan ole lievä tai koiralla todetaan myös muita nikamaepämuotoisuuksia, ei koira tällöin voi saada tulosta VA0.

(Lähde: ELT Anu Lappalainen, www.kennelliitto.fi -sivusto)

Selkärangan nikamien epämuodostumia (vertebral anomaly, VA) esiintyy useilla koiraroduilla. Nikamien epämuodostumista voi saada lausunnon 12 kuukautta täyttänyt koira. Lausuntojen perusteella näyttäisi, että welsh corgi pembrokella esiintyvät nikamien epämuodostumat ovat vain lieväästeisiä. Vuosina 2014–2025 lausunnon saaneista 888 pembrokesta lievä muutos (VA1) oli 102 koiralla ja lausunnon normaali (VA0) sai 785 koira. Lausunnon selkeä (VA2) sai yksi koira.

Kaavio 10. Viralliset VA-lausunnot (nikamien epämuodostumat) welsh corgi pembrokella 2014–2025, 888 lausuntoa.

4.3.2. Muut rodulla todetut sairaudet ja viat

PDA (persistoiva ductus arteriosus)

Avoimet valtiotiehyt eli PDA (persistoiva ductus arteriosus) on yksi welsh corgi pembrokeilla seurattava synnynnäinen sairaus. Pennulla voi kuulua voimakas sivuääni, joka on tyypillistä PDA:ssa. Diagnoosi tehdään ultraäänitutkimuksella. Syntymähetkellä keuhkovaltimon ja aortan välinen yhteys normaalisti sulkeutuu. PDA:ssa tämä sulkeutuminen jää vajaaksi. Suomen Welsh Corgi Seuran terveystutkimusten vastauksista (2014–2023) yhdellä koiralla kerrottiin olevan synnynnäinen PDA. Kennelliiton jalostustietojärjestelmän terveystutkimuksista löytyy ajalta 2014–2025 viisi pembrokea, joilla on todettu PDA. Kolmen vakavuusaste on IV ja kahden V. Kuolinsyytilastoista ajalta 2014–2025 löytyy 11 welsh corgi pembrokea, jotka on ilmoitettu kuolleeksi jonkin sydänsairauden vuoksi. Kolmen kerrotaan sairastaneen PDA:ta.

Sarveiskalvohaavaumat

Suomen Welsh Corgi Seura toteutti vuonna 2021 kyselyn rodun sarveiskalvohaavaumista. Kyselyyn ilmoitettiin yhteensä 172 welsh corgi pembrokea, joilla 37 koiralla oli todettu sarveiskalvohaavauma. 23 koiralla se oli ollut kerran ja 14 koiralla useammin kuin kerran. Kolmetoista vastaajaa ilmoitti, että haavauma oli syntynyt tapaturman seurauksena, kymmenen ilmoitti, ettei taustalla ollut tapaturmaa. Loput eivät tiedäneet, mikä oli haavauman taustasy. Lähes kaikilla haavauma oli ollut vain toisessa silmässä, vain yksi vastaaja ilmoitti haavauman löytyvän koiran molemmista silmistä.

Isolla osalla koirista silmähaavauman hoitoaika oli ollut varsin pitkä. Vastaajista 30 % ilmoitti, että haavaa hoidettiin peräti 2–3 kuukautta. Yleisimmät hoitomenetelmät olivat olleet silmätipat sekä mikrohoitoa ja niiden yhdistelmähoito.

Suomen Welsh Corgi Seuran terveystietopankkiin oli vuoden 2025 loppuun mennessä ilmoitettu 6 welsh corgi pembrokea, joilla oli todettu sarveiskalvohaavauma. Yhdellä haavauma oli uusiutunut myöhemmin uudelleen.

Degeneratiivinen myelopatia, DM

Tämän etenevän selkäytimen rappeutuman aiheuttaja on tuntematon. Oireet alkavat yleensä takaraajojen etenevinä liikehäiriöinä viidennen ikävuoden jälkeen. Taudin edetessä oireet siirtyvät myös eturaajoihin ja se johtaa lopulta pahenevaan halvaantumiseen. Parannuskeinoa ei ole, mutta oireita voidaan lievittää taudin alkuvaiheessa. Degeneratiiviseen myelopatiaan ei liity kipuoireita. Degeneratiiviselle myelopatialle on olemassa DNA-testi, jolla seulotaan perimältään vapaat, kantajat ja sairastumisriskin omaavat yksilöt. Testitulokset ovat kuitenkin vielä kiistanalaisia, sillä periytymismekanismi on osittain epäselvä ja sairauden ilmeneminen DNA-testituloksesta riippumatta sattumanvaraista. Sairautta esiintyy molemmilla corgiroduilla.

Yhdysvalloissa Orthopedic Foundation of Animals'n tietokannoissa on 991 welsh corgi cardiganin ja 5336 welsh corgi pembroken DNA-testitulokset. Tulokset jakautuivat seuraavasti (1.1.2026):

	Welsh corgi cardigan	Welsh corgi pembroke
Normal (vapaa)	54,3 %	14,3 %
Carrier (kantaja)	29,9 %	31,9 %
At risk / abnormal (riski sairastua)	15,8 %	53,7 %

Suomalaisista koirista testituloksia kerätään keskitetysti rotujärjestön terveystietopankkiin. Vuoden 2025 loppuun mennessä terveystietopankkiin oli ilmoitettu yhteensä 101 welsh corgi cardiganin ja 98 welsh corgi pembroken DM-testitulokset. Tulokset jakautuivat seuraavasti (1.1.2026):

	Welsh corgi cardigan	Welsh corgi pembroke
Normal (vapaa)	76,24 %	4,08 %
Carrier (kantaja)	22,77 %	23,47 %
At risk / abnormal (riski sairastua)	0,99 %	72,45 %

Laforan tauti

Welsh corgeille on löydetty geenitestillä todennettavissa oleva kuolemaan johtava sairaus, Laforan tauti. Sen yleisyydestä ei testauksen vähäisyyden vuoksi ole vielä saatavilla luotettavaa tilastoa, mutta jo testattujen yksilöiden perusteella tiedetään, että sairauden kantajia on.

Laforan tautia on raportoitu koirissa jo 1970-luvulla. Ensimmäiset kuvaukset tehtiin beagleillä. Sen jälkeen sairautta on löydetty useista eri roduista ja nykyisin myös corgeista.

Laforan taudissa sokeriaineenvaihdunta järkkyy. Liukoisen glykokeenin tuottaminen ei onnistu ja soluihin kertyy tärkkelysmäistä sakkaa. Sakka on erityisen haitallista hermosoluille, jotka alkavat surkastua ja seurauksena on paheneva epilepsia. Koirilla sairaus puhkeaa yleensä vasta aikuisiässä 5–7 –vuotiaana ja koirat saattavat selvitä pahenevan sairauden kanssa useita vuosia.

Koirien epilepsiaoireet vaihtelevat yksilöittäin. Tyypillisiin oireisiin liittyvät voimakkaista lihasnykäyksistä lievempään lihastärinään ja ajoittaiseen säpsähtelyyn. Oireet voivat olla niin lieviä, että niitä ei epileptisiksi tunnista, jos ei osaa Laforan tautia epäillä. Epilepsialääkkeistä ja sokeriköyhästä ravinnosta voi olla hyötyä epilepsian hillitsemiseksi, mutta parantavaa hoitoa sairaudelle ei ole.

Sairauden syynä on epätavallinen geenivirhe, ja tauti on peittyvästi periytyvä eli resessiivinen. Molempien vanhempien pitää olla kantajia, jotta koira sairastuu. Kantajakoirat eivät sairastu ja niitä voi käyttää jalostukseen, kunhan varmistetaan, että toisella osapuolella ei ole kantajuutta laisinkaan eli geenitestin tulos on normaali.

Welsh corgeja on Suomessa testattu tähän mennessä muutamia kymmeniä, ja joukossa on ollut kantajia. Esiintyvyyden selvittämiseksi Suomen Welsh Corgi seura suosittaa jalostukseen käytettävien yksilöiden testaamista, mikäli koiran oma status ei ole vanhempien testitulosten perusteella selvä. Sairaantuneet yksilöt ovat vältettävissä pitämällä huolta siitä, ettei kahta kantajaa pariteta keskenään.

Suomalaisista koirista testituloksia kerätään keskitetysti rotujärjestön terveystietopankkiin. 1.1.2026 tuloksia oli toimitettu 147 welsh corgi pembrokesta, joista vapaita oli 113 kappaletta. Lafora-kantajiksi testattiin 32 koiraa ja sairaita oli testien mukaan kaksi kappaletta. Molemmat menehtyivät lafora-sairauteen. Terveystietopankin tuloksista voi nähdä sukulaisuussuhteita kantajien ja sairaiden koirien välillä.

Virtsakivet

Rotujärjestön terveystietopankissa oli 31.12.2023 mennessä annettu vastaukset 378 welsh corgi pembroken terveydentilasta. Näistä virtsakiteitä todettiin 24 koiralla ja virtsakiviä 14:llä. Virtsakiviä muodostuu munuaisissa ja virtsateissa esiintyvän saostuman, kidesakan, aiheuttamana. Suoritettujen terveystietopankin perusteella welsh corgeilla yleisin kivityyppi on struviittikivi (ammoniummagnesiumfosfaatti), joita kutsutaan myös tulehduskiviksi. Ne ovat usein seurausta virtsateiden bakteeritulehdusten tuottamasta ureaasi-entsyymistä, joka nostaa virtsan pH:ta ja helpottaa kiteytymistä. Virtsakivien oireina ovat erilaiset virtsaamishäiriöt, lievissä tapauksissa virtsakiviä hoidetaan ruokavaliolla ja mikäli tämä ei riitä, kivet voidaan poistaa kirurgisesti.

Exercise-Induced Collapse

EIC (Exercise induced collapse, koira) on perinnöllinen, geenimutaation (DNM1) aiheuttama sairaus, joka aiheuttaa tyypillisesti nuorilla (5 kk–3 v) noutajilla 5–20 minuutin rajun rasituksen ja innostumisen jälkeen takajalkojen heikkoutta, horjumista ja lopulta lyyhistymisen. Suomen Welsh Corgi Seuran terveystietopankkiin on ilmoitettu 5 welsh corgi pembrokea, jotka ovat geenitestitulokseltaan heterotrygootteja ko. sairauden suhteen. Koirilla on keskenään yhteneviä sukulaisuussuhteita.

4.3.3. Yleisimmät kuolinsyyt

Vuosina 1990–2025 Suomessa on rekisteröity yhteensä 9537 pembrokea. Lukumäärään on laskettu myös tuontikoirat. Koiranet-järjestelmässä kuolinsyyt on merkattu 1346 koiralle (14,0 % ajanjakson koirista).

Taulukko 24. Vuosina 1990–2025 syntyneiden welsh corgi pembroken kuolinsyyt (Koiranet 1.1.2026).

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä	%
Hengitystiesairaus	10 vuotta 0 kuukautta	12	0,9
Hermostollinen sairaus	9 vuotta 6 kuukautta	28	2,1
Iho- ja korvasairaudet	7 vuotta 6 kuukautta	2	0,2
Immunologinen sairaus	5 vuotta 1 kuukautta	8	0,6
Kadonnut	5 vuotta 5 kuukautta	9	0,7
Kasvainsairaudet, syöpä	10 vuotta 6 kuukautta	292	21,7
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	9 vuotta 10 kuukautta	26	1,9
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	11 vuotta 1 kuukautta	53	3,9
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 vuotta 4 kuukautta	14	1,0
Luusto- ja nivelsairaus	9 vuotta 3 kuukautta	84	6,2
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	8 vuotta 6 kuukautta	23	1,7
Muu sairaus, jota ei ole listalla	8 vuotta 4 kuukautta	89	6,6
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	3 vuotta 0 kuukautta	2	0,1
Selkäsairaus	10 vuotta 2 kuukautta	67	5,0
Silmäsairaus	6 vuotta 9 kuukautta	1	0,1
Sisäeritysrauhasten sairaus	9 vuotta 5 kuukautta	13	1,0
Sydänsairaus	8 vuotta 0 kuukautta	19	1,4
Synnytysvaikeus	5 vuotta 3 kuukautta	2	0,2
Täpaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 11 kuukautta	64	4,8
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	13 vuotta 4 kuukautta	283	21,0
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	9 vuotta 3 kuukautta	28	2,1
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	10 vuotta 1 kuukautta	227	16,9
Kaikki yhteensä	10 vuotta 3 kuukautta	1346	

Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu 227 koiralle. Niiden keski-ikä on kuollessa ollut kuitenkin 10 vuotta 1 kuukautta. Yleisin kuolinsyy on vanhuus. Sairauksista yleisin ryhmä on kasvainsairaudet, jossa siinäkin keski-ikä on varsin korkea. Toiseksi yleisin ryhmä on ”muu sairaus, jota ei ole listalla”, joka pitää sisällään mm. munuaisvaivoja ja tarkemmin diagnosoimattomia halvaustiloja. Selkäsairauksia on kuolinsyyryhmänä avattu laajemmin kohdassa 4.3.2. Myös luusto- ja nivelsairaudet nousevat kuolinsyissä esille. Vilkkaille koirille myös sattuu ja tapahtuu. 64 welsh corgi pembroken kuolinsyyksi on ilmoitettu täpaturma tai liikennevahinko.

4.3.4. Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

Welsh corgi pembroken keskimääräinen pentuekoko on pysytellyt vajaassa 5 pennussa jo noin kaksi vuosikymmentä. Suunta on ollut voimakkaammin laskeva tarkastelun viimeisinä vuosina.

Taulukko 25. Keskimääräiset pentuekoot vuosina 2014–2025.

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Pentuekoko	4,8	4,6	4,4	4,9	4,7	5,1	4,7	5,2	4,7	4,7

Yhdistyksellä on käytössään pentueseurantalomake, joilla kasvattajilta on pyritty keräämään tietoja. Vastauksia on saatu valitettavan vähän (50 kpl), joten kattavaa aineistoa ei tältä osin ole käytettävissä.

Astumisvaikeudet

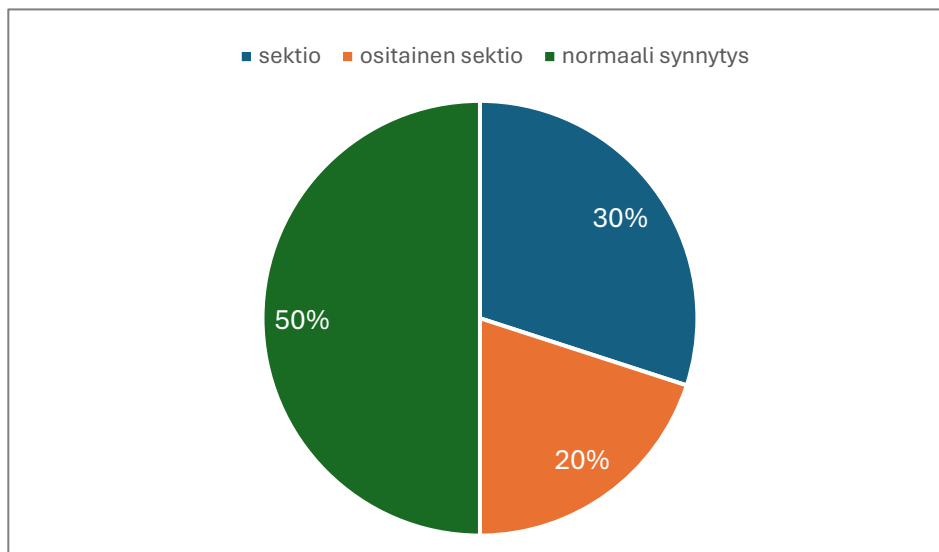
Lisääntymiskäyttäytymisessä ei terveys- ja käyttäytymiskyselyssä tai pentueseurantalomakkeissa ole noussut esiin merkittäviä ongelmia. Astutukset ovat sujuneet joko itsenäisesti tai hieman apua tarvin.

Tiinehtymisvaikeudet

Tiinehtymisvaikeuksia ei ole merkittävässä määrin raportoitu ja kantoaika sujuu pääosin hyvin. Hankaluudet vaikuttavat liittyvän narttujen ruokahalussa tapahtuviin muutoksiin.

Synnytysongelmat

Jalostustoimikunnalle palautuneiden pentueseurantalomakkeiden perusteella nartuilla esiintyy synnytysongelmia ja sektioprosentti on melko korkea. Noin 40% jalostustoimikunnalle raportoiduista synnytyksistä on sektioita, joskin monilla useampia pentueita synnyttäneillä nartuilla osa pentueista on syntynyt luonnollisesta ja osa päätynyt sektioon. Syitä sektioille ovat pentueseurantalomakkeiden mukaan polttoheikkous, ahdas lantio, pentujen virheasennot ja suuret pennut.

Kaavio 11. Pentueseurantalomakkeissa raportoidut welsh corgi pembroke pentueet (yht. 50 pentuetta).

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Welsh corgi pembrokella on yleensä erinomainen hoitovietti.

Pentukuolleisuus

Merkittävää, tavanomaisesta poikkeavaa pentukuolleisuutta ei ole raportoitu.

Synnyttäiset viat ja epämuodostumat

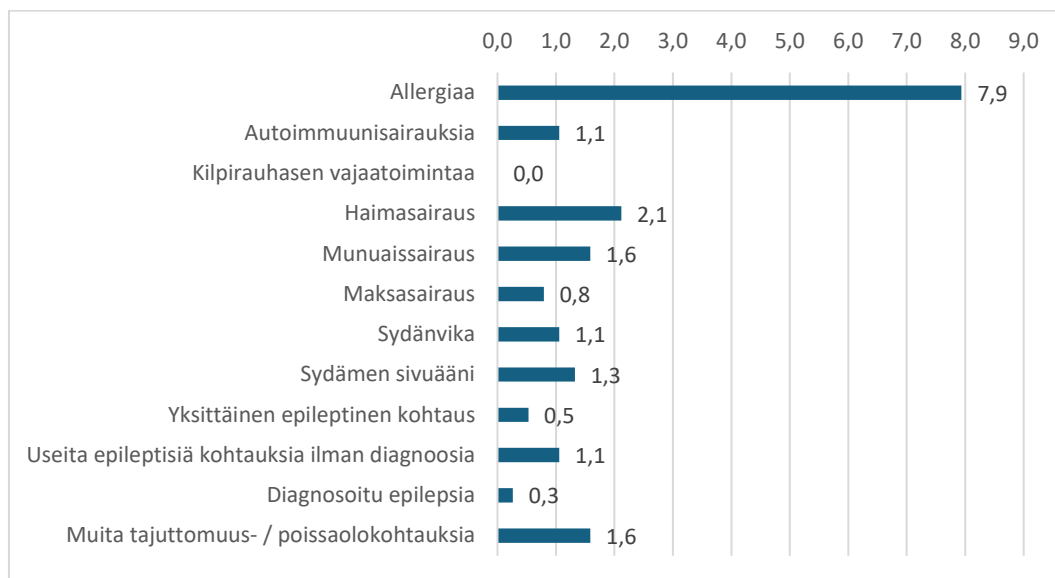
Pentueseurantalomakkeiden mukaan raportoituja yksittäisiä synnyttäisiä epämuodostumia ja vikoja ovat olleet muun muassa:

- kitalakihalkiot
- purentaviat
- PDA
- silmäpuutos
- uimaripennut

Uimaripennulla (swimmer pup) tarkoitetaan pentua, joka ei hermoston epänormaalin kehityksen vuoksi kykene kannattelemaan painoaan ja kävelemään. Pennulla on litteä rinta ja sen raajat työntyvät sivuille. Lievissä tapauksissa tilanne voi korjaantua pennun kuntoutuksella, mutta vakavissa tapauksissa kyseessä on hengenvaarallinen tila, koska rintalastan painuminen vähentää keuhkojen kapasiteettia.

Kivesvikaisella uroksella toinen tai molemmat kivekset ovat jääneet laskeutumatta kivespuseihin. Myös uros, jolla ei ole molemmat kivekset yhtä hyvin kehittyneet luokitellaan kivesvikaiseksi. Rotujärjestön pentueuseurantalomakkeen perusteella kivesvikaisuutta esiintyy jonkin verran. Lisäksi pentueuseurantalomakkeella on mainintoja pitkäkarvaisuudesta ja valkoisesta väristä ei toivotuissa paikoissa.

Yksittäiset terveyskyselyssä raportoidut tapaukset

Kaavio 12. Welsh corgi pembrokella rotujärjestön tekemän terveys- ja käyttäytymiskyselyn perusteella esiintyneitä sairauksia (% vastaajista, yht. 378 vastausta).

4.3.5. Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Ulkomuotoon liittyvät anatomiset piirteet, jotka altistavat rodun yksilöt sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmille

Rodulle on tyypillistä, että kyynärvarret kaartuvat hieman mukailien rintakehän muotoa. Kondrodystrofia altistaa näiden piirteiden liioitteluun, jolloin liian käyrät ja/tai ulkokierteiset eturaajat sekä liian jäykkä välikämmen (nk. pukinjalka / knuckling over) aiheuttavat niveliin huomattavaa rasitusta ja altistavat nivelvaurioille.

Korkeuttaan pidemmälle, matalaraajaiselle koiralle riittävän pitkä ja tilava rintakehä ja pitkä rintalasta antavat tukea selkärangalle ja ovat tärkeässä roolissa voimansiirrossa koiran takaosaan.

Rodulla ei esiinny rakenteellisia ongelmia, jotka vaikeuttaisivat luonnollista lisääntymistä.

Welsh corgi pembrokeilla esiintyvän töpöhäntäisyyden aiheuttaa T-box -geenimutaatio (Haworth ym. 2001, Indrebø ym. 2008), joka on samaperintäisenä (homotsygoottina) letaali ja voi aiheuttaa vakavia epämuodostumia ja elinkelvottomien pentujen syntymistä (Hytönen ym. 2009). Geenimutaation seurauksena hännän pituus voi vaihdella aivan töpöstä lähes normaalin hännän pituuteen. Rotujärjestö pyrkii jalostuksen- ohjauksessaan säilyttämään kannassa luonnollisen töpöhäntäisyyden toisaalta rotumääritelmän ohjaamana, mutta myös turvatakseen rodussa mahdollisimman laajan geenipohjan.

Suomen Kennelliitto ei rekisteröi kahden luonnontöpöhäntäisen koiran yhdistelmästä syntyviä pentuja. Päätös perustuu eläinsuojelulakiin.

4.3.6. Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Welsh corgi pembroke kondrodystrofinen rakenne altistaa selkävaivoille ja saattaa kasvuvaiheessa aiheuttaa ongelmia kyynär- ja varttinäluille. Rodussa esiintyy lonkka- ja kyynärnivelen kasvuhäiriöitä. Kartoittaakseen mahdollisimman kattavasti rodun tilannetta, welsh corgi pembroket liittyivät 1.1.2013 alkaen PEVISA-ohjelmaan, jossa edellytyksenä pentueen rekisteröinnille on astutushetkellä viralliset lonkka- ja INC-lausunnot (vuoteen 2021 asti ED-lausunto) ja voimassa oleva silmätarkastus. Silmätautierytymisen tarkastelun alla ovat jalostuskäyttöön vaikuttavat kaihimuutokset, mutta suosituksissa on edellytetty kiinnitettävän huomiota myös RD- ja PPM-merkintöihin siten, ettei yhdistelmässä ole merkintää kyseisistä silmätauteista kummallakin vanhemmalla.

Rodulla on yleensä erinomaiset emäominaisuudet ja astutukset onnistuvat pääosin itsenäisesti tai vain hieman avustuen. Keisarinleikkausprosentti on kuitenkin melko korkea ja noin kolmasosa jalostustoimikunnalle raportoiduista synnytyksistä päättyy joko kokonaan tai osittain sektioon. Lukemaan vaikuttaa myös se, että osalla niistä nartuista, joilla on useampi synnytys, osa synnytyksistä tapahtuu luonnollisesti, osa päättyy sektioon.

Terveyskyselyn perusteella 72 uroksesta 10 uroksella oli kivespuutos. Prosentuaalinen osuus kyselyyn vastanneiden urosten osalta on 13,89 %.

Ongelmien mahdollisia syitä

Rodun parissa on kasvattajia, joiden rotutuntemus ja ymmärrys anatomian perusteista ennen kasvattamisen aloittamista on puutteellista. Jalostukseen käytetään koiria, joilla on selkeitä puutteita rotutyypissä. Kasvattaja ei välttämättä tunnista kondrodystrofisen rakenteen riskitekijöitä, kuten esimerkiksi liian pitkiä lanneosia, puutteellisia rintakehiä ja epärodunomaisia eturaajoja.

Korkeaa sektioprosenttia selittänee mm. pentujen syntymäpainon kasvu. Myös pentujen virheasentoja on raportoitu. Kasvattajien kynnyksen turvautua eläinlääkäreiden apuun on madaltunut eläinlääkäripalvelujen parannuttua. Kasvattajien tulisi myös kuitenkin huomioida lisääntymisominaisuuksia jalostusvalintoja tehdessään.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1. Rotumääritelmä

Welsh corgi pembroke Ryhmä: 1 FCI:n numero: 38 Hyväksytty FCI: 31.8.2021 Suomen Kennelliitto: 18.11.2021 Alkuperämaa: Iso-Britannia	
	Käyttötarkoitus: Paimenkoira FCI:n luokitus: Ryhmä 1 lammas- ja karjakoirat (paitsi sveitsinpaimenkoirat) Alaryhmä 1 lammaskoirat Käyttökoetulosta ei vaadita. (SKL rotumääritelmä) Alaryhmä 2 Karjakoirat (paitsi sveitsinpaimenkoirat) FCI:n rotumääritelmä
YLEISVAIKUTELMA:	Matalaraajainen, voimakas, vankkarakenteinen, valpas ja toimielias. Voimakas ja kestävä koira pienessä koossa.
TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA:	Kuono-osan pituuden suhde kallo-osan pituuteen on 3: 5.

KÄYTTÄYTYMINEN/LUONNE:	Rohkea ja työskentelyyn soveltuva. Avoin ja ystävällinen, ei koskaan hermostunut eikä vihainen
PÄÄ:	Muodoltaan ja vaikutelmaltaan kettumainen. Ilme tarkkaavainen ja älykäs. Kallo: Melko leveä, tasainen korvien välistä. Otsapenger: Kohtuullinen. Kirsu: Musta Kuono: Hieman kapeneva Leuat/hampaat: Leuat vahvat. Täydellinen, säännöllinen ja täysihampainen leikkaava purenta ts. yläetuhampaat peittävät tiiviisti alaetuhampaat ja ovat suorassa kulmassa leukoihin nähden. Silmät: Hyväasentoiset, pyöreät, keskikokoiset ja väriltään ruskeat, karvapeitteen väriin sointuvat. Korvat: Pystyt, keskikokoiset ja kärjestään hieman pyöristyneet. Kirsun kärjestä silmän kautta vedetty linja jatkuu korvan kärkeen tai lähelle sitä.
KAULA:	Melko pitkä.
RUNKO:	Keskipitkä ja ylhäältä katsottuna hieman kapeneva, lanne ei ole kovin lyhyt. Selkälinja: Vaakasuora. Rintakehä: Leveä ja syvä, ulottuu selvästi eturaajojen väliin. Kylkiluut ovat selvästi kaareutuneet.

HÄNTÄ:	Aikaisemmin tavallisesti tyypistetty. Typistämätön: Selkälinjan tasolle kiinnittynyt. Koiran ollessa valppaana tai liikkeessä häntä on selkälinjan ylä- tai alapuolella. Rodulla esiintyy synnynnäistä töpöhäntää, joka voi olla minkä tahansa pituinen ja asennoiltaan selkälinjan ylä- tai alapuolella koiran ollessa valppaana tai liikkeessä.
RAAJAT:	Eturaajat: Lavat: Viistot, 90°:n kulmassa olkavarteen nähden. Olkavarret: Kaartuvat rintakehän myötäisesti. Kynnärpäät: Tiiviisti rungonmyötäiset, eivät ulko- eivätkä sisäkierteiset. Kynnärvarret: Lyhyet ja mahdollisimman suorat. Luusto on vankka aina käpäliin saakka. Etukäpälät: Soikeat; varpaat ovat vahvat, selvästi kaarevat ja tiiviisti yhdessä, keskimmäiset varpaat ovat hieman ulompia pitemmät. Päkiät ovat vahvat ja kaarevat, kynnet lyhyet. Takaraajat: Yleisvaikutelma: Takaraajat ovat lyhyet, vahvat ja joustavat. Luusto on vankka aina käpäliin saakka. Polvet: Hyvin kulmautuneet. Kintereet: Takaa katsottuna suorat. Takakäpälät: Kuten etukäpälät.
LIIKKEET:	Vapaat ja tehokkaat, eivät löysät eivätkä jäykät. Eturaajan askel on pitkä, ei liian korkea ja suhteessa takaraajan työntöön.
KARVAPEITE:	Karva: Keskipitkää ja suoraa, ei koskaan pehmeää, laineikasta eikä karkeaa; tiheä aluskarva. Väri: Yksivärinen punainen, soopeli, kellanruskea (fawn) tai musta

	punaruskein merkein (black & tan). Valkoisia merkkejä voi olla raajoissa, rinnassa ja niskassa, hieman valkoista päässä ja kuonossa sallitaan.
KOKO JA PAINO:	Säkäkorkeus: Noin 25–30 cm. Paino: Urokset 10–12 kg, nartut 9–11 kg.
VIRHEET:	Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin sekä kykyyn toimia perinteisessä käyttötarkoituksessa.
HYLKÄÄVÄT VIRHEET:	Vihaisuus tai liiallinen arkuus. Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen.
HUOM.	Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin. Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

4.4.2. Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Taulukko 26. Vuosina 2016–2025 näyttelyihin vähintään kerran osallistuneet welsh corgi pembroket ja näyttelykäyntien kokonaismäärät.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kaikki
Näyttelykäynnit yht.	1272	1494	1295	1351	307	816	1475	1472	1337	1467	12286
Koirat	321	338	327	333	157	231	331	315	285	360	2998
Vähintään kerran SA:lla palkitut koirat	196	191	190	198	83	129	193	200	182	189	1751
SA%	61,1	56,5	58,1	59,5	52,9	55,8	58,3	63,5	63,9	66,3	58,4

Vaikka SA:lla palkittujen koirien määrä näyttää olevan kasvussa, näyttelyiden antamaa arviota rodun tasosta on vaikeaa arvioida luotettavasti, koska koirien saamat laatuarvostelut vaihtelevat suuresti. Näyttelyarvosteluista saatu tieto on kuitenkin rotujärjestölle ja rodunharrastajille hyödyllistä.

Rodun koirien jalostustarkastukset

Welsh corgi pembrokeilla ei ole aiemmin ollut omaa jalostustarkastusta käytössä. Jalostustarkastajia koulutetaan parhaillaan ja tarkastukset on tarkoitus aloittaa vuosien 2026–2027 aikana. Ulkomuodon jalostustarkastuksessa koiran rakenne arvioidaan yksityiskohtaisesti. Tarkastus pohjautuu rotumääritelmään, jalostuksen tavoiteohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin sekä rotukohtaisiin ohjeisiin, jotka on muokattu vastaamaan ihannetta.

4.4.3. Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Welsh corgi pembroken rakenne ja tyyppi mahdollistavat käytön myös sen alkuperäisessä työssä karjakoirana. Kasvattajien tulee kuitenkin koko ajan huomioida jalostusvalinnoissaan ja ulkomuototuomareiden arvostellessaan, että anatomia pysyy liioittelemattomana ja tasapainoisena, jotta koira voisi liikkua tehokkaasti ja kestävästi.

4.4.4. Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Welsh corgi pembroke on korkeuttaan pidempi koira. Jotta tällainen rakenne olisi mahdollisimman kestävä, pituuden tulee muodostua pitkästä rintakehästä ja tiiviistä lanneosasta. Rodussa esiintyy paljon lyhyitä rintakehiä ja rintalastoja ja turhan pitkiä lanneosia, jotka heikentävät koiran kestävyyttä.

Rodunomainen etuosa on tiivis. Kyynärvarret ovat tiiviisti rintakehän myötäiset. Eturaajat ovat edestä katsottuna suorat. Olkavarren tulisi olla lähes yhtä pitkä viiston lavan kanssa. Rodussa esiintyy niukkoja etukulmauksia ja liian lyhyitä olkavarsia, jotka heikentävät etuosan kestävyyttä.

Vaikka welsh corgi pembroket ovat voimakkaita koiria, eivät ne saa vaikuttaa raskailta tai kömpelöiltä. Koiralla tulee olla selvä maavara. Se ei kuitenkaan saa vaikuttaa ilmavalta, sillä se on yleensä seurausta puutteellisesta rintakehän syvyydestä, ei niinkään raajojen pituudesta.

Corgit kehittyvät aikuisiksi hitaasti niin henkisesti kuin fyysisestikin. Nuorten koirien massakuutta ja nopeasti valmiiksi kehittymistä ei tule ihannoida.

Ongelmien mahdollisia syitä

Welsh corgi pembroken rotumääritelmä kuvaa kondrodystrofista rakennetta varsin väljästi ja jättää paljon tulkinnanvaraisuuksia. Näin ollen on ehkä ollut helpompi keskittyä enemmän kosmeettisiin ominaisuuksiin. Ulkomuototuomarikoulutuksessa onkin viime vuosina painotettu rakenteellisten ongelmien huomioimista kosmeettisten sijasta. Eryityisesti esille tuotuja ongelmakohtia ovat löysät kyynärpäät, lyhyet olkavarret, täysin puutteelliset rintakehät ja turhan pitkät lanneosat. Myös merkittävää kulmausten epätasapainoa esiintyy.

Nopeasti kasvaneen suosion myötä rotuun on tullut paljon uusia kasvattajia, joiden rotutuntemus ja ymmärrys anatomian perusteista ennen kasvattamisen aloittamista on puutteellista. Myös kasvattajapäivillä ja kasvattajille suunnatuissa tapahtumissa on nostettu esille rakenteellisten ongelmien huomioimisen tärkeyttä, mutta valitettavasti kaikki kasvattajat eivät koe tätä merkitykselliseksi.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

1.1.2020 – 31.12.2026

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

1.1.2009 - 31.12.2012

5.1. Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Kahden seuraavan sivun taulukossa on kaksikymmentä vuosina 2016–2025 eniten jälkeläisiä saanutta urosta ja narttua sekä yhteenveto niiden jälkeläisten saamista terveystuloksista.

Tarkastelujakson aikana syntyneistä jalostukseen oli käytetty yhteensä 175 urosta ja 384 narttua. Kahdenkymmenen käytetyimmän joukosta muotovalioita oli uroksista 10 ja nartuista 7.

Uroksen / nartun nimen perässä ovat sen omat viralliset tutkimustulokset seuraavassa järjestyksessä: lonkat / kyynärnivelet / silmät / selkä. Silmätarkastuslausunto on merkinnällä T, mikäli siinä ei ole ollut huomauttamista ja merkinnällä H, mikäli siinä on ollut huomauttamista. Mikäli terveystutkimusta ei ole, merkintä on ko. välissä viivat (--). Viimeisenä tiedoissa on näyttelytulos * merkintänä (valionarvo tai korkein näyttelypalkinto) ja mahdollisen tuontikoiran kotimaa.

Taulukkoon merkitty lonkkanivelindeksi (ja arvosteluvarmuus) on ajalta tammikuu 2026. Taulukon tiedot on haettu päiväyksellä 15.1.2026.

Taulukko 27. Vuosina 2016–2025 eniten jalostukseen käytetyt welsh corgi pembroke urokset (Lonkkaindeksi tammikuun 2026 laskennan mukaisena).

#	Uros	S.vuosi	Lonkka indeksi	Tilastointiaikana		Toisessa polvessa		Lonkat					Silmät		
				Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja	Tutkittu %	A%	B%	C %	D%	E%	Tutkittu %	Terve %
1	MISTYCOR OPEN HEART FOR LOVE CC/00/T/-/-/- * *	2014	83 (83%)	14	67	10	48	35 %	0 %	4 %	32 %	48 %	16 %	21 %	93 %
2	MAXBORD MYSTAR BB/00/T/-/-/-	2017	97 (83%)	14	66	9	35	42 %	0 %	14 %	39 %	36 %	11 %	24 %	75 %
3	ANNLINE'S IM DRESSED IN BLACK VELVET BB/00/T/-/-/- * *	2016	103 (86%)	11	64	18	97	61 %	3 %	23 %	38 %	18 %	18 %	36 %	48 %
4	TRIAD DRESSED FOR SUCCESS BB/00/T/-/-/- * *	2015	107 (84%)	13	60	43	215	40 %	4 %	17 %	46 %	33 %	0 %	27 %	81 %
5	CLOUDMOORE HUBBA-N-BUBBACC/00/T/-/-/- * *	2015	88 (82%)	11	58	8	42	41 %	0 %	4 %	38 %	46 %	12 %	28 %	81 %
6	LEJREGÅRD'S MY ROYAL DIAMOND FOREVER BC/00/T/-/-/- * *	2020	99 (80%)	12	56	3	11	33 %	0 %	21 %	21 %	53 %	5 %	21 %	50 %
7	PROMISE HILL NO GREATER KISS BB/00/T/-/-/- * *	2010	106 (87%)	7	45	42	166	52 %	18 %	18 %	44 %	13 %	8 %	33 %	88 %
8	ALEN CLAUD QUARRY CC/00/H/-/-/-	2017	91 (81%)	9	44	7	44	64 %	0 %	7 %	36 %	39 %	18 %	27 %	83 %
9	KÄRPPÄLEHDON MR FUSSPOT AA/00/T/0/0/0 * *	2017	123 (81%)	12	43	6	24	44 %	5 %	37 %	53 %	5 %	0 %	26 %	55 %
10	PIRTEK JAZZ GYDAGALON FAWR CC/00/T/0/0/0 * *	2015	93 (81%)	8	42	8	31	48 %	0 %	15 %	20 %	60 %	5 %	38 %	81 %
11	TRIAD PANORAMIC CC/00/H/-/-/- * *	2013	100 (87%)	9	41	41	199	62 %	5 %	13 %	45 %	29 %	8 %	49 %	77 %
12	ANDVOL HELLY BERRY CC/00/T/-/-/- * *	2014	92 (81%)	9	41	9	38	48 %	4 %	17 %	30 %	30 %	17 %	25 %	75 %
13	CORGI RED HILL DINO JUNIOR AA/11/T/0/0/0 * *	2022	127 (75%)	8	41	0	0	34 %	36 %	29 %	29 %	7 %	0 %	32 %	46 %
14	ANNLINE'S LET ME CATCH A DREAM CB/00/T/-/-/- * *	2017	101 (80%)	6	41	3	12	41 %	0 %	24 %	47 %	29 %	0 %	20 %	50 %
15	MISTYCOR CUSTOM MADE AT BERYLOS BB/00/T/-/-/- * *	2014	108 (82%)	7	40	12	60	45 %	0 %	36 %	41 %	23 %	0 %	35 %	76 %
16	LISJASTAJA SPECIAL EDITION DD/00/T/-/-/- * *	2018	83 (80%)	9	39	5	22	59 %	0 %	17 %	35 %	17 %	30 %	26 %	80 %
17	ROYAL STYLE TELMAN HAUS CC/00/T/-/-/- * *	2017	89 (82%)	12	38	8	38	55 %	0 %	14 %	24 %	52 %	10 %	42 %	81 %
18	LAF SPRING CHICAGO AA/00/H/-/-/-	2016	114 (70%)	10	34	6	25	24 %	12 %	25 %	38 %	25 %	0 %	18 %	50 %
19	FELANGRY UPTOWN FUNK CC/01/T/0/0/0 * *	2021	104 (68%)	8	33	0	0	18 %	0 %	17 %	83 %	0 %	0 %	3 %	100 %
20	LUBOSZ LISIURA DD/00/T/-/-/- * *	2018	91 (73%)	5	33	4	24	33 %	9 %	9 %	36 %	36 %	9 %	15 %	100 %

Taulukko 28. Vuosina 2016–2025 eniten jalostukseen käytetyt welsch corgi pembroke nartut (Lonkkaindeksi tammikuun 2026 laskennan mukaisena).

#	Narttu	S.vuosi	Lonkka indeksi	Tilastointiaikana		Toisessa polvessa		Lonkat							Silmät
				Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja	Tutkittu %	A%	B%	C%	D%	E%	Tutkittu %	
1	NADEZHNYSTRAZH VASILISADD/00/T/-/-/-*	2014	78 (76%)	5	30	6	21	43 %	0 %	0 %	31 %	31 %	38 %	13 %	
2	CROWNWISH BEAUTIFUL ROSE BB/00/H/-/-/-*	2015	109 (80%)	4	27	5	25	67 %	0 %	28 %	50 %	22 %	0 %	48 %	
3	GINGAKEI WALJAN DD/00/T/-/-/-*	2020	94 (69%)	3	25	1	6	12 %	0 %	33 %	0 %	33 %	33 %	4 %	
4	MURMUR FLORENTINACC/00/T/-/-/-*	2018	106 (77%)	3	23	3	14	65 %	33 %	20 %	40 %	7 %	0 %	26 %	
5	FRENDLAIN'S BIABLANKACC/00/T/-/-/-*	2016	100 (77%)	3	22	5	25	50 %	0 %	0 %	82 %	18 %	0 %	36 %	
6	CLOUDMOORE O' DEAR O' DEAR CC/00/T/-/-/-	2017	96 (79%)	3	22	4	22	68 %	0 %	7 %	67 %	27 %	0 %	50 %	
7	LITTLE SNOW PRINCESS DES SALINES DE GOUPIL CC/00/T/-/-/-*	2015	92 (74%)	4	22	2	10	59 %	0 %	8 %	31 %	46 %	15 %	32 %	
8	CLOUDMOORE APPLE OF MYEYE CC/00/T/-/-/-*	2014	97 (76%)	3	21	5	33	33 %	0 %	14 %	71 %	14 %	0 %	24 %	
9	CLOUDMOORE HOTGOSSIP DOTCOMCB/00/T/-/-/-*	2017	101 (79%)	3	20	9	35	70 %	0 %	29 %	21 %	36 %	14 %	40 %	
10	CLOUDMOORE CHILPEPPER CC/00/H/-/-/-*	2018	103 (78%)	3	20	8	33	50 %	0 %	30 %	60 %	10 %	0 %	25 %	
11	CLOUDMOORE WHAT THE FOXSAY DD/00/T/-/-/-*	2014	97 (79%)	2	19	10	68	60 %	0 %	27 %	53 %	20 %	0 %	32 %	
12	REGION'S HOLD ME BREEZYCC/00/T/0/0/1 *	2018	92 (75%)	2	19	0	0	53 %	0 %	10 %	50 %	20 %	20 %	21 %	
13	CLOUDMOORE ONCE UPON A TIME CC/00/T/-/-/-*	2015	97 (76%)	3	18	4	13	50 %	0 %	22 %	33 %	44 %	0 %	28 %	
14	SUONSYRJÄN NEED YOU MY LOVE CC/11/T/-/-/-	2018	105 (72%)	4	18	4	18	33 %	17 %	33 %	17 %	33 %	0 %	22 %	
15	INGERMANLANDIA KASSANDRA BB/00/T/-/-/-	2016	111 (66%)	4	18	0	0	22 %	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %	11 %	
16	DRAGONJOY STRAWBERRY MOON CC/00/T/-/-/-*	2015	103 (71%)	3	17	2	7	47 %	0 %	0 %	62 %	25 %	12 %	24 %	
17	HELAKETUN KILLING ME SOFTLY BB/11/T/1/0/0/0 *	2020	117 (72%)	2	17	1	6	35 %	50 %	0 %	50 %	0 %	0 %	12 %	
18	ANNLINE'S GEM OF DESIGNS CB/00/T/-/-/-*	2015	105 (77%)	2	16	7	46	38 %	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %	31 %	
19	HELAKETUN FREE SPIRIT CC/00/H/-/-/0 *	2017	108 (75%)	2	16	3	15	62 %	10 %	10 %	50 %	10 %	20 %	25 %	
20	HAYWIRE'S WORTH EVERY PENNY CC/01/H/-/-/-*	2016	99 (71%)	2	16	3	19	38 %	0 %	33 %	50 %	17 %	0 %	31 %	

5.2. Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Rotutietouden lisääminen	Yhdistyksestä annetaan myös rotuneuvontaa sitä haluaville. Suomen Welsh Corgi Seura ry ylläpiti nk. pentulistaa, joka oli avoin kaikille jäsenten kasvattamille pentueille.	Toteutunut Rotuneuvonnan ja pentulistan ylläpidon lisäksi rotujärjestö on järjestänyt nk. Corgi ABC-webinaareja ja osallistunut mm. Koiramessujen rotutorille.
Terveys- ja luonnetulosten määrän lisääminen	Koiranomistajia kannustetaan osallistumaan koiriensa kanssa erilaisiin luonnetta ja käyttäytymistä mittaaviin testeihin sekä terveystarkastuksiin.	Toteutunut terveystulosten osalta ja tutkimusten määrä on lisääntynyt. Terveysaiheisia artikkeleja on julkaistu jokaisessa Corgiset-lehdessä. Luonnetta kuvaavien tuloksien osalta ei ole toteutunut.
Terveys- ja käyttäytymiskyselyjen vastausmäärien lisääminen	Sähköisenä rotujärjestön internetsivuilla olevaa terveys- ja käyttäytymiskyselyä nostetaan vuosittain esille ja sen tuloksista tehdään tarvittaessa yhteenvetoja ja analyyskejä, joiden antama informaatio jalkautetaan jäsenistölle.	Terveys- ja käyttäytymiskyselyiden vastausmäärä ei noussut kahden vuoden aikana. Rotuseura sai kuitenkin runsaasti geenitestituloksia sekä materiaalia terveystietopankkiin.
Pentueseurantalomakkeen sähköistäminen	Pentueseurantalomakkeen sähköistämällä toivotaan enemmän tietoa syntyneistä pentueista ja synnytyksien kulusta.	Vastauksia on tullut, mutta määrä on vielä hyvin alhainen.
Tavoitteena on pitää jalostuspohja mahdollisimman laajana suosimalla monipuolisesti erisukuisten koirien jalostuskäyttöä. Sukusiitosasteen ei tule nousta. Ns. kotikoirien lisääminen jalostuskäyttöön on suotavaa.	Jalostussuositukset: Yksittäisen koiran elinikäinen jälkeläismäärä on max 35 pentua. Uusintayhdistelmiä ei suositella. Sukusiitosprosentti viidellä sukupolvella laskettuna on enintään 6,25 %	Ei ole täysin toteutunut. 2024–2025 vuosien aikana on jalostukseen käytetty kuutta orosta, joiden pentumäärä on jo ylittänyt suosituksen ennen astutusta. Pentueita, joissa sukusiitosprosentti on yli 6,25 %, ei ole merkittävässä määrin tehty.
Luonteissa tulee olla myös seurakoiralle soveltuvia ominaisuuksia. Arkuus ja hermostuneisuus eivät saa lisääntyä.	Koiranomistajia kannustetaan erilaisiin luonnetta ja käyttäytymistä mittaaviin testeihin. Käyttäytymis- ja terveystarkastuksia nostetaan vuosittain esille. Tulosten analysoinneista informoidaan rodun harrastajia.	Toteutunut osittain Käyttäytymis- ja terveystarkastuksia on nostettu aika ajoin esille, mutta merkittävästi lisääntyneitä vastauksia ei ole ehditty analysoida.
Seuran toimihenkilöiden koulutus	Osallistumiset mm. Kennelliiton yhteistyöpäiville, jalostusneuvojen kursseille jne. tarpeen mukaan.	Toteutunut.
Rodun ulkomuodon seuranta	Erikoisnäyttelyn järjestäminen vuosittain.	Toteutunut vuosittain.
Annetaan kasvattajille neuvontaa ja ohjausta.	Kasvattajapäivät 2020, 2022 ja 2024 Jalostussuosituksista tiedotetaan Corgiset-lehdessä	Toteutunut. Kasvattajapäivät on järjestetty vuosina 2022 ja 2024 Kasvattajille on pidetty webinaareja. Corgiset-lehdessä on julkaistu kasvattajille kohdennettuja artikkeleja.
Verkostoituminen ja tiedon välitys kansainvälisesti.	Pidetään yhteyttä muihin rotujärjestöihin niin Pohjoismaissa kuin muuallakin maailmassa.	Toteutunut.
Ulkomuototuomarien kouluttaminen	Ulkomuototuomarien erikoiskoulutus ja arvostelukoetilaisuuksien järjestäminen	Toteutunut. Erikoiskoulutukset ja arvostelukokeet on järjestetty aikataulujen mukaisesti. Lisäksi

		ulkomuototuomareille pidettiin täydennyskoulutuswebinaari. Koulutusmateriaali uudistettu.
--	--	---

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Kymmenen viime vuoden aikana pembrokeista keskimäärin 92 % uroksista ja 77 % nartuista jäivät jalostuksen ulkopuolelle.

Taulukko 29. Jalostuksen ulkopuolelle jääneet urokset ja nartut per sukupolvi (4 vuotta).

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
urokset	96 %	95 %	97 %	95 %	93 %	92 %	91 %	90 %	91 %	90 %
nartut	92 %	88 %	93 %	87 %	80 %	76 %	73 %	71 %	72 %	72 %

Jalostussuosittelujen ja PEVISAn ajantasaisuuden arviointi

Jalostuksen tavoiteohjelmassa vuosille 2025–2026 annettiin suosituksia, jotka pääosin ovat toteutuneet:

Suositus JTO 2025-2026	Toteutuminen
Uroksen elinikäinen jälkeläismäärä vuosien 2021–2024 rekisteröintien perusteella laskettuna 30	Toteutunut osittain. Joitain yksittäisten uroksien liikakäyttöä, mutta muilta osin uusiakin uroksia jalostuskäyttöön löytynyt.
Yhdistelmän sukusiitosasteen ei tulisi olla 5 sukupolvessa yli 6,25	Vuosina 2024–2025 suosituksen 6,25 ylitti 1,0 % aikavälin pentueista (4 pentuetta).
Rotujärjestö suosittelee hyödyntämään saatavilla olevia DNA-testausmahdollisuuksia.	Geenitestaus on lisääntynyt merkittävästi ja rotujärjestö on tukenut koiranomistajia edullisilla testausmahdollisuuksilla. Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmään ja Corgiseuran terveystietopankkiin on kirjattu testituloksia runsaasti. Testausmäärissä on kuitenkin vielä parantamisen varaa. Rotujärjestön yksi jalostussuositus on, että tulokset on ilmoitettu joko rotujärjestölle tai jalostustietojärjestelmään.
Virallisten selkälausuntojen osalta IDD3 suositellaan yhdistettävän vain IDD0 tai IDD1 tuloksen saaneen koiran kanssa.	IDD suosituksia noudatetaan pembrokeissa hyvin. Vuoden 2025 aikana jalostukseen käytettiin pääasiassa vain IDD0 tai IDD1 tuloksen saaneita koiria.
Kyynärnivellausuntojen osalta INC2 suositellaan yhdistettävän vain INCO tai INC1 tuloksen saaneen kanssa.	INC2 tuloksen saaneita on käytetty jonkin verran jalostukseen, yhdistettynä parempaan tulokseen. Suosituksia on noudatettu, mutta tarkastelujakso on lyhyt.

Osa näistä aiemman jalostuksen tavoiteohjelman suosituksista on otettu mukaan 1.1.2025 alkaneeseen PEVISA-ohjelmaan. Uusintayhdistelmien suuren määrän vuoksi ne ovat jatkossa ilman erillistä poikkeuslupaa kielletty. Virallisten selkälausuntojen osalta siirrytään suosituksen sijasta pakollisiin laajoihin selkäkuviin, joka osaltaan nostaa jalostukseen käytettyjen koirien alaikäraja 24 kuukauteen. Yli 8-vuotiaille, selkäkuvaamattomille, selästään oireilemattomille uroksille rotujärjestö voi myöntää puollon jalostuskäytön poikkeusluvalla.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1. Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Rodun jalostuspohja tulisi pitää mahdollisimman laajana suosimalla mahdollisimman monipuolisesti erisukuisten koirien jalostuskäyttöä ja välttämällä yksittäisten koirien liian runsasta jalostuskäyttöä. Myös rodun sukusiitosasteen mahdollista nousua tulee välttää. Uusien jalostusyksilöiden löytyminen nk. kotikoirista olisi suotavaa, joten kasvattajia suositellaan kannustamaan kasvattejaan PEVISA-ohjelman vaatimusten mukaisiin terveystarkastuksiin.

Käyttäytyminen ja luonne

Welsh corgi pembroke on aktiivinen ja sitkeä koirarotu, jonka alkuperäinen käyttötarkoitus oli toimia karjan kuljettajana ja maatilan yleiskoirana. Nykyään rodun pääasiallinen käyttötarkoitus on toimia seura- ja harrastekoirana. Tämä johtaa luonnollisesti karskin karjakoiraluonteen seurakoiramaistumiseen, eikä se aina ole nyky-yhteiskunnassa negatiivinen asia. Rohkeuden ja toimintakyvyn kustannuksella tätä luonnesärmien pehmenemistä ei tulisi kuitenkaan tehdä. Arkuus ja hermostuneisuus eivät saa rodussa lisääntyä.

Käyttöominaisuudet

Alkuperäiskäytössään welsh corgi pembroket kuljettivat karjaa pitkiäkin matkoja Walesin vaikeakulkuisissa maastoissa. Tämä edellytti ketteryyttä ja kestävyyttä, joka tarkoitti luonteen periksiantamattomuuden lisäksi anatomista tasapainoa ja hyvää yleisterveyttä. Näiden tulisi olla nykypäivänakin ohjenuorana rodun jalostuksessa, jotta rotu pysyisi pitkäikäisenä jatkossakin.

Terveys ja lisääntyminen

Welsh corgi pembroket tulee säilyttää pitkäikäisinä, perusterveinä koirina ilman vakavia, helposti kuolemaan johtavia sairauksia. Rodulle ominainen kondrodystrofia tuo mukanaan terveystarpeita, jotka kohdistuvat erityisesti kyynär- ja varttinäluihin ja selän kestävyuteen. Jalostukseen tulee käyttää vain näiltä osin oireilemattomia koiria.

Suomen Kennelliiton yleisen jalostusstrategian mukaan jalostukseen käytetään vain koiria, jotka pystyvät lisääntymään luonnollisesti ja hoitamaan pentujaan (kohta 5). Korkeahkoon keisarileikkausten määrään tulee kiinnittää huomiota. Welsh corgi pembrokella on erinomaiset emonvaistot, joiden säilyttämistä tulee vaalia.

Ulkomuoto

Ulkomuodon osalta jalostuksen tavoitteena on tasapainoinen, alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa soveltuva kestävä ja liikunnallinen koira. Rodulle tyypilliseen matalaraajaisuuteen liittyy piirteitä, joiden liioittelu voi aiheuttaa koiralle terveysongelmia ja -riskejä. Näitä ovat liioitellun käyrät eturaajat ja virheet rintakehän, rintalastan ja lanneosan pituuksissa ja niiden välisissä mittasuhteissa. Näitä tulisi jalostuksellisin keinoin pyrkiä vähentämään.

6.2. Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suosituksien jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Suomen Kennelliiton uusi yleinen jalostusstrategia tuli voimaan vuoden 2024 alusta. Se sisältää tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Sen mukaan esimerkiksi terveystutkimustulosten asteikon huonoin tulos sulkee koiran jalostuksen ulkopuolelle ja lähisukulaisyhdistelmät on asetettu rekisteröintikieltoon eli tiukka sukusiitos on kielletty kokonaan. Yleinen jalostusstrategia ja sen toimenpiteet sitovat kaikkia Kennelliiton jäseniä ja sen toiminnassa mukana olevia.

Rotukohtainen PEVISA-ohjelma ja rotujärjestön suositukset määrittelevät yhdessä jalostukseen käytettävien koirien ominaisuuksia. 1.1.2013 voimaan astunut PEVISA-ohjelma lisäsi huomattavasti welsh corgi pembroken luustokuvausaktiivisuutta. Yksi PEVISA-ohjelman käyttöönoton tarkoituksista oli saada kattavasti tietoa jalostuskoirien luustotilanteesta. Vuoden 2025 alusta voimaan tulleen PEVISA-ohjelman mukaan

pentujen vanhemmista tuli astutushetkellä olla lonkkakuvaus- ja kyynärkuvauslausunto tai kyynärnivelen inkongruenssilausunto sekä astutushetkellä voimassa oleva silmätarkastuslausunto, joka ei ole 24 kk vanhempi. Lonkkakuvaustuloksen D saanut koira voitiin parittaa vain tuloksen A tai B saaneen koiran kanssa tai vaihtoehtoisesti pentueen vanhempien lonkkaindeksien keskiarvon tulee olla vähintään 101. Koiralla tuli olla astutushetkellä virallinen laajempi selkäkuvauslausunto (IDD, VA, SP, LTV). Uusintayhdistelmät olivat myös kiellettyjä. Ulkomaisilla koiria koski seuraava poikkeus: Ei vaadita PEVISA-tutkimuksia (narttu 1, uros 2 pentuetta)

Uusimassa 1.1.2027 voimaan tulevassa: ...

Suomen Kennelliiton hallituksen kokouksessaan 7/08 tekemän päätöksen mukaan kahden töpöhäntäisen koiran parittaminen keskenään on kielletty.

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Jotta tehollinen populaatiokoko pysyisi mahdollisimman laajana, Suomen Welsh Corgi Seuran jalostustoimikunta suosittaa, että jalostukseen käytettävien uroksien elinikäinen jälkeläismäärä ei ylitä 3 % neljän viimeisen vuoden rekisteröintimääristä. Tämä tarkoittaa nykyisillä rekisteröintimäärillä 30 jälkeläistä (vuodet 2022–2025).

Uusintayhdistelmät eivät ole PEVISA-ohjelman mukaisesti mahdollisia kuin rotujärjestön poikkeusluvalla.

Yksittäisten yhdistelmien sukusiitosasteen ei tulisi olla viidellä polvella laskettuna yli 6,25 %.

6.3. Rotujärjestön toimenpiteet

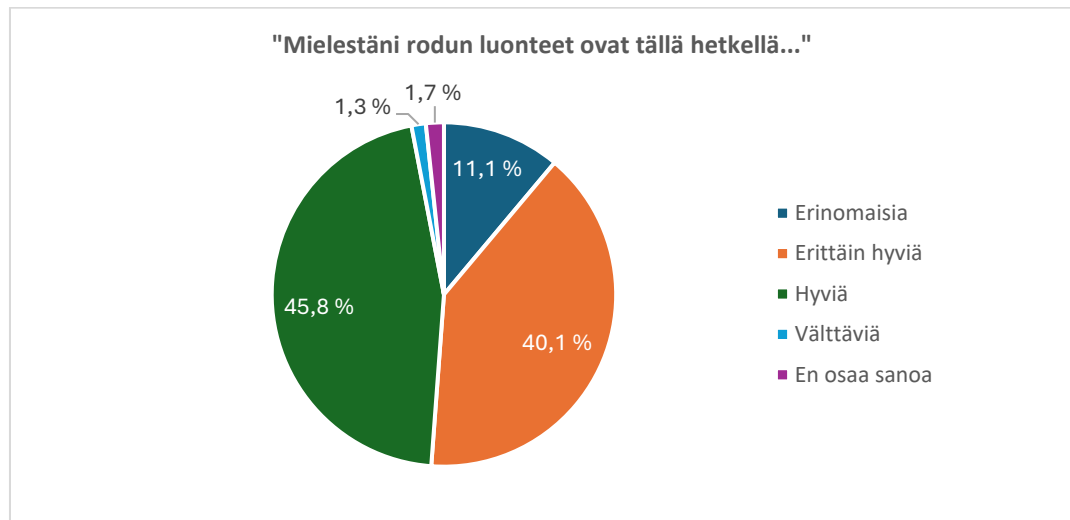
Tavoite	Toimenpide
Rotutietous lisääntyy	Rotujärjestön teemavuodet Laadukas jäsenlehti neljännesvuosittain Webinaarit ja asiantuntijaluennot Osallistuminen messutapahtumiin (esim. Koiramessut) Jäsenmäärä pysyy ennallaan
Tietoisuus jalostuksen tavoiteohjelman sisällöstä lisääntyy	Kasvattajapäivät 2026 ja 2028 Webinaarit
Jalostuspohjan tunnusluvut paranevat	Jalostustarkastusten kautta uusia yksilöitä jalostuskäyttöön Sukusiitosaste ei kasva
Terveystietojen kerääminen ja hyödyntäminen	Terveystietopankin tietojen kartuttaminen Kohdennetut terveystietokyselyt Virallisten terveystutkimustulosten lisääntyminen uuden PEVISA-ohjelman myötä
Ulkomuodon seuraaminen	Vuosittaiset erikoisnäyttelyt Ulkomuodon jalostustarkastusten aloittaminen vuoden 2026 aikana Ulkomuototuomarien erikois- ja täydennyskoulutukset
Luonne ja käyttäytyminen	Käyttäytymisen jalostustarkastuksien käyttöönotto <ul style="list-style-type: none"> Kannustetaan corginomistajia osallistumaan käyttäytymisen jalostustarkastuksiin Luodaan rodulle ihanneprofiili Tuetaan osallistumista toimitsijakoulutuksiin Järjestetään omia käyttäytymisen jalostustarkastuksia
Käyttöominaisuudet	Järjestetään paimennustaipumustestauksia ja paimennuskokeita sekä tutustumispäiviä Tuodaan esille corgeille sopivaa harrastustoimintaa Järjestetään vuosittaiset mestaruuskilpailut yleisimmissä harrastuslajeissa.

Kansainvälinen yhteistyö	Ollaan aktiivisia yhteydenpidossa muihin corgien rotujärjestöihin
--------------------------	---

6.4. Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja mahdollisuudet

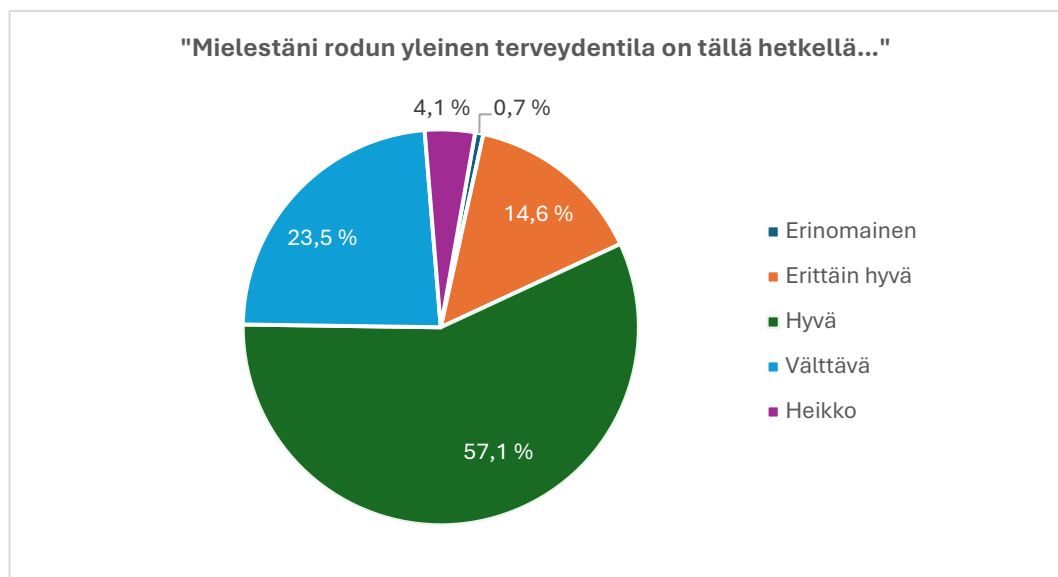
Rotujärjestön terveys- ja käyttäytymiskyselyssä vastaajille on annettu mahdollisuus ottaa kantaa heidän mielestään rodussa esiintyviin heikkouksiin ja vahvuuksiin.

Kaavio 13. Terveys- ja käyttäytymiskyselyn vastaajat pohtivat myös rodun luonneasioita.

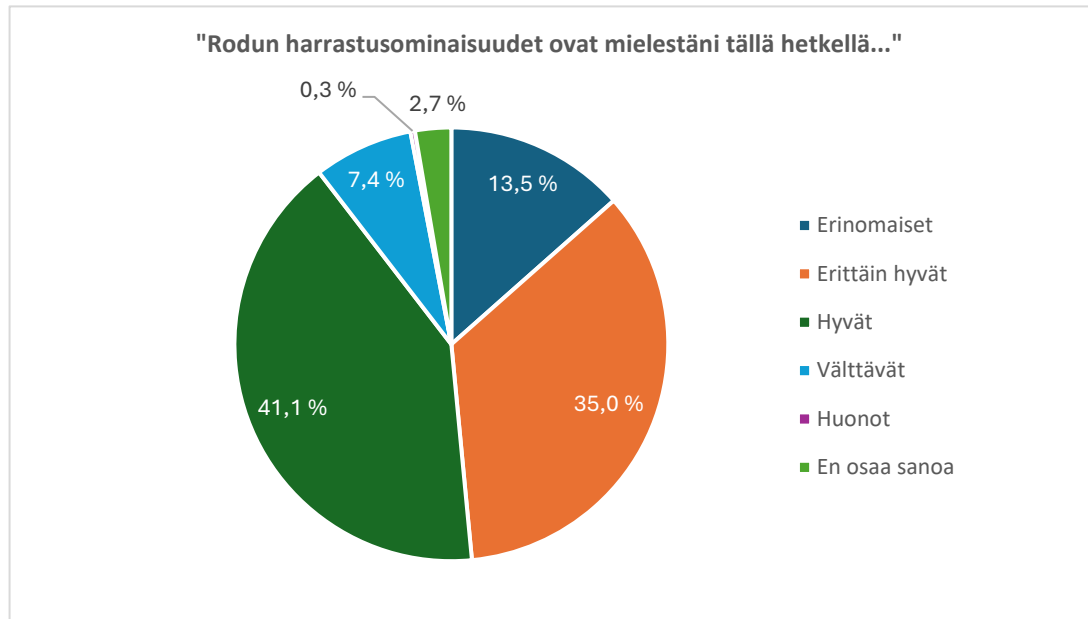
Vastaajat pitivät rotua nopeasti oppivana, helposti sopeutuvana ja monipuolisena koirana. Vahvuuksiksi nostettiin pieni koko, ystävällisyys, innokkuus ja älykkyys. Valtaosa koki luonteen olevan rodun suurin vahvuus. Suurimpana heikkoutena pidettiin luusto- ja nivelsairauksia muutoin perusterveessä rodussa. Lisäksi haukkukerkyys, synnytysvaikeudet sekä etuosan rakenneongelmat ja niiden aiheuttamat etujalkojen kynsien kulumiset mainittiin heikkouksiksi.

Rotujärjestön tavoitteena on, että Corgiset-jäsenlehdessä julkaistavat artikkelit ja kasvattajapäivien luonneaiheiset luennot lisäävät rodunharrastajien tietoisuutta luonneasioista ja termistöstä sekä kannustavat osallistumaan erilaisiin luonnetta ja käyttäytymistä mittaaviin testeihin ja kokeisiin.

Kaavio 14. Terveys- ja käyttäytymiskyselyn vastaajat ottivat myös kantaa rodun yleiseen terveydentilaan.

Terveys- ja käyttäytymiskyselyssä annetuissa vastauksissa osa vastaajista koki etuosan rakenteelliset ongelmat lopulta suuremmaksi huolenaiheeksi kuin lonkka- ja selkäongelmat. Erityisesti raskas etuosan rakenne ja etujalkojen liiallinen lyhyys olivat pohdiskeltuja syitä etujalkojen kynsien kulumiselle.

Kaavio 15. Terveys- ja käyttäytymiskyselyn vastaajat ottivat kantaa myös welsh corgi pembroken harrastusominaisuuksiin.

Nelikenttäanalyysi

<p>Vahvuudet</p> <p><u>Rotu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Monipuolisesti nyky-yhteiskuntaan soveltuva niin kooltaan, luonteeltaan kuin nykyisiltä käyttöominaisuuksiltaan seura- ja harrastekoirana. • Soveltuu monenlaisille ihmisille erilaisiin ympäristöihin. Sopeutumiskykyinen, älykäs ja suuri halu tehdä yhteistyötä ihmisen kanssa. • Karvapeitteeltään helppohoitoinen ja säänkestävä. <p><u>Terveydentila</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Perusterveys, ei yleistyneitä vakavia, helposti kuolemaan johtavia sairauksia. • Pitkäikäisyys. <p><u>Lisääntyminen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinomaiset emo-ominaisuudet. <p><u>Jalostuspohja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomessa ei nk. matador-jalostusta. • Jalostusmateriaalia tuotu ulkomailta ja saatavissa sieltä lisääkin. <p><u>Rotujärjestö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadukas jäsenjulkaisu ja aktiiviset sosiaalisen median viestintäkeinot käytössä. • Aktiiviset alaosastot Itä-Suomessa, Pirkanmaalla, Keski-Suomessa, Uudenmaan alueella ja Pohjois-Suomessa. 	<p>Heikkoudet</p> <p><u>Rotu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mielikuva rodusta ja sen terveydentilasta etenkin rotua tuntemattomilla kovin huono. • Epävarmat luonteet ja resurssiagressiivisuus. • Ääniherkkyys. <p><u>Terveydentila</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kondrodystrofian vaikutukset luustoon (selkä ja eturaajat) ja niveliin. • Yhdistyksen julkiseen terveystietopankkiin ei olla saatu merkittävässä määrin tietoa tiedottamisesta huolimatta. • Puutteet anatomisessa tasapainossa ja rintalastan pituudessa ovat riskitekijöitä myös terveydelle. • Kasvatukseen lähdetään mukaan liian pienellä tietotaidolla mm. koiran rakenteen ymmärtäminen <p><u>Lisääntyminen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Synnytysvaikeudet, sektioiden yleisyys. <p><u>Jalostuspohja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Merkittävä osa koirista jää nk. kotikoirina terveystarkastamatta ja jalostusmateriaalin ulkopuolelle. <p><u>Rotujärjestö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Valtakunnallisen yhdistyksen on toisinaan vaikeaa olla lähellä kaikkia jäseniä.
---	---

<p>Uhat</p> <p><u>Rotu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiukentuneet PEVISA rajaukset koetaan liian rajaavaksi ja pentuja jätetään rekisteröimättä. • Eläinten hyvinvointilain säännökset tuovat mukanaan niin voimakkaita rajoitustoimenpiteitä jalostuksen näkökulmasta, että kondrodystrofisen rodun kasvattaminen vaikeutuu merkittävästi. • Ulkopuolelta tuleva rotuun kohdistuva negatiivinen paine. <p><u>Terveydentila</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodulle ominaiset anatomiset piirteet voivat tuoda mukanaan liioittelua (esim. mataluus, rungon pituus). • Luusto-ongelmien lisääntyminen. <p><u>Lisääntyminen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Synnytysvaikeudet. <p><u>Jalostuspohja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geenipohjan kapeneminen. <p><u>Rotujärjestö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rotujärjestön toiminta koetaan kaukaiseksi. Perinteinen yhdistystoiminta ei enää kiinnosta. <p><u>Roturisteytykset</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuleeko roturisteytysten mukana rotuun sellaisia sairauksia, mitä ei ole aiemmin rodussa ollut- • Muuttuvatko luonneominaisuudet roturisteytyksissä sellaiseen suuntaan, johon sitä ei haluta 	<p>Mahdollisuudet</p> <p><u>Rotu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rotutietouden jakaminen rodusta kiinnostuneille. • Rodun harrastus- ja luonneominaisuuksien tuominen monipuolisesti esille. <p><u>Terveydentila</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Terveystutkimustulosten lisääminen myös nk. kotikoirien osalta. • Geenitestausmahdollisuuksien lisääntyminen. • Terveystulosten hyödyntäminen jalostusvalinnoissa. <p><u>Lisääntyminen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnollisesti synnyttävien narttujen arvostus. <p><u>Jalostuspohja</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasvattajien välisen yhteistyön lisääntyminen niin kotimaassa kuin rajojen ulkopuolella. • Uusien sukulinjojen tuominen maailmalta. • Jalostustarkastukset tuovat mahdollisesti uusia yksilöitä jalostuskäyttöön. <p><u>Rotujärjestö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhdistystoiminta koetaan tärkeäksi. • Rotujärjestötoiminnan ylläpitäminen toimintatapoja nykyaikaa vastaaviksi hyödyntäen esimerkiksi sosiaalisen median keinoja. Yhdistys jalkautuu näin jokaisen corginomistajan lähelle. • Alaosastotoiminnan alueellinen kattavuus. <p><u>Roturisteytykset</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Roturisteytyksien kautta saadaan mahdollisesti karsittua haitallisia geenejä ja tuodaan geneettistä monimuotoisuutta rotuun
---	---

Varautuminen ongelmiin

Ongelma	Merkitsee	Varautuminen
Rakenne	Rakenteen puutteet ja ylilyönnit (mm. kulmausten epätasapaino, massiivisuus/ keveys). Sopimattomuus harrastekäyttöön.	Lisätään kasvattajien ja omistajien sekä rodusta kiinnostuneiden rotutuntemusta. Ulkomuototuomareiden jatkuva koulutus ja toiminnan seuranta. Jalostustarkastusten aloittaminen. Näyttelyarvostelujen seuranta
Jalostuspohjan kaventuminen	Suksiitosasteen kohoaminen, jolloin perinnölliset- ja autoimmuunisairaudet lisääntyvät. Tuontikoirien samansukuisuus.	Sukutaulujen kriittinen tarkastelu. Pyritään käyttämään erilinjaisia koiria jalostuksessa, nk. kotikoiria. Yhteistyö kasvattajien välillä.
Luonne	Luonnetta ei huomioida jalostusvalinnoissa. Tietoisuus rodun luonteen käyttöominaisuuksista heikkenee urbanisoitumisen mukana	Pyritään lisäämään omistajien, kasvattajien ja rodusta kiinnostuneiden tuntemusta luonneasioissa. Virallisen käyttäytymisen jalostustarkastusten aloitus. Näyttely- ja koearvostelujen seuranta (luonteiden osalta).
Lisääntyminen	Astutus- ja synnytysongelmia pidetään normaalina rodussa.	Käytetään jalostukseen koiria, jotka astuvat ja synnyttävät luonnollisesti. Vaalitaan sukulinjoja, joissa lisääntyminen sujuu vaivatta.

Koiramäärän kasvu/lasku	Rodun suosio vaikuttaa määrään ja laatuun, pentukysyntä ohjaa jalostusta. Ei-SKL rekisteröityjen pentujen lisääntyminen Ruokavirastorekisteröityjen kustannuksella.	Urosten omistajien valistaminen vastuusta. Kasvattajien sitouttaminen jalostuksen tavoiteohjelmaan.
Kasvattajien ja aktiiviharrastajien vähentyminen	Yhdistystyö katsotaan rasisitteeksi ja uusia aktiiveja henkilöitä on vaikea löytää. Kasvattajat kokevat ympäristöpaineen liian raskaaksi.	Pidetään rotuyhdistyksen toiminta aktiivisena ja kaikille avoimena. Kasvattajien ja rodusta kiinnostuneiden opastus ja koulutus.
Kansainvälinen yhteistyö	Kulttuurierojen aiheuttamat ongelmat jalostusmateriaalin tuonnissa ja viennissä. Ulkomaalaiset terveystulokset eivät ole vertailukelpoisia.	Lisätään yhteistyötä erimaiden rotuyhdistysten hallitusten ja jalostustoimikuntien kesken. Kannustetaan kasvattajia keskinäiseen yhteistyöhön.

6.5. Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Tehtävä tai projekti	Tavoiteaikataulu
Jalostuksen tavoiteohjelman tunnuslukujen seuranta ja päivitys	Vuosittain
Terveystietopankki	tiedottaminen olemassaolosta jatkuvaa valikoituja raportteja vuosittain Corgiset-lehdessä
Pentueseurantalomakkeet	tiedottaminen olemassaolosta jatkuvaa kasvattajien muistuttaminen vuosittain yhteenvetoraportit 2025, 2027, 2029
Luonneprofiilin laadinta <ul style="list-style-type: none"> o luonnetesti o käyttäytymisen jalostustarkastus 	2026
Käyttäytymisen jalostustarkastusten käyttöönotto	2026
Ensimmäisten tulosten analysointi	2029
Ulkomuodon jalostustarkastusten lomakkeiston laadinta	2026
Ulkomuodon jalostustarkastuksien käynnistäminen	2026
Ensimmäisten tulosten analysointi	2029

JTO:n ja PEVISAn vaikutuksen seuraaminen

Suomen Welsh Corgi Seuran jalostustoimikunta analysoi rodusta kertyvän tiedon vuosittain. JTO:n toteutuminen selvitetään vuosittain yhdistyksen toimintakertomukseen sisällytettävässä jalostustoimikunnan osiossa. Tarvittaessa JTO:ta ja muita rodun jalostukseen liittyviä kysymyksiä voidaan käsitellä Suomen Welsh Corgi Seuran vuosikokouksessa tai kasvattajapäivillä. Rodun JTO päivitetään tarvittaessa tällä ohjelmakaudella (2027–2031), ja tarkistetaan 5 vuoden välein. Seuraava viisivuotiskausi on 2032–2036 ellei uusi eläintenhyvinvointilaki tuo muutoksia.

7. LÄHTEET

<http://www.kennelliitto.fi>
<http://www.corgiseura.net>
Suomen Welsh Corgi Seura ry vuosikirjat ja Extrat
Suomen Welsh Corgi Seura ry:n aiemmat jalostuksen tavoiteohjelmat
KoiraNet -tietokanta
Terveys- ja käyttäytymiskyselyn yhteenvedot (Tammikuu 2024)

8. LIITTEET

Liite 1	Welsh corgi pembroke, luonnetestitulokset 2000–2023
Liite 2	Nostaja Suomen Welsh Corgi Seura ry:n terveys- ja käyttäytymiskyselystä

Liite 1 Welsh corgi pembroke, luonnetestitulokset 2000–2023

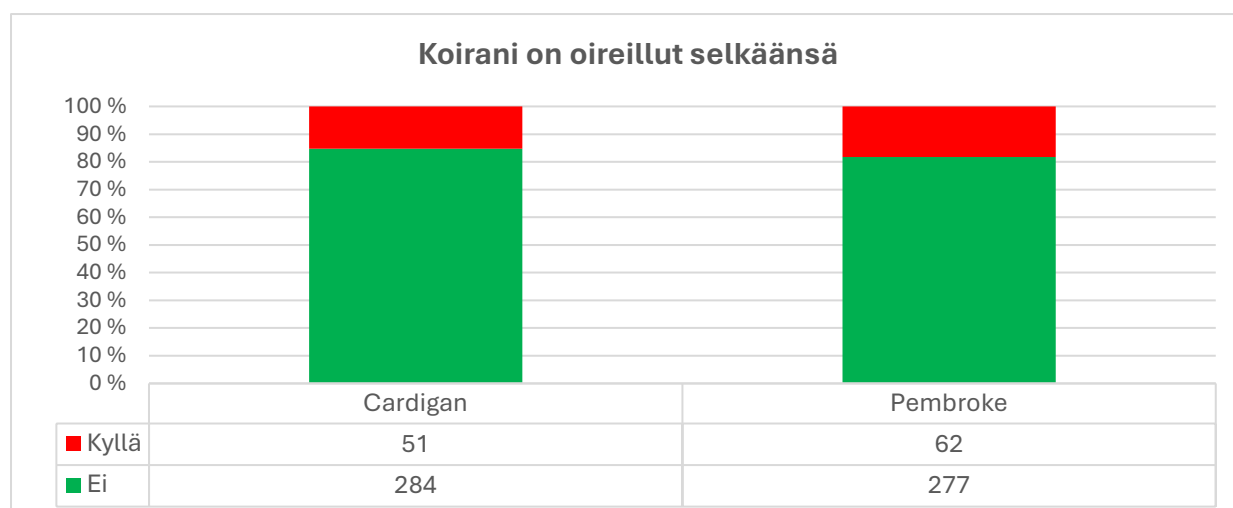
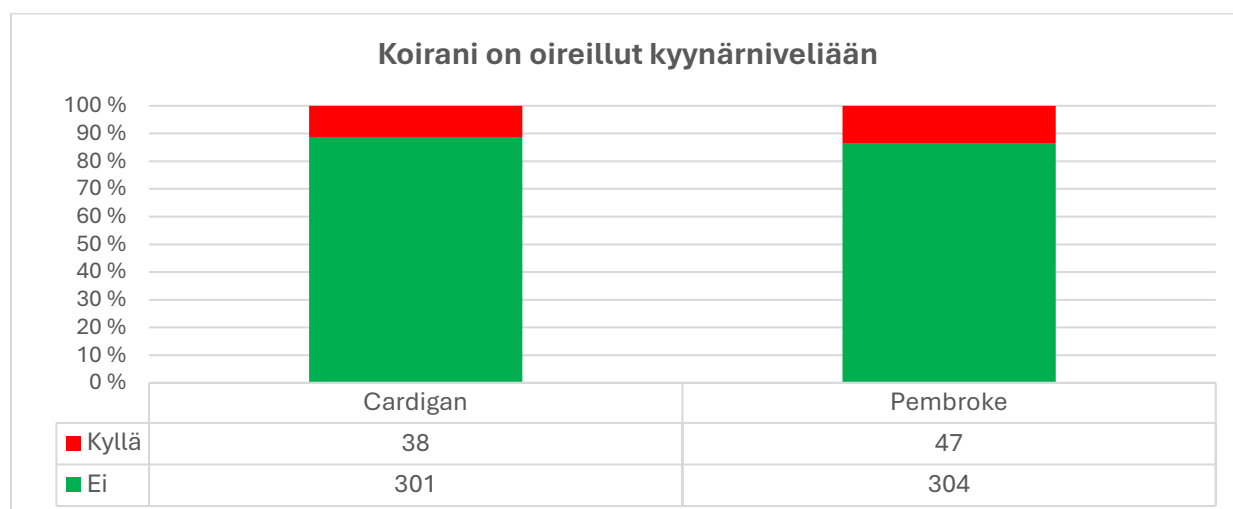
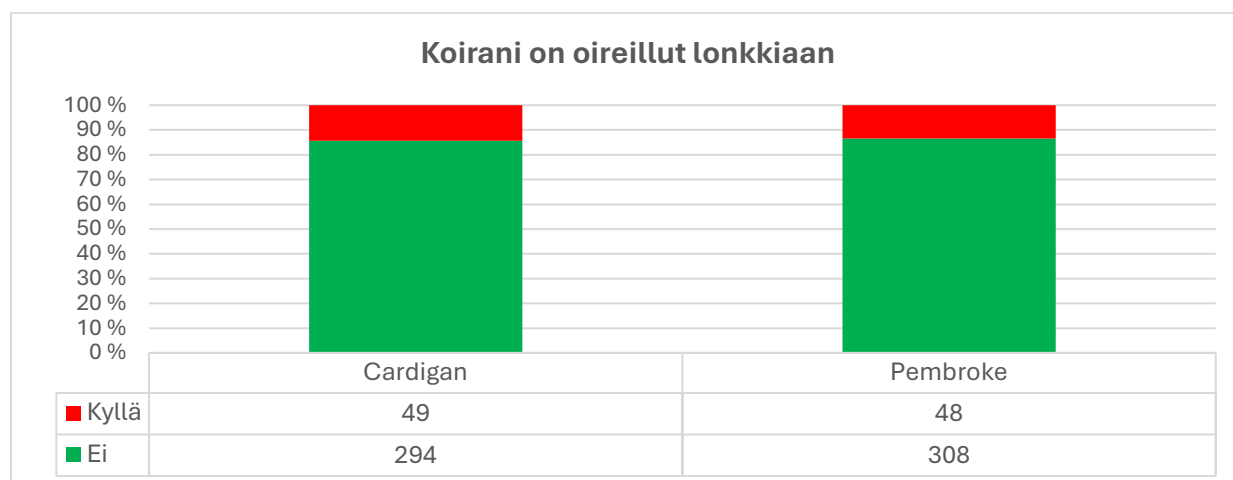
Taulukon luvut ovat prosentteja testatuista koirista.

	2000-2003	2004-2007	2008-2011	2012-2015	2016-2019	2020-2023	Kaikki yhteensä
Hermorakenne							
Hermostunein pyrkimyksin	0,0	0,0	0,0	5,3	57,1	32,3	15,3
Hermostunut	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	0,6
Hieman rauhaton	94,4	89,5	83,3	84,2	23,8	67,7	74,5
Tasapainoinen	0,0	10,5	13,3	10,5	9,5	0,0	7,6
Vähän hermostunut	5,6	0,0	0,0	0,0	9,5	0,0	1,9
Kovuus							
Erittäin pehmeä	5,6	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	1,3
Hieman pehmeä	61,1	84,2	63,3	60,5	61,9	77,4	67,5
Kohtuullisen kova	5,6	5,3	6,7	5,3	0,0	0,0	3,8
Pehmeä	27,8	10,5	26,7	34,2	38,1	22,6	27,4
Laukauspelottomuus							
Laukausaltis	5,6	0,0	16,7	10,5	4,8	9,7	8,9
Laukausarka	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Laukauskokematon	50,0	26,3	36,7	34,2	42,9	19,4	33,8
Laukausvarma	38,9	73,7	46,7	52,6	47,6	71,0	55,4
Paukkuärtyisä	0,0	0,0	0,0	2,6	4,8	0,0	1,3
Luoksepäästävyys							
Hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin	94,4	94,7	86,7	78,9	76,2	71,0	82,2
Luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen	0,0	5,3	6,7	21,1	14,3	22,6	13,4
Luoksepäästävä, hieman pidättyväinen	0,0	0,0	6,7	0,0	9,5	0,0	2,5
Mielistelevä	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	1,3
Selvästi pidättyväinen, yrittää purra	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,6
Puolustushalu							
Haluton	16,7	10,5	13,3	28,9	38,1	41,9	26,1
Kohtuullinen, hillitty	16,7	42,1	36,7	18,4	19,0	16,1	24,2
Pieni	66,7	47,4	50,0	52,6	42,9	41,9	49,7
Taisteluhalu							
Haluton	5,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
Kohtuullinen	61,1	57,9	53,3	42,1	23,8	9,7	39,5
Kohtuullisen pieni	0,0	0,0	0,0	10,5	38,1	35,5	14,6
Pieni	22,2	31,6	40,0	31,6	33,3	38,7	33,8
Riittämätön	5,6	5,3	0,0	15,8	4,8	16,1	8,9
Suuri	5,6	5,3	6,7	0,0	0,0	0,0	2,5
Temperamentti							
Erittäin vilkas	0,0	0,0	13,3	7,9	0,0	3,2	5,1
Hieman välinpitämätön	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,6
Kohtuullisen vilkas	77,8	42,1	26,7	68,4	57,1	83,9	59,9
Vilkas	22,2	57,9	60,0	23,7	42,9	9,7	34,4
Terävyys							
Kohtuullinen ilman jälj. jääv. hyökkäyshalua	16,7	26,3	26,7	21,1	14,3	12,9	19,7
Koira joka ei osoita lainkaan terävyyttä	0,0	0,0	0,0	7,9	52,4	51,6	19,1
Pieni ilman jälj. jäävää hyökkäyshalua	83,3	73,7	73,3	71,1	33,3	35,5	61,1
Toimintakyky							
Hyvä	0,0	5,3	13,3	5,3	0,0	0,0	4,5
Kohtuullinen	55,6	68,4	40,0	42,1	23,8	22,6	40,1
Kohtuullisen pieni	0,0	0,0	0,0	5,3	33,3	35,5	12,7
Pieni	38,9	26,3	43,3	42,1	38,1	41,9	39,5
Riittämätön	5,6	0,0	3,3	5,3	4,8	0,0	3,2
Testattuja koiria yhteensä	18	19	30	38	21	31	157

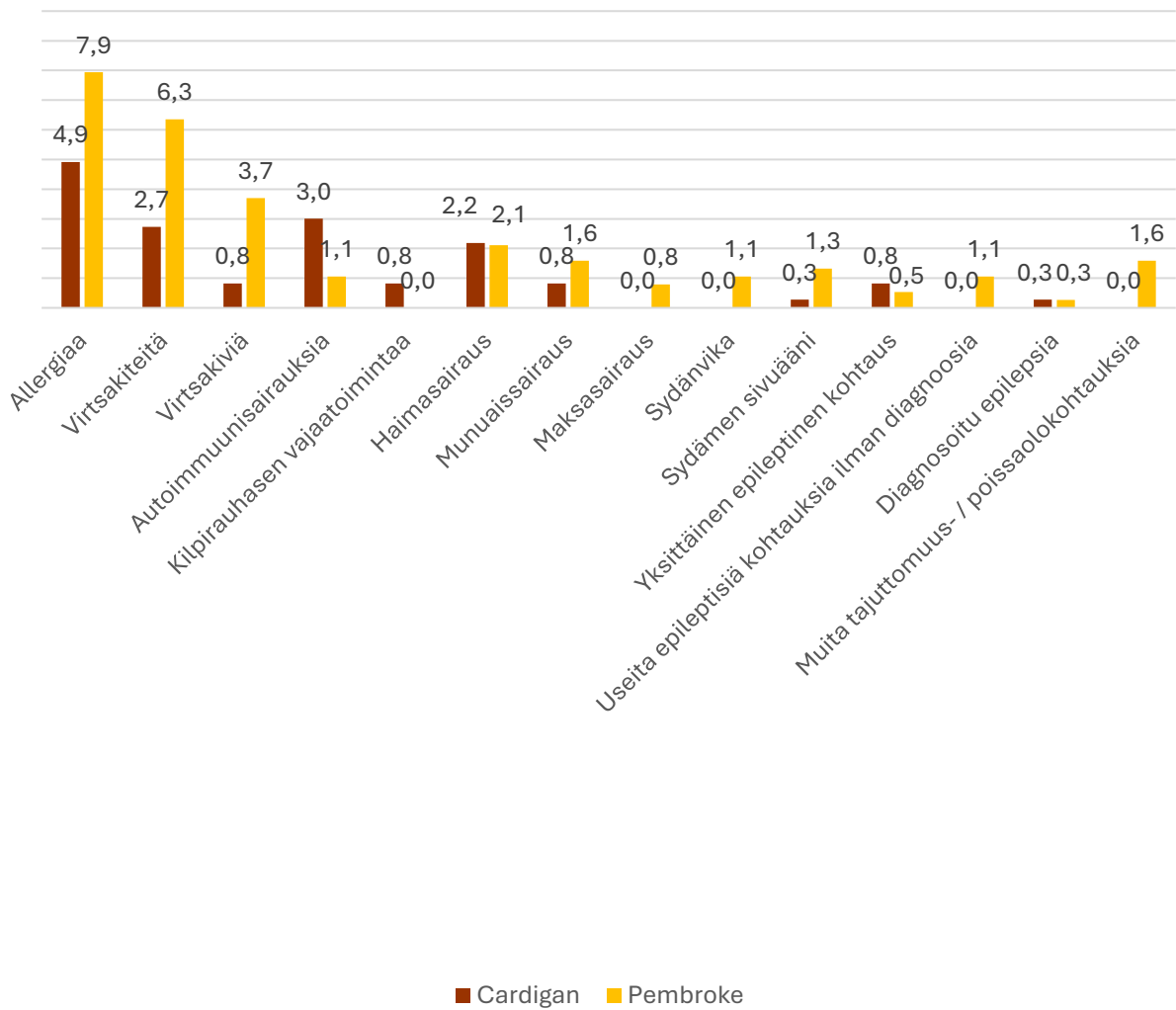
Liite 2 Nostoja terveys- ja käyttäytymiskyselyn tuloksista 2013–2023

Kyselyyn on vuosien 2013–2023 aikana kertynyt vastauksia seuraavasti:

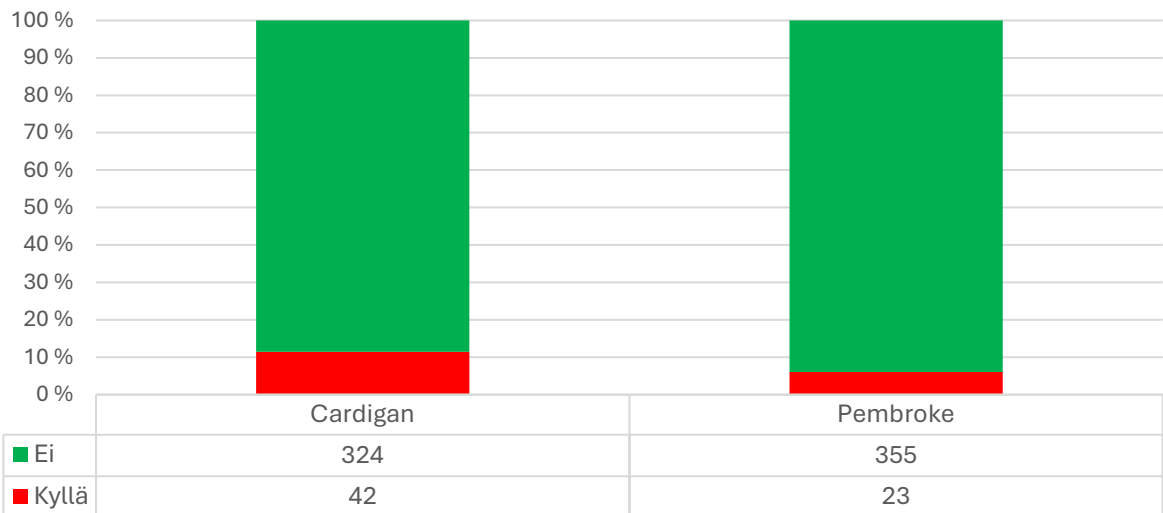
- Cardigan 366
- Pembroke 378

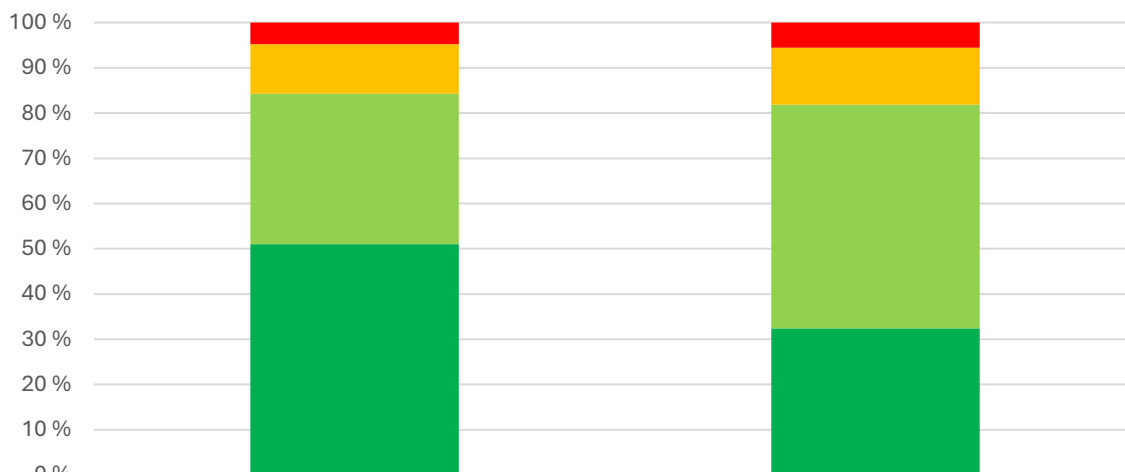
Muita raportoituja sairauksia (%/vastaajista)

Koirallani esiintyy eroahdistusta

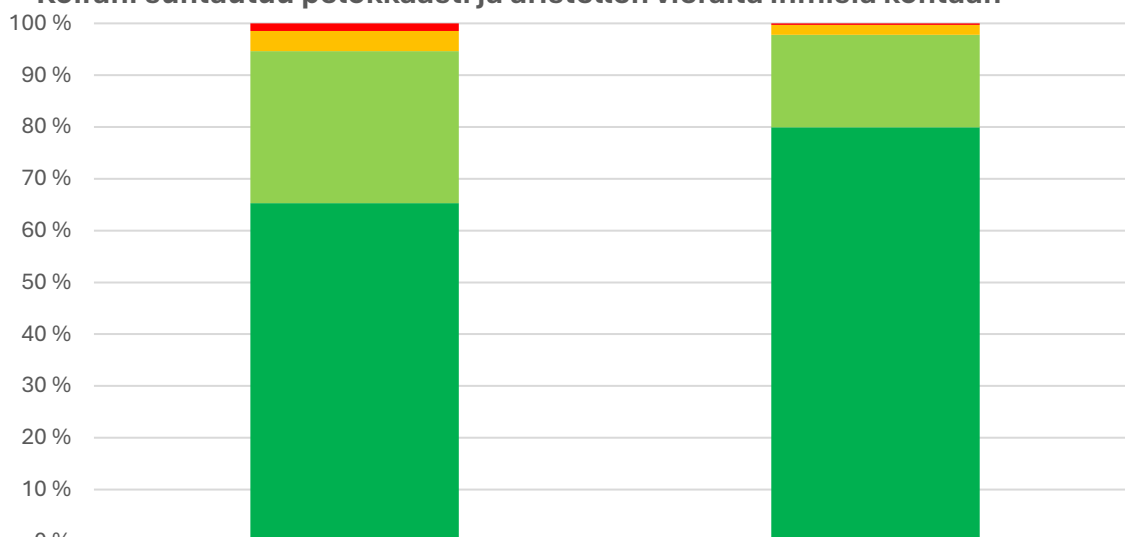

**Koirani käyttäytyy pelokkaasti kuullessaan äkillisiä kovia ääniä
kuten pamauksia, rysähdyksiä jne**

	Cardigan	Pembroke
■ aina	16	20
■ usein	37	45
■ joskus	112	177
■ ei koskaan	172	116

Koirani suhtautuu pelokkaasti ja aristellen vieraita ihmisiä kohtaan

	Cardigan	Pembroke
■ aina	5	1
■ usein	13	7
■ joskus	99	64
■ ei koskaan	220	287